

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ପାଇଁ

ସାପ୍ତାହିକୀସମ୍ବାଦପତ୍ରି ବା ।

四三

ତା ଏ ସୁହୁ ମାହେ କଟ୍ଟେଇ ଏହ ଫେର୍ର ପୁଣିଦା । ମା ଦେଖାଇ ତ ଏ କଥା କେବଳ ଗାନ୍ଧି ଓ ଜନଶକ୍ତି

୪୧୭ ଜାର୍ଦ୍ଦା

ମଳିଖ	ଅଗ୍ରିନ	ସାହୁର
ବାଲିକ	୩୫୦	୧୨୯
ଭାଇଭାଇକ	୫୫୫	୧୧୯

ତଳକ ମାସ ପାଖରୁଙ୍ଗ ଅନ୍ଧବୁଦ୍ଧ କାଳରେ
କହିଛନ୍ତି ବାବୁ ପ୍ରକାପଚନ୍ଦ ମଜୁତିବାରକ
“ଶାନ୍ତିବୈଜ୍ଞାନିକ”ରେ ଏକ ଶୀଘ୍ରମାତ୍ର ବିଷୟରେ
ଏଥରେ ଅଳେତ ମାନକୀୟ ଲଂଘନ ମହିଳା
ଓ ଦେଖିଯୁ ରମଣୀ ଉପରୁର ହୋଇ ନାମପା-
ଦାର ପଠୋଧକମନ ବରଣାଳିନ୍ଦ୍ର ବେଳମନ
ଦସ ବିଦ୍ୟାୟ ବେଳମନେ ଲଂଘନ ଓ ଦେଖିଯୁ
ରମଣୀକ ନନ୍ଦରେ ଯେବୁବ ସହାବ ହବେ ତୁମ୍ହେ
ହେଉଥୁ ଯେନ ପଠାପ ବାବୁଙ୍କ କୁ ଏତ ଆ-
ଛନ୍ତିନନ୍ଦ ପଢ଼ ପାଠ ବେଳମନେ ।—ଏବଳ ମେ-
ନାମିଗାରି ଅମ୍ବେମକେ ଏବାକୁ ସହପାଇ
କରିବା କରୁ ଏବୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସମାଜରେ ଯେବେ
ପରି ନାହିଁ କି ବିବେ ।

ଦେଉ ଅପାରତଃ ମେଳକର ବନ୍ଧୁ ଭାଷା ହୋଇ
ଥିଲା । ଏହା ଦୂରକାର ଅପରାଧ କାଳରେ
ବାମାଜ୍ୟ କଣାର୍ଥ ସହିତ ଶୀଳା ମିଶିଛି ଏହା
ଥଣ୍ଡା କରନ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିଲା । ତାହା ଉପରୁ
ମେଘର ଅଶ୍ୱ ଜାଗି ଗାହିଁ ବହୁପରି ଦୂର
କୁଳ ଅଶ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣା ହେଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ଵର ଭାଷ ଅନେକ
ଜାଗା ହୋଇ ଥିଲେ ।

ବରଫେହିଏଥା ମାତ୍ରକାଣ୍ଡାଶେ ପ୍ରକଟରେ
ଯେଉଁ ମୁଲ୍ଲାଜ ପରସ୍ତ ଦୋଷକୁଳ କହିବ
ଏଇ ବାବାରଙ୍ଗିରୀ ଏ ପରସ୍ତରେ କେୟାଂ କରି
ଅଧିକ ଛୁଟପୁଣ ଦୋଷକୁଳେ କହି ମଧ୍ୟକୁ
କହି କମ କେୟାଂ ର ଭାବୀର୍ତ୍ତ ଦୋଷକୁଳି
ଠାଇବାରୁ କେୟାଂ ଏ ପରସ୍ତ ଦେଲାପୁଣେ
କହି ମଧ୍ୟରୁ କଳାଇବଜ କେ ଏ ଭାବୀର୍ତ୍ତ
ଦୋଷକୁଳି ଦେଖା ।

ନଗରେବୁଲାଖ ଘୋଷ	କଟକ
ଶ୍ରୀମାତରଙ୍ଗ ମଜୁମାର	"
କୃଦିଗଣ ଦାସ	ସାଇସର
ଶ୍ରୀମବୁଦ୍ଧ ଦାସ	କଟକ
ବୌଦ୍ଧବାଜ ଦାସ	"
ହାରପାଳାଖ ଦେ	କାଲେସର
ଭଗବନ୍ତ ପଣ୍ଡା ପର	ଏ ପଣ୍ଡାର ଫଳ
ତେବେ ପ୍ରତି ହକ୍କର ତ ଦେବକରିବେ ଯୋଗ	
ଫଳର ଅନ୍ତରାରରେ ମନ ହୋଇ ଯାଏଁ । ଏହି	

ଏଥେର ଦେଖାଇବେ ସେ ଆଜିକ ବିଦ୍ୟାପ୍ରଧୀନ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହିମ୍ବାଂ ଦେଇଥିଲା ।

ଭାବିତରେ ପରିଶଳନ ହେଲା ମତି ମାତ୍ର କହିଛି କି
ତଣ୍ଡି ଗେଣ ପାଇ କାହିଁ । କିମ୍ବା କାମୀ ଜୁଦୀକାମ
ବହୁ ମନ୍ତ୍ରାଳୀ ଏବଂ ଧର୍ଯ୍ୟ ଅବେଳାର ପଢ଼ି ଖେଳ
ସେବେହେବାକ ପ୍ରମୁଖେ ଆଗର କରାଯାଇନ୍ତି ।
ଝାରକବାସିମାନେ ବେଳେ ସେବୁଧିକଠାର
ବାହନ କେବଳ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ସେ ଘମ୍ଫା
କହିବେ ସଥାପନ ବିଦୃତ କୋରାଥିଲୁ ଓ
କୁରବାରି କିମ୍ବା କୁରବ ପ୍ରାୟ ଅବାଲିତରେ
କୁହର ଅଧିକାର କରୁଥା ଖେଳାଯା ମୋକଦମା
ମାନଙ୍କରେ ଘେଷକ ଅଧାରିତକୁ ମୋକଦମା
ଦିଲାଇ ଦେଇଯାଇ ପାରିବାର କଷତା ଅଗ୍ରତା
ପାଇବା ବାରଣ ପ୍ରାଥମା କରାଯାଉଥିଲା ।
ଏଥରଫଳମେ ବେଳେ ଦୂର ବେବାଞ୍ଚମ୍ବେ-
ମାତ୍ର କହି କଥାରୁ । ଉତ୍ତି ମନ୍ତ୍ରରେ କୁଳକୁଳ
କୁଠିଥିଲ ଯେ ଖେଳ ସେବିତରବ ମନ୍ତ୍ର
ଭାବିତରେ ରଧାକାମା ପଥନ ହୋଇ ନ
ଥିବାରୁ ସେ ରଧାକାମା ଭବ କର ପୁଣେ
ଯେତେହି କିମ୍ବା କାହାର ଥିଲ ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧ
ଆଜିକ ଦେଇବାରୁ ତେଣୁତ କୋଇଥିଲାନ୍ତି ।
ଦେଖାଯାଇ ତଥା ଦେବେ ସରକାରୀ ଯାଇଥାରେ ।

ମାନ୍ୟବର କୁମାର ଦେବକୁମାର ତେ
କଙ୍ଗଳା ବିଦସ୍ତ୍ରପତ୍ର ସଙ୍ଗର ଜଣେ ସହ୍ୟ
କଷ୍ଟକୁ ଦୋର ଏବଂ ଅଧିଦେଶନର ଦାୟି
ନିର୍ବାହ ପୂର୍ବକ ବାଲେଖକୁ ଫେର ଅସିବାରୁ
ସେଠା ନିବାରିମାନେ ଉଚାକୁ ଖଣ୍ଡେ ଅଭିନ-
ନନ୍ଦ ପଢ଼ ଏକ କୁମାର ଖୋଲରେ ପୂର୍ବ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେଉଁମାନେ ଏହି
ଅଭିନନ୍ଦ ପଦ ମାନ୍ୟବର କୁମାରକୁ ସମ୍ମାନରେ
ଉପସ୍ଥିତ କଲେ ଭାବାକୁ ମଞ୍ଚପାତା ସବୁପ
ବାରୁ ସାଧାମାଧ୍ୟାବ ଦାସ ଜିନିହାର ଏବଂ ବାରୁ
ଶ୍ରୀମନ୍ୟନର ଦାସ କଲେକୃତ ସରସ୍ତାହାର
ଏହି ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ।
ଅଭିନନ୍ଦ ପଢ଼ ରଂଧନରେ ପଠିବ ହେଲାରୁ
ମାନ୍ୟବର କୁମାର ତହିଁର ସୁତ୍ରର ପ୍ରଦାନ
କଲେ । ଅଭିନନ୍ଦ ପାଦ ଏବଂରହିଁର ତୁତ୍ରର
ତତ୍ତ୍ଵର ଦର୍ଶଣର ତତ୍ତ୍ଵର ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥାଏ । କୁମାରକ ନିଯୋଗହାରୀ ତେଜାର
ସମୀକ୍ଷା ଦୋଷାନ୍ତର ଏହା ଅମେମାନେ ପୂର୍ବକୁ
କହିଥିଲୁ । ଏହି ଦର୍ଶନ ହେଉଥିବୁ ଯେ
କୁମାରଙ୍କ ଯୋଗେ ଓତିଥା ପୂର୍ବ କୌଣସି
ଦିଗେଷ ବଜାରୀଯ ପ୍ରଦାନ ଲାଭ ଦେବ ।

ମୋଟାପରି ପିଇବିଷ୍ଟାଲିଟ କପ୍ପାର
ଆଜନ ବଜାରୀଙ୍କ କଣ୍ଠପକ ଦକ୍ଖରୁ ଗତ ମହିନେ
ଥା ୨୫ ରାତରେ ଘସ ହୋଇ ଭାବତବାଷୀଙ୍କ
ଶବ୍ଦିମେଣ୍ଡଙ୍କ ମଞ୍ଚେ ବିଟିରୁ ପ୍ରେରଣ
ହୋଇଥାଏ । ମଧ୍ୟରେ ହେଲରୁ ଥାଧାରଣଙ୍କ
ଜାଗରା ନିଭି ଅଛି ଶୀଘ୍ର କରିବାର
ନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟକ୍ୟ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକଳନ
ଦେବ । ସମ୍ମାନ ଆମରତନ୍ଦୁ ଗଜେଟରେ
ଦେଖିବା ପାଇଁ ପମ୍ପେ ଗୁହଁ ରହ ଅଛି ।
ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରପୁ ଗଜେଟରେ ଏହି ଆମରତନ୍ଦୁ ପ୍ରକଳନ
ହଶେ ଥରପଣ୍ଡିତଙ୍କ ତମର ମାସପାଠଗରେ
ବିଦ୍ୟା ଥାଏ । ଆମର ଧାର କେବଳ ଭାବରୁ
ଅନୁଭବ ପଢ଼ି ଦେଇବାର କେବେଁ ଦିପକାରୀ
କେବଳ ଏହି କେଉଁ ଭାବେଥାରେ ଏତେ ବଳନ୍ତ
ହେ ଏହି ଅନୁଭବ ପ୍ରକାଶ କରିବାର
ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ଅମେସନ୍କେ କହି ଦିଲି ଆବୁ
ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶରେ କୋଣ ଦୁଆର ଯେମନ୍ତ
ତେଣ୍ଟା ଗଲେମକୁ ଉପର ବ୍ୟପ୍ତରେ ସବୁ
ସଥାନଙ୍କ ଭାବପାଇଁ କରିବା ଏକାଗ୍ରେ
କେହି ବାହୁଦୟ ନାହିଁ । ଧୂରଃ ଦଶାଧୂର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ନିଧି ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ

ପିଲେ ସଥା କାଳରେ ଯାହା କରିବାର ଛାତି
ଥିଲୁ ସେ ତାହା ଦେଖି କେହି ଅବା କି
ମହାମତି ପ୍ରକାଶ କର ପାରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମା
ତହିଁର ସମୟ ବାହାରଗଲାଣି । ଏହେବେଳେ
ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଗର୍ଭମେଣିକର କମ
ଦୂରି କରିବା କିମ୍ବା ଅବ୍ୟାପ୍ତି କୌଣସି ପାଇଁ
ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଏହର ଅପରିୟୁକ୍ତ
କି ବାହାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ସବୁ ଓ ବାଲେସରର ପ୍ରଥାକ ସୁଲିଙ୍ଗ
ଧାରେବକ ସୁରବର କଥା ସମ୍ମାନ ପହଞ୍ଚାଇ
କବେ ସମୟରେ ପଢା ଯାଉଅଛି । କଟବଳ
ତଣ୍ଡିକୁ ସପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାଶ ତେଣାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡିକଣ୍ଡିନ
ହିଚନ୍ତ ଧାରେବ ଥିବା ସମୟରେ ଏଠାରେ
ସେପର ବହୁ ଶୁଣା ଯାଇ କି ଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ
କବୁ ଧାରେବ ଏଠା ପୁଲିଙ୍ଗର ପ୍ରଥାକ କରମ୍ବୁରୁ
ଦେବାରୁ ଏକିଥାର ଅବରୀ ପୁଲି ଓ ବାଲେସର
ପର ହୋଇଥାର ଆର୍ଥିକ ଅଧିକ କରମ୍ବୁରମାନେ
ଅରହର କମ୍ବୁ ଅଛନ୍ତି । ବିଲକ୍ଷରେ ଯେଷାଂ କାବର
ମାନରେ କଣେପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ସବୁଜଳ୍ଲାକୁ
କୁ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ହେବୁ ଜନମ୍ବୁଦ୍ଧ କଥା
ଦେଇ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତର ବିଷ ଅଧିକ ହବି
ହୋଇଥାରୁ । କଥାର ଦୁଆର ଯେ ଧରି
ବସୁଷେପର ଅମୋଗ୍ୟ ଗୋଟାଏ ମାନନ୍ତି
ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ମଳନ ଦେଇ ଥିବାରୁ ଏପରି
ବଣ୍ଣ ପାଇଅଛି । ଫୋକମାର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର
ତୁହି ନ ଥିବାରୁ ସବୁ ଲନ୍ଧେବୁରର ହୋଇ
ଦେଇ ଆମେମାନେ ବହୁ ନ ପାଇଁ ପାଇଁ
ଯେହି ବଣ୍ଣ ପିଥାକ ହୋଇଅଛି ଏଠା ସବୁ
ସାଥରିଣ ଲହାରିବନନ୍ଦା ତବୁ ଅନ୍ତର୍ମୁଣ୍ଡ ବାତୁବରେ
ଥାମା ବିଶ୍ୱର ସଙ୍ଗର ବୋଧ ହେବୁ ନାହିଁ ।
ସବୁ ଲନ୍ଧେବୁର ଯେବେ ଛାଣି ପଣେ ଏପରି
ଚାନ୍ଦାଏ ଦେବେ ଛାବାରୁ ଏକାବେଳିଜରେ
ବାହାର କହି ଦେବାର ଉପର ଥିଲ ଏବଂ
ହିଂସା ଦୁଃଖ ଉପର ହୋଇ ଥିଲେ ଦୁଇଏବଳ
ଶ୍ରେଣୀର ଅବଳକ ଯଶେଷ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
ଏପରି ଗୋଟାଏ ଜୀବ ଜଗା ଦେଶ କୌଣସି
ସବୁର ଅସ ଲାହିଁ ।

କରିଥାଏବେ ଅବଶ୍ୟମଳକୁ ଏହି ରହସ୍ୟ
ଦୀପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇ ଥିଥାର ସମାବ ଦିଲିଜନ୍ତୁ ।
ଅବ୍ୟକ୍ତିକଣେ ସେଠା ବେଶିତେଣ ମହେନ
ଗ୍ରୂ କରିଥାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ରେଷିଜେନ୍

ଶ୍ରୀ ଗଡ଼କୁ ମେନ ଅଧିଳେ ତୋପ ଓ ଦିନେମ୍ବ
ସଲଗହାର ତାରର ଅର୍ଥାର୍ଥା ଦେବାର
ଦିନ ଅଛୁ । ସେତେବେଳେ ସାହେବ ଗୁପ୍ତକୁ
ଫେର ଆଏନ୍ତି ତେବେଳେ ତାଙ୍କ
ସିନ୍ଧି ଥିବା ତୋପ ଚାନ୍ଦିରି ପୁନାର ସନ୍ମାନ
ଦିଆଯାଇଲା କାହିଁ । ରେଷିଡେନ୍ସି ପରି ସନ୍ମାନ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ରଙ୍ଗରୁ ଗର୍ଭମୁଖୀ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରଦାନକର ମୂଳ୍ୟରୁ ବନ୍ଦିରୁ ଉଚ୍ଚରେ ଅବ-
ଦେବା ଦେବା ସହିତ ଜାତୀୟ ନୁଦ୍ବିଦ୍ବା । ରେଷିଡେନ୍ସି
ବାହେବ ବୈପ୍ରେସ୍‌ର ପରିବଳରୁ ଗୁରୁତବାଜି
ଅପଣା ଦେବାକୁ ପଠାଇ କମା ବୃଦ୍ଧିରେ
ମାତ୍ର ରେଷିଡେନ୍ସି କେନେବେଳେ ବାଟୁଥିଲା
ଥାହେବ କିମ୍ବା ପଢ଼ ଯୋଗେ କମା ପ୍ରାର୍ଥନା
କହିବା କାରିଗର ଗୁରୁତବାକୁ ଥିବେଶ
ଦରିଅବସ୍ଥା । ବିଧି ହୁଏ ଯେ ଗୁରୁତବାକୁ
ପରି ବର୍ଷକ ଘରେ ଅମେର କରିବାରେ
ରଙ୍ଗରୁ କର୍ମପୂର୍ବକ ପରିବର୍ତ୍ତ ସମ୍ମାନର ଦ୍ୱାରା
ହୋଇ ଥିବାକୁ ପର୍ଦ୍ଦର ପରିଶୋଧ ଶୁଣୁ ଏ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅବସ୍ଥା ଏକ ରେଷିଡେନ୍ସି ପାଠେବାକୁ
ଥାର୍କ ଅର୍ଥକା କାରିଗର ଯେଉଁ ସେଇଥି
ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଫେରିବା
ନେଇବୋ । — ଗୁରୁତବକ ଜାତର ଏପରିହାର୍ଥୀବାଜି
କାର୍ଯ୍ୟର ନିରାକୁ ଅନନ୍ତର ହୋଇଅଛୁ । ଅଛୁ
କାହିଁ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟା ଯେବୁଥ ରହିରେ
ରଙ୍ଗରୁ ଗର୍ଭମେଶ୍ଵର ପରିବର୍ତ୍ତ ହାତ ହେଲା
ଗୋଲ ହାତର ପରିଚିନ୍ତା କେଲେ ସମୟରେ
ନିର୍ମିତ ଭୂମିକ ଗୋକମାଳରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ
ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ଅମେରକାର ଅଗା କର୍ତ୍ତା ଯେ
କଥାଟା ଯେପରି ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଭାଙ୍ଗା ହୋଇ
ଯାଏ ତାହା ପରି ମନୋପେଣ୍ଟ ହେବା ଗୁରୁତବ-
ବାକ୍ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟକ ।

ଅମୁମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ କରୁ
ଥାବେବ କର୍ମ ଘାଲିର ଦରଖାସ୍ତ ଫର୍ମ୍‌ଯୁକ୍ତ
ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଆପଣା କବେଚରରେ ପ୍ରମୁଖ
କରିଥିଲାମ୍ବନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତର ବୋଟର ପାର୍ମ ହୋଇ
ଅଛି । ପ୍ରାର୍ଥିର ନାମ, ଧାର, ପିତାର ନାମ, ଶି-
ଷ୍ଟାର ସୀମା, ପେଟେ ଭାଗ ଜାଗେ, ପୂର୍ବ
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଶରେ ଉଚ୍ଚ ଧାରମରେ ଘୁରଣ
କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଶାନ୍ତମନୀକରଣ ନାହିଁ
ଦେବାକୁ ହେବ ମାତ୍ର ସେ ହଂରା ତୃତୀୟ
ଦୂରେ ନ ଜାଗେ ସେ ଅବ୍ଦୀ ଦରଖାସ୍ତ
କରିବ ନାହିଁ । ଏଥୁବୁ ବୋଥକୁ ଏ ଯେ ହୋଇ

ମନ୍ଦିର ଶିଳ୍ପାକ୍ଷର କର ସାହେବଙ୍କର ଅଦର ଥିଲୁ
ଏ ତହିଁର ଉତ୍ସାହ ଦେବର ଗୁହାନ୍ତି । ଏ
ଦେଶରେ ବିଦ୍ୟାର ଭାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୋରୂ
ଏପର୍ମାଣନ୍ତ ଲୋକେ ଅନୁଭୂବ କର ନାହାନ୍ତି ।
ଶିକ୍ଷାର ମନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହି ଜୀବ
ଜୀବରୁକ ଅଛି । ଅଛିଏବ ଶୁଣିନିତ ଲୋକ-
ମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ ଶିକ୍ଷାରେ ଉତ୍ସାହ
ଦେବ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୁ-
ରୁପେ ଚଳିବ । ଏଗୁ କର କର ସାହେବଙ୍କର
ବିଜ୍ଞାପନକୁ ସଥାର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତି ମାତ୍ର ଭାବା
କାର୍ଯ୍ୟରେ କେତେହୁବୁଧିରୁଗତ ଦେବ ଦେଖି-
ବାରେ ଅସିବ ।

ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଦାହାରିଥିଲି ସେ ଏବାଇସୀ ଅମ୍ବଲମ୍ବନେ ଅଧିକା ନାମ ରେଖିଥିଲା କବଳିବା ସକାଶେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବେ ଓ ସେଥିରେ କେତେକ ଅବଶ କୀୟ ବିଷୟ ଲେଖିବେ । କର୍ମ ଖାଲି ସମୟରେ ତୁଳି ରେଖିଥିଲା ଦ୍ୱାରା ଦୃଷ୍ଟିର ସେମାନଙ୍କ ଦାଖା ବିଷୟରେ ବିଗ୍ରହ କରି ଯିବ । ଏବାଇସୀ ଅମ୍ବଲ ଥିଲେବେ ବାହାରିବେ ଓ ପ୍ରାୟ ସମୟେ ଅଣିଛିଲା ଓ ରଂଗାରେ ଅନବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ଦାଖା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେଲେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ଅର୍ଜନକାରୀ ହେବା । ରକ୍ତରୁକ୍ଷ କାହାର ସରବା “ହତ୍ୟାକୁ ମିଳିବୁଥିଲା” ନୁହେ । ପେର୍ସି ଗୁରୁରୁ କର୍ମ ସବାହାର ଉତ୍ସମୟରେ ଓ ସରକାରବରେ କଲେବ ତାବୁହିଁ ସେହି ଗୁରୁରୁରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ପିଧେଯ । ଏବାଇସିଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରୁ ଏହା ଲୋକ ବାଜି କେଲେ କୌଣସି ଦୋଷ ନାହିଁ କରି ଏହା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ସେପରି ଲୋକର ଦାଖା ଅବଶ୍ୟ ଅପ୍ରମାଣ୍ୟ । କେବଳ ଏବାଇସୀ ବୋଲି କାହାର ଦାଖା ପ୍ରକଳ ହେଲା ନ ପାଇବ । ଅନ୍ୟଧୂକ୍ରମେ ଏବାଇସୀ ଅପେକ୍ଷା କ୍ରମ୍ୟକୁ ନୁହିଲାଲେକ ଅଥବା ଅଦରାଣୀୟ ଅଟଇ ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଗତ ବାନଶ୍ରା କହାଇ
କର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵାକ୍ଷର ବର୍ଷାବଳୀ ଗତ ତିନି ସପ୍ତ-
ଦଶ ବାଲେଖର ସମାବେ ବାହତାରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇଥିଲା । କହିବୁ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ଗଲନି-
ଦିଲ କଷ୍ଟୁଷ୍ଟ ସର୍ବାଧାରଙ୍ଗର ଜାଗାରେ ବାରଏ
ଛବୁତ କଲୁ । ଦରସା କରୁ ଅନ୍ତରାଳୀ ସଜ୍ଜା-
ମାନେ ଏବାକୁ ଘାଠକର ଲାଭବାନ ହୋଇ
ପାଇବେ । ଛବିରୁ ସଥା ।

ଆମ୍ବାଶଳ ବିଧୀ ।

ଆମ୍ବର ସନ୍ଧି ପ୍ରକାଶି ମୋଷବଳ ଗ୍ରାମାଳକ
ନିଧରେ ଚନାଇବା ଭାବୁ ବିଷୟକ ପ୍ରସ୍ତାବରେ
ପ୍ରଥାନ ଏବଂ ଅଧେରାତ୍ମ କଠଳଅଙ୍ଗ ଅଟଳ
ମୋଷବଳରେ ବ ପ୍ରକାଶେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମେତାମାନ
ଗଠିତ ଓ ଉଛୁର ସହ୍ୟମାନେ ନିଷ୍ଠାଦିତ
ଦେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୀକ୍ଷା ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ବ
ପରିମାଣ ତୁମେଖୁଣ୍ଡ ରହିବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ
ସକାଶେ କେବେ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନକୁ
କେବଳ ଉପାୟରେ ପାପ ଦେବ ଏବମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କାର୍ଯ୍ୟହାର ଅନୁଭବ କରି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର
ଲେଖକୁ ଉଛୁର ଶିଳ୍ପ ଦେବା କାରଣ ଜନ
ଅଳ୍ପ ବର ମାସରେ ବନ୍ଦଳାର ଶେଳଙ୍କ ସା
ଦେବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବେଞ୍ଚମେହଟ ସାଦେବଙ୍କ ଭାବ
ଦେଇ ଥିଲେ । ଏହି ଅଦେଶାନ୍ତରୀକ୍ଷାରେ ବେଞ୍ଚ
ମେହଟ ସାଦେବ ପରିବାଳ ମୋଷବଳରେ
ଦୁମର ଏବଂ କିଳ ହାତମଳ ସଙ୍ଗେ ଦେଖି
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭାବମରୁପେ ନିଷ୍ଠାତ ଭରଅତ୍ତରୁ
ଗତମାସ ତା ୨୨ ଜାନ୍ମରେ ସେ ଯେଉଁ ଶେଷ
ବିଘୋଷ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏତ ଯାହା କଲିକର
ଗଜେଟରେ ଶପା ହୋଇଥାଏ ଉଛୁର ହୁଏ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ବିଷ ମୋଷବଳ
ଅନେକ ପ୍ରାମରେ ଅନାଜୁପରେ ପ୍ରତିଭିତ୍ତ
ହୋଇ ଥାରେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହରେଖୀ ସହଦାତ

ସେବେ ଅପରି ଦେଖାଇଥିଲୁକୁ ସେ ସମ୍ମ
କୌଣସି ମତେ ସନ୍ଧାର୍ଥ ଲୁହଇ । ସାହେବ
ପ୍ରଶଂସି ପାଞ୍ଚମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେସ୍‌ଡେଲ୍‌ସ୍ଟୀ,
ବର୍ଷମଳ ଓ ତାଳା ଏହି ଭବ ବିଶ୍ଵର ଅ-
ନେବ ଗୁଡ଼ିଏ ସବୁଦିଲନର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ
ରୂପେ ୨୦୯ ଲମ୍ବ ୩୦ ଥାଳା ମଧ୍ୟରେ ୧୦୦
ଗୋଟିଏ ପଢିଛି କଷିତ ର ପୁଣ୍ୟ ଦରି ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
୧୫୭ ଟା ଲୁମଟୀଟ୍ରି ମେମ୍‌ର ଦେବାର
ମୋଗ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ କିମ୍ବାତକ କର ଥିଲେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ମରି ଅଧିକାର ଦୂରେ ପ୍ରେସ୍‌ଗୋ-
ଟିଏ ପ୍ରାମ ହୋଇଥିଲା ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ନିକଟ-
ଦର୍ଶୀ ଦୂର ଅବା ଅଧିକ ପ୍ରାମ ଏକହିତ ହୋଇ
ଗୋଟିଏ ଜନୀୟନ କାମରେ ଜ୍ୟାକ ହୋଇ
ଅଛି ଏହି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କମେଟୀ ଦା
ଲୋକଲବୋର୍ଡ ବିଶ୍ଵାସ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୁଲ୍‌
କର ଦରଦର ଅୟବଳ ପ୍ରାୟ ୨୦ ବର୍ଗମାଇଲ
ପରିବ ସଂଖ୍ୟା ୧୫୦୦ ରୁ କରି ଅଧିକ ଏହି
ଲୋକମାନୀ ୧୦୦୦୦୦ ଦେବ । ସମ୍ମ
ଲୋକଲ ବୋର୍ଡର ଅଧିକାର ଦୂରେ ସମାଜ
ନୁହେ । ସମ୍ବାଧିକାରୀ ବଜ ୩୦ ବର୍ଗମାଇଲ
ଏହି ସାଲ ୨୭ ବର୍ଗମାଇଲ ଅଟର । ପ୍ରାମର
ଲୋକମାନୀ ନିକଟକ କରିବାରୁ ଅବୋ
ଦିବିବେ ବି ତାଙ୍କ ଏହି କଥା ବଜ ସନ୍ତେଷ
ଅତ୍ୟନ୍ତ । ତାପ୍ରବରେ ଦେଖାଇଲା ଯେ ପ୍ରଥମେ
ଟାକ୍‌ର ରଜ୍ୟାଧିକାରୀ ଅମ୍ବଲକ ରଷ୍ଟ ହେଉଥିଲୁ
ଲୋକେ ସହ୍ୟ ଦିବାତକ କରିବାରୁ ବାହାରରେ
କାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେବେବେଳେ ଅମ୍ବଲାକରିଥିର
ପ୍ରକାର ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରେମାକଣ୍ଠ ରହାଇ ଦଥ ଗଲା
ଦେବତାଦେବତା ସେମାନେ ଘର୍ମ ହୋଇ
ନିଜାତକ କରିବାକୁ ବାହାରରେ ଏହି ମାତ୍ର
ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ଓ ପଢା ଧରା ଲୋକ ଦେବ
ଏହି ସେବାମାନେ କର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ବେଳ
ସେମାନକର ଦିବାର ଦେଲ ଏପରି ଲୋକ
ଦିବାତକ କରିବେ । ଦେଖୁମେବଟ ଯାହେବ ପ୍ରକୃତି
ଯାକାର କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ସେ ଲୋକମାନୀ ଯେ
ପ୍ରବାର କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ସହ୍ୟ ନିଜାତକ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ
କୌଣସି ନିମ୍ନଦ୍ଵାରା ସେପ୍ରବାର ଲୋକ ଗବ-
ହୁମ୍ମିମେହ କିମ୍ପେଗ କରି ଧାରନେ କାହିଁ ।
ନିଜାତକ ସହ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ହଲୁ ମୁଲମାନ
ଶ୍ରୀମୂଳାନ ପ୍ରଦାତ ସବଳ ତାର ଏହି କରିଦାର
ଲୁକରିଥ ବେଦ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ପେନଗଲେ ଅମଲ
କିମ୍ବା ମୁକ୍ତାବ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଥିଲୁଣି । ଫଳର
ମହିମାମନ୍ଦିରରେ

ଶ୍ରୀପୁ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ନିଧାଚକ ଭବ
ବାବୁ ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରକାଶ କଥା ଅଛିରୁ ଏହି ଏକାର୍ଯ୍ୟ
କଲା ଦେଲେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ହିତାକ ଉତ୍ସବାଦି ଗୌ-
ଶ୍ଵର ବିନ୍ଦୁରଙ୍କ ମଳରେ ପ୍ରାଣ ଦେଲ ନାହାନ୍ତି ।

ଅମୁଗ୍ନସକର ହିରେଖମାଳେ ବଡ଼ ଦିନ
କୁଣ୍ଡ କହୁଥିଲେ ମେ ଦେଶୀଘୃ ଶିଖିବ ଲୋକ-
ମାଳେ ଏହାଦ୍ଵାରା ଅତ୍ୟା ଅଧିକାର ଲେଖିବେ
ଅଥିବା ଉଦ୍‌ବାସୀଙ୍କ ରହିବେ ମାତ୍ର ସରଜ ଅନ୍ତ୍ୟ-
କୁରଣ୍ଦରେ ଏଥିରେ ଘୋର ଫେକେ କାହିଁ
କେନ୍ତେ ରେପର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଶିଲ୍ପିଙ୍କ ଓ
ଅଶ୍ରୁଙ୍କିତ କଜ ଓ ମଧ୍ୟମ ଛାଗ୍ନ୍ତ ବିଦ୍ଯୁମାଳେ
ସମାଜ ଅଗ୍ରହ ସହିତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘୋର
ଦେଇଅପୁରୁଷ ଏହି ଶିଖିବ ଲେଖମାଳେ ଆପେ
ଏହା ସର୍ବ ଦେବାକୁ ଉପସୂଚ୍ନ କୋଲି ଅହୁ-
କାର ନ ଦରି ଶ୍ରାମସ୍ତ ମକଳ ଶେଖିଯୁ ଲୋକ
ଆସିବ ଶ୍ରାମର ଦିନମର ବିଷୟରେ ମହ
ଦେବାକୁ ସମଜକୁପ ଅଧିକାର୍ଷ କୋଲି ହିନ୍ଦ
ଧୂତାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଦୂରି ହେବ। ପାଳତ୍ୟ ପ୍ରଥମରେ ଥୟ କବି
ନ ହେଲେ ସକା ପ୍ରାଣୀଯୁବର ବାହ୍ୟାୟ ଅଛଇ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସହଳ ଉଷ୍ଣଯୁବରେ ଲୋକେ ଏବା
ସରବାରଙ୍କ ହାତରୁ ଖର୍ବ୍ବ ବ୍ୟଥରନ୍ତି ଏବା
ସରବାରଙ୍କୁ ବିପରୀ ବାହ୍ୟର ସାହାପଥ କର
କରିବେ ଅନେକ ପୁଲେ ତହିଁର ଉପାୟ ସ୍ଵକା
ଜାଣି ପାରୁ ନହାନ୍ତି। ଅମୃଗାସଳ ପ୍ରାଣାଳୀ
କମେ ଜ୍ଞାନର ହିତାହିତରେ ଲୋକଙ୍କ ସାର୍ଥ
ସେମାନେ କୁଣି ପାଦନେ ଅବଶ୍ୟ ତହିଁର ନାନା
ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବେ ଏବା କମେ ଆପଣା
ବିଷୟ ବ୍ୟବସ୍ଥରେ ସ୍ଵାଧୀକରା କରି କରିବେ।
ଏଥୁବ ଚରମଧଳ ଯେ ଉତ୍ତମ ହେବ ସେ
ପରିରେ ହୁଏ ସନ୍ଦେଶ ନାହିଁ ।

ସାଧ୍ୟାଦ୍ୱିକ ସଂବାଧ ।

ଅବସରିକାଳ ହତ ହେ, ଏ ଉଦ୍‌ଦୟାକ ମାନ୍ଦେଖ ହଥ
ମାସର ପୁଣୀ ହେବାରପୁଣୀ ଏହ ତାମାଳ କରିବେ ଯାହା
ବାତର ହେବାକ ମାନ୍ଦେଖ ଜ୍ଞାନପୁଣୀ ଏହ ଦେଇଲୁ ମାନ୍ଦେଖ
ଏହଙ୍କ କିମ୍ବାତୁ ଦୋଷ ଯଶୁଦ୍ଧରତ୍ତା । ଏକଟା ମାନ୍ଦେଖ ଏହଙ୍କ

ଏଠା ସୁଧା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଯାଇବାକାର ମାନ
ସରଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମୂଳକ ବାବଦ ଅଗ୍ରଣୀ ହେଲାମାତ୍ର ପାଇଁ
କାରଙ୍ଗ ଯେଉଁ ଅଗ୍ରାଧରେ ମାନର ଉତ୍ତରନେ । ଏବଂ
ମନ୍ଦିରର ମୋହକମାନଙ୍କ ବ୍ୟାପ ହେଲାରେ ଜଣା ଗଲା
ହେ ଆହୁାର ପେରି ଖାରି ପାଦା ହେଲା ପାହାର ଅକ୍ଷର
କ୍ଷୟ କବିତାପାଠ୍ ମାଟେକ ଅଛି ହେଲାରୁ ସେମାନଙ୍କ
ଜାଗର ହୋଇ କରି ପଢ଼ି ଦେଇଲେ । ଏହି ଲାଭରେ ସା
ବେଳେ ଏମିତିବିଷୟରେ ପାଦା ଶୀଘର ହେଲା ତାତକ
ବରିବାରୁ ତରିମ କିମ୍ବା ହୋଇ ଗଲା ।

ବାଂଗୋଡ଼ା ନାଥରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାରେ ହେଉ ସବାଳ
ବାଟ ବହିତ୍ୱ ନାହିଁବ ଲେଖନକୁ ବରାହର ଭାବା
ପାଠ ହେବାରେ ।

ଶାକସୂର ସହିତରେ ଏଥି ନମ୍ବରେ ତପ୍ତ ଦିଲି ଏ
ଦୟ ଦତ୍ତ ଗର ଯୋଡ଼ି ଥାଇଛା । ଏ ବର୍ଷ ବୁଝାଇପାଇଁ ଅତି
ବ୍ୟା ଅଧିକ ଚାହାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀପତି କହାଯାଇଲୁ ମୁଣ୍ଡ ସାହେବ କନ୍ଦଳୁମ ଛାଇ
ଏହାରେ କହ ନାହିଁ ହୋଇଅଛି ।

ଦୁଇବୋଟର ଜଳ ମାନ୍ଦିବଳ ମାନ୍ଦିବଳ ସାହେବ କଥା
ଦେଇ ଦେଇଲୁ ଯାଏ ଦେଇଲୁ ତାତାର ଅର୍ପଣିତ କଥା
ଆସିଗଲିବ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳ ଝୁମୁକ ମାନ୍ଦିବଳ ମାନ୍ଦିବଳ
ଏବଂ ଏବୁ ଦୋରେଛନ୍ତି । ଆସିଗଲି କଥା କଥା
ମାନ୍ଦିବଳ ମାନ୍ଦିବଳ ଶାରୀରିକ ପାଇବଳ ଦେଇ
ଦେଇ ଦେଇ ତାତାର ବହିଅକ୍ଷୁ କଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଇ ଦେଇ ବାବ ବାବ ଦୁଇର କଥା ଅର୍ପଣିତ ଦେଇ ଦେଇ

ଓଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟରେ ସୁରକ୍ଷାତତ୍ତ୍ଵ କାବିନାମେ ଅଥବା
ମେଳକ କରିବୁ ଏକ ଦେମୋହନୀର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ
ମୁଦ୍ରା ପାଇବା ।

ଲକ୍ଷଣରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ କରନ୍ତି ଗାନ୍ଧିଆର
ଅଧିକାରୀ । ସବୁ ଶୋଇ ସେହି ଏକମେ କାହିଁବାକୁ
ଅଛିନ୍ତା କିମ୍ବା ଅଥବା କୁହାର । ଅବଶ୍ୟକ ଭାବୁ ଶୀଘ୍ର
ଅବସ୍ଥାକୁ ପାଇବା ।

ମାନେଠାରୁ କରିବାରେ ତାମିଳଙ୍କରେ ପରିଦୟକ କାହା
ଶାରୀରି ଦିଗନ୍ତ ସେ କୁରୁତେଇର ଦେଖା ଅଛି ଅଧ୍ୟାତ୍ମର କଷ୍ଟର
କାରାକୁ ମାତ୍ର ପଥାର କରିଲୁ । ଏମାକେ ବରପ୍ରାଣାତଚିହ୍ନ
ଶୃଂଖ ଦିଗନ୍ତକାର ଦୃଷ୍ଟିର କୁରୁତେଇ । ଦିନ ୧୯୯
୧୯୮୫ ମାର୍ଚ୍ଚିଆରିର ଶୁଭାବତିତର ଜନ୍ମର ବିଦ୍ୟୁତ୍
ପ୍ରତିବନ୍ଦରେ ହୋଇ ହେବାରେ ପଥାର ଦେଖିଲୁ ।—
ପଥାର ଦୂରକର୍ତ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପଥାରରେ ଉ ନାହିଁଏ
ସାଥର ଦେଇ ତାହା ଏକ ବକ୍ତା କହ ପାଇବେ । ତମିଳ
ନ୍ଦୟର ବିଷାରତ୍ତାର ଏମାତ୍ରେ ପାଇବା ହୋଇ ମାଥରକ
ମନରକେ ଆଜିର କର୍ତ୍ତାର ହତ୍ଯା କୁଟୁମ୍ବର କରିପାରିଲେ ପେକାର
ଅପରୀତ କରିବାର ପାଇଁ ତାହା ତାହା ଦେଖିଲୁ ଓ ଲେଖିଲୁ
ମଧ୍ୟ ତିକ୍ତା ହେବା ।

ପରେ ମରି ନଦୀରାତ୍ରି ଅଳ୍ପକାହିଁ ତମେ ନୟାନ୍ତାରୁ ଗାନ୍ଧୀ
ଯେତୋ ହୁଏବେବେଳେ କଷି ପଣୀ କି ନରଜାର୍ତ୍ତ ମୋହି
କମାର କମାର ଦୁଇ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ସଥାପାତ୍ର ଏକଚି ଖେଳେ
ଦାରୁକ ମରିଲୁ ତମେ କହ କହେ ତିଥା ଗାନ୍ଧିର
ଅପରା ଦେଖିଲେ ହୃଦୟ ବସନ୍ତ କଲାନ୍ଦବାବୁ ବନ୍ଦବୁ
ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଗନ୍ଧି ଦେଖିଲେ ।

କହିଲୁ ତା କି ଦିନରେ କେବଳମୁଁ ଏହୋକଠାର
ପାଇଁ ପାଇଅବସ୍ଥା ଦେ ଆଶିବାନ ପ୍ରକାର କେବଳମାତ୍ରେ
ଦୂରିତ ନାହିଁ ଦେଖ ଆପଣ ପରି ଆଜିଲ ବିଷୟ ହେବା ହେଁ
କହିଲୁ ତାହା କହିଲୁ କହିଲୁ ଅଛିବ ସବୁ ଦୂରିତ ଆପଣ
ଗାଲି ହେବା କହିଲୁ ତାହା କହିଲୁ ଆପଣ ହେବା
କାହାରୁ । ଧର୍ମାଜାନ କେବଳ ଦୁଇମ୍ବ ଦେଇବ ଦେଇ
କାହାମାରେ ଅଗଲ ବନ୍ଦତ ହେବା । ସୁଧା ଅଛିବ ଅଥବା
କହା ଏହିଅବସ୍ଥା ନିରିକ୍ତ ଅମୀର ଦେଇ କହିର୍ଦ୍ଦିଃମନ୍ୟକୁ
ହୁଲୁର ତଙ୍କଦାର ଦେଖିଛୁଥେ କହିର୍ଦ୍ଦିଃ ସେ ହେବା
ହେବା ତୋ କହ ପାଇବେ କହୁ । — କଥାକି କେବେଳ
କହିଲୁ କହୁ ଦୋଷ କାହିଁ ନ କହିଲୁ ଅପ୍ରକାଶ ତଙ୍କା
ଅମୀରକାର ପ୍ରେସାରର ଉଚ୍ଚତ ଏହିର ମାତି କହିଲା
ମୀଳ କହିଲା ପାଇ ।

କେବଳ ମାତ୍ର ଏହି ପଦରେ ଆଜିର ଅନ୍ଧାରର
ପାଶ୍ଚମାଣ ସବୁ କୁଣ୍ଡଳର ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ଏହାର
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏହାର ନିର୍ମାଣରେ କବେଳୀ
କ୍ଷମତା, ବାପରକ ଓ ଉତ୍ତର ମନ୍ଦିରର ଉପର ଯାଇବା
ପାଇଁ ଏହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ।

ଦେବତା କରିବା ପାଇଲା ଏହାର ଥୁବୁ ଓ ଶୋଇ ଏବଂ
ଦେବତାର କର୍ତ୍ତା ପାଇଲା ମୁଖୀ ସ୍ଵାତଂ ଦେବ
ନିରବରେ ପଢ଼ାଯି ମନରେ ମୋତା କଳା ଉଚ୍ଛବାତି
ବିଷୟ ପରିମଳେବା ପେଣେ ଜମା ପାଇଲେବାରେ
ମନୋପର୍ବତରେ ପଢ଼ାଯିରୁହ ମୁହଁ ଉଚ୍ଚାରା ଗଠା
ଦିଲେ ପାଇଲାର ଏକାକିତରେ ଏହା ହୋଇ ଦିଲା
ଏ ପରମାନନ୍ଦ ସମ୍ପଦ ମୁହଁରେ ଏକିମାତ୍ରାଙ୍କିଲ ହେଲା ॥

ମାତ୍ରାଦେଶରେ କୁହାରୀ ଓ ବନ୍ଧୁ କଥା ପ୍ରକା
ହୋଇ ବନ୍ଧୁକାଳୀରୁ ଲୋକିଏ ବନ୍ଧୁକାଳୀ ଯେତେ ଆଜିଦ
ଦେଖାଇବ କାହିଁକିମାତ୍ରେ ଦେଖାଇ କଥା ବସି ଦେବ
ଅଣି କବନୀ କବାର କହିଛି — ଏହି ହେବ କି ?
କବନୀରେ କୁହାରୀ ଯେତେ କବନୀ କାହିଁ ହେବ
କାହିଁ । ଉଚ୍ଚମୋତ୍ତମ କାହିଁ କବନୀରେ ଯେତେ କହିଅବେ
କବନୀ ଯେତେ କବନୀ କାହିଁ କବନୀ ଯେତେ କହିଅବେ ।

ତା ୧୫ ଦିନ ଅପ୍ରେଲ ସତ୍ତାମାତ୍ର ମସିହା

ଲକ୍ଷ୍ମୀର କରେ ଏହି ବିର୍ତ୍ତବସ୍ତୁ ପବୋଦ୍ଧତ ନାହିଁର
ସେଠା ଗର୍ଭରୁଳ କଥକରେ ମୁହଁବାଦ ବିଦ୍ୟା ବାଚିଏ
ଅଗ୍ରା ହାତିମଳଠାରେ ଅବେଳା ଏହି ଅଶ୍ଵ ବିନେ ।
ଯଦିକ ହତେବା ହେଉ ଦ୍ୱାଦ୍ସମ ତାହା ଗର୍ଭମେନ୍ଦ୍ରିୟ
ଏକାଳେ ହାହଁ । ଏ କଷ୍ଟ୍ୟ ଗର୍ଭମେଲେ କର୍ମକୋଳର
ଦେବତା କେ ଜୟ ପ୍ରସରିତ କରି ଏହି ବେ "ସରଳାମ୍ବନ
ବର୍ଣ୍ଣର ମାତ୍ରକେ ଗୁର୍ବରଳ କଥକରେ ଇହା ବିନେ
ନାହିଁ ତୋର ପାଇବେ ଏହି ଲଜ୍ଜା ହେଲେ ଆହେଠନ
ମଧ୍ୟ କରି ଯାଇବ । କେବେ ବେଳେ ଏ ଅଧିକାରକ ଏହି
ମାହାତ୍ମା ହୋଇ ଯାଏ ହେଲେହେ ଅଧିକାର ଦର୍ଶନ
ଏହି ଏ ହର୍ଷର କର୍ମକାଳ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାତ ଦେଖିଲେ
ଯେ ଦୂଃଖିତ ହେବେ ।—ଅଧିମାନଙ୍କ ଗର୍ଭମେନ୍ଦ୍ରିୟ ଏହି
ଦୂଃଖ ପରିଦ୍ୟ ଦେବେ କି ?

କବାଳ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମାଟେକ କରିବାରେ ଶାହ
ବିଜ୍ଞପ୍ତି କରିଲେ କବି ସୁଲା ଚାଲକ ମନ୍ଦ ଉପରେ
ଏହି ପୋଡ଼ିବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅମାର ଉତ୍ତର ସାହେବ ଗାମରେ ହୁଲ
ହୁଲା ଫଳା ବିବାର ମେଦରମା ଅବର କର ଅଛି ।
ପାହେବ କରିବା ପାଇଁ ସୁଦେଶ ସାର ଯାଇଥିଲୁଛି ଓ ମୋ-
କବିମା ଏହି ସମ୍ପାଦ ହୁଣି ଅଛି ।

ବ୍ୟାଧ ଦସ୍ତରବାଲମୟୁ ଏହି କଣେଟି କୁସୁନ୍ଦ ହୋଇ
ଥିଲା । ପେର୍ଚିମାଳେ ଦେବତା କାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଧୟାବିଦ୍ୟେ
ଶୁଣାପବ ଦୂଷକ ମୁକ୍ତ ସେମାହର ପଢ଼ିଲା । ଏହି
କର୍ମକାର କୁଳର ଦେଖିବାରେ

ବୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ପେ, କହୁଅଛିଲେ ଜୀବ ମନ୍ଦିରରେ ବାଜଳ
ଶାକ୍ସିଯାଇ ଧରି ଆବଲମ୍ବନ କରି ଅପଣ ପଢାକୁ ଉଚ୍ଚ
ଧର୍ମରୂପ କରିବା କାହାର ଫେର୍ଖିର ହେସବୁ ତିବି ବାହାର
ପ୍ରହାର କରେ । ସଂକ ମେଲୋଫ୍କିଲ୍ ଉଚ୍ଚତରେ ହ ନାହିଁ
ଦୟ । କେବେହେଲେ ପାଠ୍ଯକ ପାଠ୍ୟକ କାବ୍ୟକାବ୍ୟ କଥା
ପ୍ରହାର କରେ ।— ଏ ସୁରକ୍ଷା ବସନ୍ତ । ପଢିବାକେ ବେଳମ୍ବନ
ତିରୁକ୍କର୍ତ୍ତ୍ଵର ପଥାରକ ହେଲେ ପଠିବି ଅନ୍ତରକ ବିନ୍ଦୁ
ଦିଲ୍ ।

କରିବ ଅଛି କାହାକୁ ମେଘର ସବୁ ମେଘରେ କୋଣିଷ୍ଠ
ନିଶ୍ଚାଲିମ ଏହି କାହାରେ । ଏ ହେଉଁ ତାଙ୍କ ପଦକ
ଦେଖିବେ ଯୁଦ୍ଧ ଦୟାର କଥକ ଦୟା । —କିମ୍ବା କାହିଁମୁ
ଦେବକେ ଏହି କିମ୍ବା କଥକ ଦୟାରେ କଥିବେ ଗାହି ?

କ୍ଷେତ୍ର ବିଦ୍ୟାର ଜୀବନର ଜୀବନର ସମ୍ବନ୍ଧ ପରାମର୍ଶ
ଯଦି ଏହାର ଉପରୁ କୋଣ ଯାହାରେ ଏହାର ଜୀବନ
ହୁଏ ତୁ ଆଜି ବେଳେ ନାମରେ ଏହାର ଚିତ୍ର
ହୁଏ ଏବେଳେ ଏହାର ଶିଖି ଯକ୍ଷମ ନାମରେ
ଏହା ଉପରୁ ଏ ହେ... ଏ ବିଷୟ ବିଜ୍ଞାନର ବିଜ୍ଞାନ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜ୍ୟାମିତିକ ଜ୍ୟାମିତି ।

କାହାରିଲୁଗୁରୁର ନମାଦଳ ତିଳି ଦିଲକରାର ଏବଂ
ମୁଖ କାହାର ବୋଟ୍ର ଥୁଳକ ପଟକ କବି ଶୈଳେ
କବି ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ମ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ସହିତ କବା ହେବ ।

ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପାଇଁ ବିଧିରେ ମହାରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ
କେ ୧୯୦୦ ଲା ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅଛି । — ଶୁଣ୍ଡ
ପାଇଁ ।

ଭାବୁରୁଷ ପିଲାରୀର ଦାନ ଦିଲବେ ସମ୍ମତ ଅଛି
ଅଛି ଯେ ଉକାଳବିମାନେ ଅଛୁ ଲଗାଇ ମାଗ୍ରାମେ ସହିତର
ଅର୍ଥେ କ୍ଷାସ ଦର ଦିଲାଯାଏ ।— ଏତେ ଉକାଳବିମାନ
ଧୂରାଜ ପ୍ଲଟରୁ ଡାକ୍ କି ବୌବିଶେ ପ୍ରକଳାର ଦେଇ
ଦୋଷ ।

ସବୁ ପରମାନାଳ୍ପର କାହା ମାସୁଳ ରଖିବା କଥ ବେଳେ
ବସୁନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟାମାନ୍ୟ ଦତ୍ତ ଜୀବ ମନୋଦୟମ୍ବ ସମ୍ପର୍କେ
ଗେହୁଁ ଅବେଳାର ଗନ୍ଧ ଅଳଚ ହୋଇଥିଲା କାହା ନାମକୁ ବ
ହୋଇଥିଲା । ଏଠ କୁଣ୍ଡଳବେଳ କରିବର୍ଷର ଧର୍ମକାଳୀନ
ଯୋଗେ ଏ ପ୍ରସାଦ ନାମକୁ ର କଥାହିଲା । ତେବେ କିମ୍ବା
ଆଶା ଦେଇବାରେ ବେ ଯେବେଳେବେଳେ ତବ ଲବଧିକ
ଅସ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ହେବ ଯେବେଳେବେଳେ ଅବେଳିବେଳେ ପ୍ରସାଦ
ଦେଇବା କାହାର ଭାବ ବିବରିବ ତାଙ୍କୁ ଲଭିବ ସାହେବଙ୍କୁ
ଅନ୍ତରେ ଦୋଧାରି ।

ପ୍ରେସଲଙ୍ଘକ

ପ୍ରେରିତପଢ଼ଇ ମନ୍ଦିର ଥାମେ-
ମାଳେ ଦାୟୀ କୋହି ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPAKA,
SIR,

I shall be highly obliged by your kindly putting the following few lines into your paper.

THE DARJILING OF ORISSA.

Kapilas is situated on the boundary line of Dhenkanal in lat $20^{\circ} 40' 40''$ and long $85^{\circ} 43' 53''$. The height of the hill is 2098ft. The newly made

path is superior to, easier and shorter than the former one which was very precipitous and where a single drop of water was not available. This path which is something like a road was made by the Manager notwithstanding the objections of some people who said that by this enterprise the solemnity and curiosity of seeing the sacred place will be lessened. The spring which gushes forth from near the top runs down by the side of this new road. There are good many big stones distributed by nature here and there and how pleasant it is, when a man becomes fatigued, to sit on one of those resting stony-chairs under shadow of trees when air touched by water soothes his limbs and sweet fragrance of "full many a flower born to blush unseen" delights him uninvited. The murmuring sound of water, the humming of bees and the whispering sound of wind charm his ear like tinklings of music and invite sleep to lord over the man.

In this path there are only three ascents which look very beautiful from a distance and teach us experientially

that man cannot have happiness without surmounting difficulties.

Then having got over the ascents we arrive at our wished-for place "far from the madding crowd's ignoble strife." The place is a suitable retreat for summer season. The temple stands on a small plane and is surrounded with nut and other kinds of trees. Here is the origin of the spring which comes out of the hill, just on the front of the temple and it is also heard that two or three cooling springs are at a distance of a mile or two from the temple. There are five reservoirs. From the temple to the newly built Bunglow, the only shelter for gentlemen, there are nearly 40 flying steps of stones. In February thousands of pilgrims attend the Sheebratri Jatra, a large fair which is held in honor of the God and trade to a considerable extent is carried on.

On the summit there is a table land which might be made a pleasant residence standing here, for it is the very summit of the hill, you see on one side the river Brahmini and on the other the Mahanady with its annutes which look so nearer as if you are a couple of miles afar from them. The lines of the Poet come chanting voluntarily to your mind.

"Even now where Alpine solitudes ascend
I sit me down a pensive hour to spend
And placed on high above the storm's career
Look downward where a hundred realms

Lakes, forests, cities, planes extending wide
The pomp of kings, the shepherd's humble
pride."

On the beauties of Kapilas there is more of nature than of art.

Mr. Beames the late Commissioner of Orissa, being charmed of the place remarked that the water of Kapilas is sweet as champagne. We hope that Mr. Larminie, our present Commissioner, will be good enough to taste this Nature's champagne once and take into his good feelings, of which he seems to show much to Dhenkanli, the improvement of such

a fine place, so that his memory will be engraved on the mountain.

DHENKANAL I beg to remain
Sir

5-4-84. Yours most obdly,
Damoder Pattanayak.

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭାଗ)

ମେଲାବର୍ଗକ

ବୁଦ୍ଧିବନ୍ଦା ବାବୀ ଓ ବାବୁ ହରଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ ।
ସେଇଁ ଦତ୍ତ-ବରମନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ହୋଇ କିଶୋର
ଜାହା ପଢ଼ି ମୋର ଜୀବନ କହୁ କରିବ ଲମ୍ବ ।
ଅର୍ଥାତ୍ ଘରରେ ଏଥରେ ଜିଣାଯାଏ ସମୟ ।
ଯେହେ କଲିବନ୍ଦା ନଗରେ ସାଇଁ ବରଶୋଭ

ଜୀବି ।
ସେବାକେ ନିଶ୍ଚଳ ସମୟ ରୂପ ଉପରିବ ଗଣେ ।
ଏଠାରେ ହେମନ୍ତ ଜୀବା ଦେଖା ଫିଦେଶୀ
ଗଣେ ।

ଥଳ୍ୟ କାହାରର ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରଦାନ ।
 ପଥର ଦେବରଙ୍ଗ ଏଥିଲେ ମୁଣ୍ଡାକାରେ ସହିତ
 ଦୂଳ, ଦଳ, କଷ୍ଟ ଅନେକ ଜଳିସ୍ତ୍ରା ରଖିଛା ।
 ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ମନ୍ଦ ମୁଖ ଦଳିଲେବନା ।
 ଦର୍ଶକେ ରାହିଲୁ ପ୍ରଦୂର ଶରୀ ପ୍ରଶଂସାନ ।
 କେ ଅଟେ ଦୟାତ୍ମକ ଦେବତା ଅଟେ ଧ୍ୟମେତ୍ର କରି
 ଦେବା ଦୃଢ଼ିଲାଦି କମୁଦ ଦେବା ନଧ୍ୟଧୂରୂପ ।
 ଦେବା ମୁଖେ ଗରବରରେ ଦୋଷାଥୀ ଅଧିରୁ
 କେତେ ବନ୍ଦନାଟି ଦଶ୍ମି ସଫେ ବନ୍ଦୀ ମାର ।
 ଦତ୍ତ ମେଟ ଦର୍ଶି ସତିକାର ମନ୍ଦର ।

କଳେ ପ୍ରାଣ କାହିଁ ଯହିରେ ଲିଖା ଦୁସ୍ମନ ଦୟା ।
ଧାରକ ବାରିକା ଶାପକୀ ଶଥୀରାଜୀ ଦର୍ଶନ ।

କେବଳ ସିରପିଲ ପାଇବାରେ ବିହି ଦେଖିବାରେ

ଅଜନ୍ମ ଗୋଘାଳ ନିର୍ମିତ ଶାକୀ ପୁରୁଷ ଲୋତ ।

ଅବଧାର କୁଣ୍ଡ ଧରଇ ଦଶେ ବି ଦାରୁଧାର ।
ନାଥ, କହୁ, କେହି ଚିର୍ତ୍ତ ଦଶଅଛି ଲାହାର ।

ଏଥର ଲୁହାରେ ଦୋଷକୁ ଏବେ ଏଥିବାର
ଏଥିନେ ସ୍ଵାଧୀନ ଦେଇ ହେବେ କିମ୍ବା ୧୦

କବିର ସ୍ମୃତି ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲା ।
କବିର ସ୍ମୃତି ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲା ।

ପାଇଁରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କାନ୍ତିର କହିଲା କହିଲା କହିଲା କହିଲା
କହିଲା କହିଲା କହିଲା କହିଲା କହିଲା ।

ପାଦରେ ଶାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି
ପାଦରେ ଶାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି

ପାଇଁ କେବେଳେ ତିଥି ଦରଚେ ଗାନ୍ଧୀ ବଶୀରାମଙ୍କ ଖାଦ୍ୟକଲାଭ ତିବଳ ଦୃଷ୍ଟି ଦଣ୍ଡାମାନ ।

ମୁଖେ ଦଶୀ ବର ଗୋପିନ୍ତି କରୁଇଲା ଅହାଜ
ବାଲର ବାଗକ ଅନେକ ଅଛୁ ଚର ମିଶିଲା ।
ତୁମ୍ହା କଞ୍ଚା ଦେଖ ଗୋଟିଏ ଦୟନର ତିଥି
ବୋମାଇ ଲଗର ନିର୍ମିତ ସାବଧର ଗଣେଶ
ଦୟନର ଦିଶେ ଥରୁଳ ପେଟକର ଆବେଶ
ମସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହାକୁ ବନ୍ଦ ପ୍ରଣାମ କର ।
ଦିନ୍ୟ ଲବ ହେବ ନିଷ୍ଠମୁ ଦେବେ ସତ୍ତ୍ଵାତ୍ମେ
ଚର ।

ପଶୁରେ ଅର୍ପିଥ ଦର୍ଶନ ରୁତ ରୁତ ବସାକେ
ପଶୁର ହାତକେ ଜଳିବୋ ବାବେ ନଳିଷ୍ଟ ସାମେ
କଳକୁ ଟାଣିଲେ ପଶୁର ଦେବ ଉଚିତର ଯାଏ
ମୁଖେ ଧୂମରୁଷ ଅଦିକ ଏବ ବତିତ୍ତ ଭାଇ ।
ବହେରଗ୍ଵାର ଏ ବିବିଧ ଦୁର୍ବ୍ୟ କର ଦର୍ଶକ ।
ଭଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟର ଅନେକ ଜର ପୋଷାବିମାନ
ସୁମତ୍ରାଦୀପର ବାସନ କେତେ ଧଳ ଥର୍ବର
ଦିନକ କରଣ ବାନ୍ଦବ କେନ ଉପର କର
ଦେବତ ଧାର ଦେଖି ଏବୁହେ ଦନ୍ତାୟ ଦେଖିଲୁ
ମହାନ୍ତରୀ ଏହ ପ୍ରାନରେ ବର୍ଷିତ୍ତୁ ଭବବ
ଦେବେ ନାଳା ଦେବେ କାଳୁତୀ ନାଳା କୁନ୍ତିଲ

ଭାବରେ ସେବେ ପ୍ରକାଶ ଫଳ ଅଛି ସବଳ
ଭାବର ଦୂର ଦ୍ୱାରା-ଶତ୍ରୁ ଏହି ପ୍ରମାଣ ।
ଏବେ ଜାଦ୍ୟଥର୍ତ୍ତ କୃଷକ ବୁଲ ଦୁଃଖ ପଚନ
କୁଞ୍ଚ କିମାର ଏ ଦରେ ପ୍ରତିମୁଢ଼ି ସବଳ
ସଂକାରେ ମାନକ ପରା ଦୟାକୁ ନରମଳ ।
ବେଳୀ ବନମାଟ ଶଶରେ ଦୋଦଅଛି ଲେପନ
ଭାଲପହି ବେହି ଗଢ଼ିବ କର ଅଛି ମୟୁନ ।
ଦେ ପରିପାଳକେ ମୟୁନ କର ରାତିର ତଡ଼ା
ଦାଦାର ମସ୍ତକେ ଯନ୍ତର ଦେଖ ତାକିଆ କୁତ୍ତା
ପ୍ରସବ ବନ୍ଦନେ ବେ ଦୁଇ ଲାହୁ ଥିଲେ କୁମର
ଅନ୍ଧରେ ଦେଖି ମହାମା ଦେଖି ଦେଖି ।

ବେହି ବା ବଦିରେ ଟାଙ୍କିଆ କେହି ପାରିବା ଧରିବା
ପତର ହାତିବି ମୁଣ୍ଡାର ବନେ ଯାଅନ୍ତି ଘେରି
ସରଳ ଥିବାର ସରଳ ମନ ଏ ଲୋକବର
ଦେଖିଲେ ମନରେ ଚବଳ ଭାବ ପ୍ରେସର ପ୍ରଥିତ
ଏଥୁ ଥିଲେ କର ଦରଳ କେବେ କୃତିମ ମାତ୍ର
ଗୁଷ୍ଠ ଅବନାର ଜପରେ ଦଶୁଅଛନ୍ତି ସବୁ
ମନ ଦେଖିବାରୀ ବୁମେଲ ଯେବେଳେ କରିବୁ ମନ
କିମ୍ବା ଗୋଟାକେତେ ବସନ୍ତ ତୁମ୍ଭି ଦର ପ୍ରାତିଶୀଳ
ଏଥୁଥିଲେ ଆସିବାକି ଚନ୍ଦା ପ୍ରାଣରେ ସିବା
କେବେ କରିବିଲୁ ସଟନା ଝେଲେ ଦେଖିଲା
କରି ବୁନ୍ଦର ଦିଲ୍ଲିଖା ମେମଗୁଡ଼ି ପ୍ରବେଶ-
କରି ଦେଖି କିମ୍ବା କରି ଲାଗେ ଖେଳ ପାରି

ମାଦରିଲୀଙ୍କର ଉପର, ଓରି ବାଲସ୍ତ୍ରମାଣୀ
ନନ୍ଦା ପତ୍ର ହେବେ ଦୁଃଖ କରୁଥିଲା ଅକ୍ଷମ
ଗେହେ ବାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି କରି ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
କଲନେ ଦୁମ୍କାମ ଠିକା କରିବେବେ ଅକ୍ଷମ
ଆଶେ ଝେତୁଳିମା ରୂପାଣୀ ତାର ଛରକ କରି
ସୁମ୍ଭୁ ସୃତି ଚର୍ହେରୁ କ୍ଷମାଦିକେ ଧରି ।
ଯେହି ସୁମ୍ଭୁତାରେ କଣବେ କରେ କେବେ
ଦେଇନା ।

ଧର୍ମରେ କଞ୍ଚକ ଧର୍ମ ଗୋତ୍ରମୁଣ୍ଡେର ଅଙ୍ଗଳା
ପାଶେ ପୂରୀ ଅଳ୍ପ, ସାହେବ କେବେ କାତଦରକ
ସକଳ ମଧ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ କୁନ୍ତଲୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ।
ଗୁହର ମଧ୍ୟରେ କଢ଼ି ଛାନ୍ତି ନିର୍ମିତ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
କର ବନ୍ଦ ପାଶେ ପଦର୍ଷ ମୂର୍ଖ ଦୟାମୁମାଳ ।
ଏହାଏହ ଦିଶେ ଦୟା କେବେ ନାହା ଯକୁଣ୍ଡ
ଅପ୍ରକାଶ ପୁନର ଅକୁଳ ମୁଖେ ମୁଠୁତ ଦସ ।
ଧାନକୁଳ କଳ ଏମନ୍ତେ ଦେଖ ଦିଶେ ମହିନ ।
ଦାତ ପାତୁରାଣୀ ମଧ୍ୟରେ କରୁଛନ୍ତି ବଣ୍ଣନ ।
ଆଖ ଧେଡ଼ା କଳ ଲୁହାର ସଦଜରେ ଚଢ଼ିଛି ।
ନିର୍ଭର ପର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ରମ ଗନ୍ଧ ଅମୃତ ।
ବିଦେଶୀ ଏଫେରୀ ଲଙ୍ଘନ ଏଥ୍ ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
ଥାରନେ ତୁପରେ କରନ୍ତେ ସବେ ସୁନ୍ଦର କର୍ମର
କୁଠି ତାଣେହାରେ ଦେଖଇ ହୁଏ ହୃଦୟରତ
ଧେଧୁପ କରି ଏ ସବୁ କର ଦେଖ ବିଜ୍ଞାନ ।
ଏଥୁ ଅଳ୍ପ ତିକ୍ତ ପୁହରେ କର ଅଭିନ୍ନକାଳ ।
ସମ୍ମରେ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦିମା ଦିଶେ ଜାହିନ୍ଦମାଳ ।
ପ୍ରବାସ ଧର୍ମିତ ଏ ବୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧୋଦନ ସୁରରେ
ଜହିନ ଥଥ୍ଯ ଆଶ୍ରମ ରାଶିତ୍ରନ୍ତି ମହାରେ ।
ଥର ବେତେ ମୁଣ୍ଡି ଏ କୁନ୍ଦେ ଅଭିନ୍ନକାଳର
ତଳ ଜାଗର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାଶ ଏତା ପ୍ରତିରେ
ପର୍ବତ ବୋଟରେ ଶଶ୍ଵର ଅହାଦତ ଦୋରଣ୍ଡି ।
ପିଠିର ଭୁଷରେ ସୁନର ଦେଖା ଲମ୍ବ ପତଙ୍ଗ ।
ହେଣ୍ଟିଲାଣ୍ଡି କନ୍ଦୁ କାହାରେ ହେବେ କାଳପୁରୁଷ
ପାଳରେ ତୁଅର ଦ୍ଵିପରେ ଲଗା ମାଟ ପାଇଁଶ
କାପାନ ପୁହର ହାରରେ ଦିନ୍ଦି କେବଳ
ବଜ୍ର ବତ୍ତିକାଳ ସୁରକ୍ଷା ପରାଯରେ ବଦନ ।
ଏହାହ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖି ଦୟ ଦେଉଛି ।
ଧର୍ମ ଜୀବନର ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ବର ଜାଣିବ
କିମାଳ ପୁହର ହାରରେ ଘଟିଅଛି ପ୍ରଦୟ ।
ଦେଖାଣ୍ଡ ସୁରୁଷେ ପୁହର ଯାନ୍ତରେନ୍ତୁ କାହିଁ କା
କୁଷକର୍ତ୍ତ୍ତି ତମ ଯାହାର ନିଷେଖିବା ପ୍ରବେଶ ।
ଏହି ହତ୍ତିଶାଳ ଧାରକ ତୁମେ ଦୂରେ ଅବେଳି
କୁଷକର୍ତ୍ତ୍ତି ଲାଭ ଦୋଗର ପ୍ରାଣ ଦେଇରେ ଉଛି ।
ମେଲାରୁହେ ଅର୍ଥ ତରିକି ସମ୍ବନ୍ଧ ଦ୍ୟାନ୍ତି ।

ଶତାବ୍ଦୀ ଅନ୍ତରେ ସନ ପାଞ୍ଚ ମହିମା

ଉତ୍କଳସଂଖ୍ୟା ।

୧୯୯

ଆମ ଏ ଜାପାକ ଦୁଇମନ୍ୟ ଗୋଟିମାନଙ୍କଙ୍କପର ।
ଆମାଲ ବଦଳେ ଯିବାକୁ ଥିଲେ ନୋଟିଲ୍ସର
ଛାଇ ଏ ଠାର୍ଟର୍‌ବା କାହିଁକି ଘଟାଇଛି ଏଠାରେ
ବଳସ୍ଵାକ ଘୋଷ୍ଟ ବହି ଦିନା ଏ ଥିବାରେ ।
ପ୍ରସ୍ତୁତକୁ ବ୍ୟାର ପାପରେ ଧୀରଜବରେ ରହି ।
ତବ ତବ କିମ୍ବା କେବଳ କଥ ଥରେ ଥିଲାଏ
ଏବେ ଦେଖ କାମୁ ବେଗରେ ରେଲଗାତି
କେହି ।

ଏଥେ ଉତ୍କଳ ବିଜ୍ଞାପନ ମୁହଁ ମଣି ମାଣିକ୍ୟ
ମୁହଁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଢ଼ ସମକଳ ହୋଇ ମେଲା
ଦର୍ଶନ ପ୍ରସ୍ତରାକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।
ମେଲା ଦର୍ଶକ ।

ତରୁ ବଳେ ପାଇବେ । ଦୁଇସ୍ତରମ ମନ୍ତ୍ର
ଦେଇଥିବ ଏହା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତାପିତ ହେବ ।
ଶା ୧୪ ରାତ ମର୍ଜି } ଶା ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର, ବସ୍ତ୍ର
ସନ ୮୮୫ } ବର୍ଷକ } ବର୍ଷକ ହେତୁମନ୍ତ୍ରର

ବୀଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରଶର୍ଯ୍ୟମଣିତବା ।

ଅର୍ଥାତ୍

ମିର ବସନ୍ତ ରାତ୍ରି ମନ୍ଦୁ ପ୍ରଜ୍ଞାନୁ ଅନୁବାଦିତ
ଡେସା ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କର୍ତ୍ତାମାନ କଟକ ପ୍ରଦିଃ
କାନ୍ତାନାଳ୍ୟ ସହାଲ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଇଥିଲା । ମୁଦ୍ରିତ ୪୫୭ ବିଦେଶୀୟ ଗ୍ରାହକ-
ମନ୍ଦୁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପରି ଲ୍ୟାଙ୍କରେ ତାତମାନଙ୍କ
୩୦% ପରିବା ।

୮୦୪୮୪ ଶା ଜୁଲୀ ଅବ୍ଦି ମଜ୍ଜବ ବୀଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Native gentlemen who wish to see the Commissioner can see him on Mondays between the hours of 8 & 11 in the morning. If any of them wishes to see him on business any other day he will be good enough to send previous intimation.

CUTTACK By order
Office of Commr. & N. K. Dass
Ty. Mehlas Asst. Supdt. & Ex-
10th April 1884. officio P. Asst.

WANTED

For the Meurbhanj Raj, an Abbkari Darogah: Salary Rs. 25 per month Apply with copies of testimonials (which will not be returned) to the undersigned. None need apply who have not had experience in Abbkari work.

Baripada, } H. W. TILLY
25—3—84. } Manager.

ଆମର ପ୍ରଣାତ ଉତ୍କଳ ପାଠୀଗଣିତର ପ୍ରଥମ
ଭାଗ ମୁହଁ ହୋଇଥିବ ଏହା ମୁଲସମ୍ଭବ
ଜୀବନ ଜୀବନରେ ମହୋଦୟରହିତ ପାଠୀ
ମାତ୍ର ଓ ଅପର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଜୀବନରେ ପାଠୀ
ମୁହଁ ଲିଖିଥିବ ହୋଇଥିଲା । ତେବେମାନେ ଅମ୍ବ-
ଠାରେ, ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗ କ୍ଲାନ୍ସାର୍କ ଯନ୍ତ୍ରମୁହଁରେ
ବନ୍ଦ ହୁଏବିଲୁ ଧୋଇଲାଇଛି । ଏକମାତ୍ର କାନ୍ତାନାଳ୍ୟ
ବାବୁ ସମ୍ପର୍କର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ

ଦୁଇପୃଷ୍ଠା ଦୂଦ୍ୟ

ତାତିତ ରଷା କବିତ ।

ତାତିତପାତ୍ର-ଦୂଦ୍ୟ ରକ୍ତର

ଜାବନାମାଳି ।

ଏହି ଦିନେ ଆହୁତି :

ରାତରର ବର୍ଷି ।

ମନୁଷ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ଘେଗବେ ଅନାନ୍ତ
ତୁମ୍ଭୁ ସେ ସମସ୍ତ ଏହି କବତ ଧାରଣ କଲେ
ନିର୍ମିତିରେ ନିକାଳ ଓ ନିରାକାର ପ୍ରକାର ।

ଏ କବତ ନାନା ପ୍ରକାର ଆହୁତାର
ଦୌରାନକମେ ନମ୍ରତ । ଦେହରେ ଲଗିଥିଲେ
ଶଶିରର ଲବାଗାନ୍ତ ଓ ଅମୁରର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମୁଦ୍ରିତ ହେବାର କରିବାର କବତ । ପିଲାମାନଙ୍କ
ପରେ ବିଶେଷ ଉପକାରୀ ଓ ନିରାକାର ପ୍ରକାର ।

ଏହାରୁ ପିଙ୍କଳେ ନିମ୍ନଲେଖିତ ରେଗ-
ରୁହୁ ନବାରୁ ହୁଏ । ଯଥା—ତଦିରମୟ,
ରାତ୍ରାମୟ, ପଦ୍ମରୁ, ମୁଦ୍ରିତ, ପ୍ରାନ୍ତରୁ,
ରମ୍ଭରକ, ଶାନ୍ତିବେଳରୁ, ସାଧାରଣ ଦୂଦ୍ୟ-
ଲତା, ହୃଦ୍ୟାବାହ, ପଣ୍ଡାର, ସଧାପକାର
ଦେବିନା, ବାପାଥବ, ଅଜାନ୍ତୀସ୍ତୁତିବନ୍ଦୁ, କଷ-
ମୁଦ୍ରା, ପର୍ବତୀର, ଜନ୍ମାନାର, ଶିରଶେଷ
ମୁହଁର ମୁହଁର, ଚନ୍ଦ୍ରକର ସ୍ତ୍ରୀ, ବାହୁବେଦ,
ଶାଲେବିନକର ଦର୍ତ୍ତ ମୁହଁ, ମୁଦ୍ରିତେବ ସମ୍ବନ୍ଧ
ବନ୍ଧୁକର ହୁଏବାର କବତ ଏବର ପାଇବା
ମୁହଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତରର ସମ୍ବନ୍ଧ ସେବା ।

ପ୍ରଥେବ ଉତ୍ତରମ୍ଭାବୁ ଗୋଟିଏ ରେଖା
ଦୂଦ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ ଦିନକାରୁ ହୁଏ,
କମ୍ବା ପଞ୍ଚରର ସେ କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତରେ ପିନା-
ଯାର ପାଇସି ।

ପ୍ରଥେବ ବ୍ୟାପକ ରେଖାର ମୁଦ୍ରିତେ
ଦୂଦ୍ୟ ଏବାର । ତାରରେ ପଠାଇବା ପାଇଁ
ଦୂଦ୍ୟର ମାତ୍ରର ଲଗିବ ।

ପ୍ରକାଶନ ମେଲିରେ

ସାଧ୍ୟା ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ମାଦିପତ୍ରି କା ।

卷之三

ମା ୨୫ ଦିନ ମାଟେ ଅପ୍ରେକ ହୁଏ ଥାଏ ପଢ଼ିଥା । ମୁଁ ଦିଲାଗୁଡ଼ି ହେଉ ପରି ପାଇଁ ପଢ଼ିଥାଇ

ମୁଲ୍ୟ	ଆପ୍ରେଲ	ଦିନ୍ତଥାରି
କର୍ଣ୍ଣକ	ଟ ୧୯	ଟ ୩୮
ଜାବମାସିକ	ଟ ୦.୫	ଟ ୧୧

ବଠା କଲେବୁଟ୍ଟମ୍ ମହାପିଲଖାଳା କାଳ
ମରଦମାର୍ଦ୍ଦ ହଙ୍ଗରୀୟ ତବନ୍ତ ସେସ ଦୋଷ-
ଅଛୁ । ମହାପିଲଖାଳ ର ସୁତ୍ରତଳ ମୋଦରର
କୁଞ୍ଜବଦିଶ ସମ୍ମ ହର୍ମଚିତ୍ତ ଓ ଦସ୍ତଖତର
ଖା ୮୮ ବନ୍ଧୁବାବେ ଫରୁଳଦାରୀ ପୂର୍ବ ଓ
ଦରଗରଣ ଦାସ (କଣେ ବାନ୍ଦାର ନେବ)
କାଳରମାତ୍ରମୁଖରେ ଦସ୍ତଖତର ଆୟୋଜନ
ନ୍ତବାବେ ଫୌଜଦାର ସୁଧଦ ହେଲା । ସବୁ
ଭାତାବୟୁଧ ଦାସ ସେତୁମେସ୍ତ ଘନବାବ
ମୋଦରର ସୁରୁଣା କାଲିଆ । ଦରଗରଣକୁ
ରଜ୍ଯାଲବା ମାଳସରେ ତାଣି ଶରୀ କୋପ୍ତୁକ
ନବତମ୍ ସମ୍ମରୀୟ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ଗୋପନ
କର ଦିଅା ଉତ୍ତରା ଦୋଷରେ ହର୍ମଚିତ୍ତ
ହେଲା । ଦରଗରଣ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ କାଳ
ଅପରାଧରେ କ ୨ ର୍ଷ କାରବାବ ରୋଗ କବି-
ଅଛି ।

କୁମାସ ପିଣ୍ଡ ଓ ହେଣ୍ଡୁ ସାହେବଙ୍କ ମୋକ-
ଠମାର ତଥା ଗାଠମାଳକେ ଲାଗନ୍ତି । ବାଦ-
ତୋର୍ଚ୍ଛବ ଉତ୍ସାହ କଳ ନରସ ,ସାହେବଙ୍କ
କରୁଥି ବିଶୁଦ୍ଧରେ କୁମାସ ପିଣ୍ଡ ଅଧୀନ କର
ଥିଲେ । ମାନୁଷର ପ୍ରଥାନ ବିଶୁଦ୍ଧରେ ଗାର୍ତ୍ତ
ବାହେବ ଏବଂ ବିଶୁଦ୍ଧର ବିଜୟକୁ ସାହେବ
ଅଧୀନ ବିଶୁଦ୍ଧପୁଣ୍ୟକ କୁମାସ ପିଣ୍ଡରୁ ଦିନ-
ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ସାହ କରି ପରିପୂରଣ ଏବଂ ଦୂରୟ ଅଧାନ-
ଲିତର ଖର୍ଚ୍ଚ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅଧୀନ ବିଶୁଦ୍ଧ

ସବୁଗାଥାରଗନ୍ତରୁ ମନୋମଳକ ହୋଇଥିଲୁ ଏକ-
ଆ ବୋଲିବା କହୁଲିବା । ଏଥିରେ ଶୁମାର
ପିଲାଟ ଓ ବାହୁ କାହିଁରଗଣ ବାନ୍ଧିଦୀଙ୍କ କଲବି
ଦୃଷ୍ଟିରେ । ଜାଗାର ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ଵରଶ୍ଵର୍ତ୍ତି ତିବା
ପଢ଼ିଲା ଏବଂ ହେଣ୍ଟି ସାହେବ ସେ କେବଳ
କେବଳ ହୋପ ଧରିବାକୁ ବିପୂର ତାହା
କଣେବରପେ ପ୍ରକାଶ ଘାରଲା ।

ମରଣିଦାକାତଠାରେ ରେଖମ ପୋକର
ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବାର ବନ୍ଧୁ ଥୁଲ ଜାହା
ହୋଇପାଇଥିବୁ । କର୍ମଚାରୀ ମାସ ଘାଁ ଖରଖରୁ
ଅଛି ହୋଇ ଏହା ବାରଦଳ ବାଳ ଜୋଗ
ଥୁଲ । ସବୁ ସୁନା ୧୦୦ ପ୍ରକାର ପୋକ
ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ସୁରସ୍ଵାରର ସଂଖ୍ୟା
୪୭ ଓ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୭ ହାତାରୁ ଟ ୨୫ ଲା ।
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ପୋକର ସେ ଲେବେ
ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ପୋକରୁ ଅଲଜା କର ରଖି
ନାହିଁ । ଦେବାର ପାଇସ୍ଥରେ ମାତ୍ର ଲେବା
ସାଧାରଣରେ ବନ୍ଦହାର ଦେବା ନିମିତ୍ତ
ଅଲଜା ହୋଇ ପୋକମାନେ ସରକ୍ଷିତ ହୁଅଛି
ସାଧାରଣ ଲେବେ ଅର୍ଥକ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ
କି ପାରିବା ଦେଇ ଏପରି ଘଟିଥିଲା । ବଲ
ଦୃଢ଼୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ରବନ୍ଧୁମାୟୀ ଲାଲ ଫଳ
ଲାହ ହେବ ଏ କଥା ଲେବେ ଅବସ୍ଥା ହିତ
ପାରୁ ଲାଦାନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଦେବାହାର ଲେବେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏକବି ପିଲା

କରି ସେ ଲାଭବାନ୍ ହେବେ କହିରେ
ସଦେହ ଗାହ୍ଚି ।

ଆମ୍ବାଳଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀକୁ ଦସ୍ତ
ସାହେବ ଅମଲ ନିଷ୍ଠେଗ ବିଷୟରେ ସେଇ
ନିୟମ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ଗତ ସପ୍ତାବ୍ଦେ ଆଠବି-
ମାଳଙ୍କ ଜଣାଇ ଅଛି । ଶିଳ୍ପିର ଲେଖକ ଏହି
ସାହେବଙ୍କ ଅନ୍ତକୁ ଦେଖି ଆମ୍ବାଳକେ
ଆକଳନ ହୋଇଥିବା ମାତ୍ର ଶିଳ୍ପି ଲେଖ
ବାହୁ କେବାର ବିହିତ କନ୍ଦୋବନ୍ଧୁ ହୋଇ ନ
ଥିବାକୁ ଦୂରେ ଦେଉଥିବା । କେବଳ କରେଷ୍ଟରେ
ଶ୍ରୀଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଫୁଲର ଦେଲେ ସମସ୍ତେ
ତାହା ଜୀବି ପାରିବେ ଏପରି ଅକ୍ଷୟାଳ କଲିବା
ଅସଜ୍ଜତ ଅଟଇ । ସହିରେ କର୍ମ ଖାଲ
ବିଶେଷରଙ୍ଗ କଳ ଦେଇଲାର କର୍ମ ଖାଲ
ହେଲେ ତେଣାର ସକଳ ଲେକଳୁ ତାହା
ଜଣା ପଡ଼ିବ ତହିଁର ଉପାୟ କର ଦେବାର
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହୋଇ ପାରେ । ଶ୍ରୀକୁ ସ୍ଵାଧୀନ
ସାହେବ ଏଠା କମ୍ପର୍ସିର ହୁଅବେଳେ ସକଳ
କର୍ମ ଖାଲ ହେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ
ଏହି ପ୍ରାର୍ଥିମାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ
ଶିଳ୍ପିର ଲେଖକ ବାହୁ କେଉଁଥିବାକୁ ତାହାର
ଅପିତ୍ରରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମବ୍ୟକ୍ତ
ଅଛିନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ହୋଇଥି ଅପିତ୍ରରେ
ଯେପରି ନାହିଁ । କାହୁବରେ ସମ୍ବାଦ ପଢ଼ିବେ

ବିଜ୍ଞାପକ ପ୍ରମୁଖ କରବା ସୋଗଣ ଲେଇଛନ୍ତି
ଖୋକ ଅଶ୍ରୀବାର ସବେହିସୁ ଉଧାୟ ଥିଲା
ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ କର୍ମ ସାହେବ ଗାହା ଅବଳମଳ
କି କଲେ ଆଗା ମହି ହେବ ନାହିଁ ।

ଧୀଳ ମେହେ ଦେଇ ବା ନ ଦେଇ ତେଣା
ରେଇ ବାଟ କଥାଟା ବିଲୁବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗେ
ରହିଅଛି । ସେବନ ପାର୍ଶ୍ଵମେଷରେ ବଦ୍ଧିଯୁଦ୍ଧା
ଜ୍ଞାନବର୍ଷୀୟ ରେଇ ବାଟ ସମ୍ମାନୀୟ ବିଶେଷ
କମିଶଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ମାନ୍ୟବର କେଉଁ ସାହେବ
ସେଇଁ ସାଖ୍ୟ ଦେଲେ ତହଁରେ ଆନନ୍ଦାନ୍ତି
କଥା ମଧ୍ୟରେ କମିଶଙ୍କ କଷିତା ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ
କଥା କୋଳିଯୁଦ୍ଧା ମାନ୍ୟବରୁ ଦେଖାଇ
ବହୁଲେ କ ଏହି ତେଣାର ପୁର୍ବୀର ନିବାରଣ
ଜ୍ଞାନରେ ଗୋଟିଏ ରେଇ ବାଟ ନିର୍ମାଣ
କଷିତା କମାନ୍ତ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ଅଟେ । ଏହି
ରେଇକି ବାଦାର ମରବେ ବିଲୁବରାକୁ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇ ତେଣା ଦ୍ରିପଦୁଳ ପାର୍ଶ୍ଵ ଦେଇ କଟକ
ଠି ମୁଣ୍ଡ ଏକ କିମାଗତ ମାନ୍ୟକ ରେଇବାଟର
କଳାଘା ଜଗନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୁର ଦେବାର ଛା-
ତତା ଏଥିରୁ ଥାମ୍ବାତକର କଣେ ସମ୍ମାନିତା
ନେଇଥିରୁଛି କ ଅଗମୀ ଅକ୍ଲୋବର ମାସରେ
ସେଇ ଲକ୍ଷ ଧାରେ ଏ ପ୍ରଦେଶ ଉମନ କବ
ବାକୁ ଅଛିବେ । ଗାହାଙ୍କ ଶମ୍ଭୁରେ ତେଣା
ରେଇ ସମ୍ମର୍ତ୍ତରେ ବିଶେଷବୁପେ ଅବେଦନ
କରିବାର ଛାତି ଏବଂ ସେ ମୁକେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସମୟରେ ରେଇବାଟ ପ୍ରତି ଗବର୍ନ୍ମ୍‌ନେତ୍ରକର
ପଢ଼ ଅବର୍ତ୍ତି ଦେଇଅଛି ସେ ପ୍ରଲେ ଏପ୍ରକାର
ଆବେଦନ ବ୍ୟଥି ଦେବାର ସମ୍ମାନା ନାହିଁ ।
ସେ କୌଣସି ଭାବୁକେ ତେଣା ଗୋଟିଏ
ରେଇବାଟ ପାପ ହୃଦୟ ଛାନ୍ତର କେବୁ
କଷିତା ତେଣାମହିନ୍ଦର ସମୟକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କେନ୍ତକିଛି ।

ଏ ପ୍ରଦେଶର ହାଳ ସଙ୍କଳିତ ସୁବିଧା ବା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ପ୍ରଦି ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧର ମନୋ-
ଯୋଗ ଦେଖି ଆମେମନେ ବଢ଼ ଅନୁଭବ
ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ ହରମା ହେଉଥିଲୁ ଓ ପ୍ରକାଶ
ହଷ୍ଟୁମାଳ ଗବ୍ରୁମେଖରେ ପ୍ରଳାପ ହେଲେ
ଅଦ୍ୟା ଅଳକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଗୁହାର
ବରବାର ଅଛି କାରଣ କିନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସମ୍ମର
କୁଳକବଜାର ଏହିପୁରେ ଖାତିର ଆବେଦନପୂର୍ଣ୍ଣ
ମୟାତ୍ର କମିଶର ପାଇସବକ୍ଷତାରେ ଅର୍ଥ

କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଆଜନ ସହିତ
ଅବଶିଷ୍ଟ ଦେଲୁ ଯେ ବାଲେଖର ସମ୍ମାନ ଛାଇ
ସମ୍ମର୍ମିଷ୍ଟ ପଞ୍ଚାଶିର କଷ୍ଟ ବିପ୍ରଦାତା ହେଉଥିଲୁ
ପହଞ୍ଚି ସାରୀ ସମ୍ମାନ ଜାଗିବା କାରଣ
ମୋହରି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ନିମିତ୍ତ ବାରୁ ଶଶିତୁଷ୍ଣିକା
ମୃଦୁର୍ବଳ ପଠାଇ ଅଛିଛି । ଉକ୍ତ ବାରୁ ବାହେ-
ଶରୀରରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲଲେବଳ ଲାଲର
ଅବସ୍ଥା ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୋଷ ଅସେଅଛି । ଏବଂ ଗତ
ଦର୍ଶନରେ ଏବନ୍ଦୟରେ ଯେଉଁ ପଢ଼ ବାହାରି
ଅଛି ଅନୁମାନ ଦୁଆର ଘାହା ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନିର୍ଦ୍ଦିତ
ପଳି ଅଟିଲ । ଯାହା ହେଉ ସମ୍ମର୍ମିଷ୍ଟ ଶଶିବାରୁ
ଏହି ଜିଜ୍ଞାର ମାଛିରୀ ଘାଲଦଣ୍ଡା ଏବଂ କେତେ
ପଢ଼ା ଲାଲକଳବାସୀ ରୁଚିତମାନକରି ଏବସ୍ଥା
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିବାକୁ ଯିବେ ଏବଂ ଆମେମାନେ
ଦୂରସା କରୁ ବି ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ମାନ ଘାହାରୁ
ଦେବା କାରଣ ଜୁମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରକାମାନେ
ଯଥୋତ୍ତମ ସାହାଯ୍ୟ ଦରିଦ୍ରୋ କାବଣୀ ପ୍ରଜାତି
ପ୍ରକାର ଦୂରସା ଦୀର୍ଘକାଲୀନ ବାହାରିଲେ ପହଞ୍ଚି
ପ୍ରଜାକାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଫେର ଅଭି ଯେବେ
ଲୋକମାନେ ସର୍ବଦିକା ଲୁଙ୍ଗର ସର୍ବିଦେ
ଅଥବା କହାଇ କହିବି ହେବେ କଥାର ଲୋକ
ଦେବାର ଦେଖିବ ଆଉ କଥା ଅନ୍ତର କଥା
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ଦେବା

ପର୍ବତ କରୁଗାର କାନ୍ଦିଶ୍ଵର

କଳେ ସୁର ନମର ପ୍ରିତି କବିତାଗୁଡ଼ିକ
ପାଣୀ ଦର ଲୁହରବନ ଓ କରୁ ଧକା ଭର୍ମ
କାନ୍ଦୁଷଟ ଦେବାର ବଣ୍ଣିଏ ବଜ୍ରପଳ ମହାନାଥ
ତତକଳର ବାରଚମାସର ଶାଦୁକୁ ଥେ, ୫୦
ଟୁମୁଳ ସାଧେବକ ପ୍ରାଣରେ ଗର ତେଜ୍ୟା
ଗକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷାଥିର । ବନ୍ଦ
ବଜ୍ରପଳକୁଳୁଙ୍କା ସମାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବାର
ଆସ୍ମାନକ କବେଚନାରେ ଏହାହାର ବନ୍ଦ
ମାତ୍ର ଉପକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧା ନାହିଁ । ଇଂଗୁଳ
ଛାଣିବା ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ତେଦୀ ଗଜେଖ
ଦେଖୁଣ୍ଟ ନାହିଁ । କଣେଥ ଯେତ୍ରଭାର ଟିକ
କର୍ବର କାନ୍ଦୁଷଟ ଯମ୍ ମାନ୍ଦୁପକୁ ସେତ୍ରଭାର
ବ୍ୟବସାୟରେ ଯେହି ହେଉୟ ଲେଜମାନେ
ନୟକୁ ଅନ୍ତରୁ ଅଥବା ଥେ ପ୍ରକାର ଭାର୍ତ୍ତା
ଦୂରଭାଗୀ ସନ୍ଧାନ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଇଂରାଜ
କାଣ୍ଠରୁ କାହିଁ । କାନ୍ଦୁଷଟମାତ୍ରକାର ଭବେଶ
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିଯୋବିତାହାର ଦତ୍ତକ ମୂଳରେ
କର୍ମ କର୍ମର ହେବା ସତର୍ଗ ଉପରିଲିଖି

ବାରଶ୍ରୀ ଏ ଉଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପଳ ହେବାର
ସମ୍ବନ୍ଧକା ନାହିଁ । ଏକ ଯେବେ ଆହା କି
ଦେଲ ହେବେ ବଜ୍ରପତି ଦେବା କର୍ତ୍ତା । ଅବେଳା
ଲେଖକର ଅଟଳ ବିଦ୍ୟା ରହିଥିଲା କି
ବାରଶ୍ରୀରୁ ଏକବେଳେ ଦୟାଳୁ ଅପରିଷ୍ଠ
ଦେଇଥିଲା ଏକ ସେ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟା ଖଣ୍ଡକର
ଏକ ମାତ୍ର ଜ୍ଞାନ ଅଛି ପ୍ରକାଶ ବିଜ୍ଞାନକାରୀ
ବାନ୍ଧୁଦଙ୍କ ଦେବା ଅଟଳ । ମାତ୍ର ଦୂରାଙ୍ଗ ବିଷୟ
ସେ ଭାକୁରଙ୍କାର ଦୂର ଭାକୁର ଏହେ
କର୍ମ । ଏହି ଉତ୍ତରା ପ୍ରଦେଶରେ ଦେଇଥିଲା
ଅନ୍ତର କୌଣସି ପ୍ରାମୟ ଗଲେଟ ବା ସମ୍ବନ୍ଧ
ପହଞ୍ଚାବ ଅନ୍ତର ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧର
ବଜ୍ରପତି ପ୍ରାଣ ଦେଖିଯାଏ ନାହିଁ । ପୁରୁଷ
ସେଇମାନେ ପୃଷ୍ଠାରୁ କାନ୍ଦୁରଙ୍କ କର୍ମରେ କଷତ୍ତ
ଅଛିଲା, ଏହି ବହୁ ଦର୍ଶିତାର କିମ୍ବା କାନ୍ଦୁରଙ୍କ
ଦୂର ଅଛିଲା ସେହିମାନେ ମୋଖ୍ୟକରେ ଥିଲା
ସନ୍ଧାନ କେଇ ଅବ ମାତ୍ର ବିଷୟ ଅପର
ଲେଖମାନଙ୍କ କହିଲା ବାଯ ଗନ୍ଧ ମିଳଇ ଲାଗି
ଏକ ଏହି ଦେବୁ ଲଭା କୁଳେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ
କଥା ଜୀବି ନ ଘାରିଗାରୁ ବେଳ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
ଅବରୁ ନାହିଁ । ବାଯରଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତି ଜୀବ
କଥାର ଦୟା କରାନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗ ଦୀ ସର୍ବାପ୍ରେଜ୍ଞ
ଦୂର ଦୂରଟଙ୍ଗ କର୍ମ । ଦେଲ ନ ପାରେ ଏବଂ
ଜୀବନ୍ତମେହେ ତାହା ଅନୁହବଦୀର କିଳାଙ୍ଗର
ଜୀବ ପାଇ ପ୍ରକାଶ ବଜ୍ରପତିରଙ୍କ କର୍ମ
ଦୟାର ଦେବାର କିମ୍ବା କହିଅବୁ । ଆମେ
ମାତ୍ରେ ଦୟାର ଦୂର ପ୍ରତି ଭଜୁଗର ପ୍ରାଣର
ପ୍ରଧାକ କର୍ମକୁଳମାନେ ଗଭୀର୍ମୟକର୍ମର ଏହି
କିମ୍ବାରୁ ପ୍ରକାଶରୁ ଯେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ମଦଦ
ପରିବାର ଦେବେ ଦେବନ କାମ ମାତ୍ର ତାହା
ପାଇବାକୁ ବସିଲେ କୌଣସି ପଳ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ବନ୍ଦ ଉତ୍ତଳଦର୍ଶକରେ ଏହି ଶାର୍ଣ୍ଣିତ
ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଜର୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ କାହାକିଅଛି । ଏହା
ଆସୁମାନକର ଧୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ହେବୁ ବିଷୟରେ
ପ୍ରବନ୍ଧର ଦିତ୍ତର ଅଟେଇ । ପାଠକମାତ୍ରେ
ମନ୍ତ୍ରାଳ୍ୟର ପୁରୁଷ ଏହାକୁ ପାଠ କରିବେ
ଆସୁମାନକର ଏକାନ୍ତ ରଚା ଅଟେଇ । ମେମା-
ନବ ସୁହିମା ଲମ୍ବିତ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଉତ୍ତାର ବିମବାର
ଇହା ସୁଲା ମାତ୍ର ପ୍ରାନ୍ତରକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହୀ
ଦେଲୁ ଏହି ମେହିଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦର୍ଶକର ପ୍ରାୟ
ଦୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତାର ସମାଜଜୀବି

କଥା ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ଏହି ପଦ ପୁଣ୍ୟ
ଛନ୍ତିପଦକ ଅମ୍ବାଜଳ ବାର ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି
ସେମୁଳେ ଅମ୍ବାଜଳର ସମ୍ମାନରେ ବିଶ୍ଵବା
ଜେତେ ମଲ୍ଲଭାଲ ହେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେ
ଗାନେ ଅଧିକ କରୁଁ ସେ ସବୁ ଖାରାଶ ରହିର
ବିଷ୍ଟର କରିବେ । ଅମ୍ବାଜଳର କେବଳ
ବ୍ୟୋହ କଥା କହିବାର ଅଛନ୍ତି ଅବସର
ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଏହି ଓ ଅମ୍ବାଜଳର
ସହଯୋଗୀ କେବଳ ଜୀବନ ନିର୍ମାଣକାରୀ
ଶଫାର ଦେଖାବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ବ୍ୟୁତ ହୋଇ
ମାତ୍ରମେହିକା ଚିତ୍ରାଳ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରମେହିକା
ହାରରେ ଯେତେବେଳେ ଶିଶୁ
କାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ କାହିଁ ଅଛି ସେ ଯେ ଅମ୍ବ-
ଜଳର ଲକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟୁଳ କି ଥିଲେ ଏକା ପେ କିମର
ହାରିଲେ ? ଏବଂ ଏହିବାଟରେ ଅଳ୍ୟ ଉପରେ
ଦୋଷ ଗାନ୍ଧି ଦେବା ଦେମନ୍ତ ସବୁତର ପରି
ଧୟୁତ ଗାନ୍ଧି ପାଠମାନରେ ବ୍ୟୁତ କରିବେ ।
ଫଳରେ ଏଥର ଲେଖା ପ୍ରେମନ୍ତ୍ରୀ “ଠାରୁର
ବରେ କିମ୍ବ କା ମୁଁ କହନ୍ତ ଜାଇ ନାହିଁ”
ପରି ହୋଇଥାଏ । ଦୁଇପୁଁ ଏହି କି ଲେଖନ
ଦିଶାନ୍ତି କହିଥାଇନ୍ତି କି ଜୀବନ ଜନଶୈଳେ
ନହାଯୁ ଏପିକାର ହାତାଦର ବାବୁ ଗୌଣ
ଭାବର ପ୍ରଦୂଷକ ପ୍ରାକୃତି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଠ୍ୟମୁଦ୍ରା
ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁଭବ କରି ଦେବାରେ ଦେଇବାରେ କରିବାରେ
ପିଶାଚଗର ଅହାରର କ୍ଷାଣ କରିଥାଏନ୍ତି
ଅନ୍ୟଥାର ପେନ୍ଦର ମନ ଜାହାର ଭାବରେ
ଦେଇବ ହେବ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନେ ବରତ
ବୁଝେ କହିଥାଏ ସେ ସମ୍ମାନକ କରୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଅବତାରର ଦର ଦାଖାନ୍ତି କିମ୍ବା ଜାହାନ୍ତି
ପ୍ରାଚୀତ ଦୂରେଇ ହଜାର ନାହାନ୍ତି । ପଢ଼ିବରେ ଜୀବନ
ଜନଶୈଳେ ମହାଯୁ ଭକ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନକବୁ ମହ
ତୃତୀୟ କରି ବସେଇରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପରି
ତେ ଅନ୍ୟଶୈଳେ କହିଥାଇଲେ ମହି ଅନ୍ୟଶୈଳେ
ବୁଝୁଥିଲା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ମହାତା ବ୍ୟୁତ ଥିବା
ଆହା କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ପାଇଲେ ନାହିଁ
ସ୍ଵପ୍ନକ ଲେଖିବାକୁ ଜାହାର ଅବକାଶ ଥାଏ
ଏତେ ଗାର୍ଦବାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ
ଶାହି ସ୍ଵପ୍ନକ ପକାର କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ରକା ପା
ସ୍ଵପ୍ନକର ପ୍ରଦେଶରିଣୀରେ ଅଗ୍ରବର ଦେଇ
ଆନ୍ତେ । ସ୍ଵପ୍ନକର ବାଧାରିବା ମର ଦୃଶ୍ୟ
କରୁ ପ୍ରବଳ ଲେଖା ହୋଇଥାଏ । ବ୍ୟକ୍ତି
ଦେଖିବ ଗୁରୁ ଗାନ୍ଧାରେ ଗହିର ମୂଳଦିନ
ହେବାକୁ ନାହିଁ ।

ପରିଷେଷରେ ବକ୍ତୁବ୍ୟ ଏହି କି ପ୍ରାଥମିକ
ଶିଳ୍ପ ବୁଲାରେ ସେ ସମୟ ପ୍ରସକରୁ ଉଦ୍‌ଯାଦ
ଫର୍ମ ଯାଇଥିରୁ ସେ ପ୍ରଥଗରେ ସବୁଗୋଗିଙ୍କ
ଠାରୁ ଦିନ କି ଶୁଣିବାରୁ ଅମ୍ବେନିନେ ମନେ
ଚିରୁଆହି ସେ ଅମ୍ବମନଙ୍କ ପ୍ରମାଦର ସମ୍ମର୍ତ୍ତମ
ଭର୍ତ୍ତର ହୋଇ ଗାହି ।

ଅଦାଳତର ଅବମାନନ୍ଦ ।

ସୁରେତବାବୁଙ୍କ ଏହି ଅପରାଧ ଘଟିଲା ମନ୍ଦିରମା
ନିଶ୍ଚାନ୍ତ ବ୍ୟଥ ଯାଇ ନାହିଁ । ସେ ମୋକଦମା
ହେବା ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଆଜଳୀ ହିଲ
ସେ ଅଦାଳତର ଅବମାନନ୍ଦ ଅପରାଧ ତେବେଳ
ଅଦାଳତର ସମ୍ମଶରେ ଦୋର ଗାରେ । ଅର
ସମ୍ବାଦ ପାଇରେ ଲେଖିବାହୁର ନବ୍ଦଳ । ପାଇନ୍
ବର ବର୍ତ୍ତରଥି କରସ୍ତ ସବେଳ କହିର
କିମ୍ବାର ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି କରେ ଏହି ବାଜରୋଟର
ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ଵଦେବନରେ ସେହି ବ୍ୟଥ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା ।
ତିନୁଷ ମନ୍ଦିରମନ୍ଦିରକ କେଷ୍ଟାରେ ତ୍ରିଭୁ
ତୌଳସବରେ ମୋବନ ଦେଲା ଏହି ଷେଠାରେ
ସୁରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା ସେ ଶମଳ ମହାଶ୍ରାବିନ୍ଦ
ଅଦାଳତର ପର୍ଦ୍ଦାବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବାଧାର ସେ
ଅଦାଳତର କଟ୍ଟବ୍ୟକ୍ତିର ବରୁଦରେ ଦେହ
ଅଳ୍ପାୟୁକ୍ତଥା ଦହିଲେ ଅଦାଳତର ଅବମାନନ୍ଦ
ଅପରାଧରେ ସେହି ଜନକହାନୀ କରୁଥିଲା
ଦୋଲ ପାଇବ । ଇଲାକଟିକର ସମ୍ମର୍ତ୍ତମ୍ଭୁତ୍ୟ
ଗୋର ଅନୋକନ ସମୟରେ ସେ ମୋବଦମା
ପଞ୍ଚ ମିନାରୁ ଯକ୍ଷମିଶ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଚର୍ଚାର
ଦିନ୍ୟ ଦେବାରୁଥିଲା ତଥାତ ଉତ୍ତର ନକର ଆର
ଦେରେଦେବେ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଅହିକ ଏପରି ଦେହ
ଅନୁମାନ କର କି ତୁମରେ । ଏଥିରୁ ଅନୁଭବ
ମଧ୍ୟରେ ଧୂଣି ସେପରାର ଗୋଟିଏ ମୋକଦମାର
ଅବତାରଣା ଦେଖି ଅମ୍ବେନି ଅର୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦୋଲାରୁ । ମିରର କ୍ଲାମକ ସମ୍ବାଦ ପଞ୍ଚର
କଣେ ସମ୍ବଦବାହୀ ଛାନ୍ତି ପଞ୍ଜିକା ଯୋଗେ
ବାଗନ୍ତର ମୁନ୍ଦେଶବର ନାମରେ ଏହିପରି ଲେଖି
ଥିଲେ କି “ତିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିରକର ନାମରେ ଏପରି
ପୁରୀ ଶ୍ରାବ୍ୟାବ ମୋକଦମା କରୁଥି କିମ୍ବାକରେ
ସେ ଦେହ ଅନୁଭବ ରହିଲା ଅଭଳମନ
କରନ୍ତି ଏହି ଦେନେ । ସମ୍ମି ଯୋଗାନବନ୍ଦ
ସମୟରେ ଏହି ଅଧୀନସ୍ତ୍ର କରିଗୁରୁଙ୍କ ପରି
ଅଧୀନ ସମ୍ବଦରୁ ଅୟତ କର ଶାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
ସକଳି ମୁନ୍ଦେଶବର ବରୁଦରେ ଲେଖିଲାର
ଏପରି ଶୁଣାର ଶାସ ଦେବେ ତେ ଅପରାଧ

ସଂଶୋଧନ କରିବାର ତେଣୁ କରି ଥିଲୁ
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପର ଶବ୍ଦାଳି ଲହିଲୁ ।

ପଶୀଗଞ୍ଜର ମନସ୍ତ ବାହୁ ମନେମଳି ଦାବୀ
ସମ୍ବାଦ ପଡ଼ିରେ ଏ କଥା ପଠି ଦିଲା ସିଆର୍-
ପୋଲି ଟେଙ୍କା ମୂଳର ଫିଲେକ ବାହୁ ଗୋକୁଳ
ବିଜ୍ଞାନ ମେଚିକ ନାମରେ ହିକୁମାମା ତାରୀ
କରିଅଛନ୍ତି ବସେମେରର ପଦିବାରେ ମୁନ୍ଦସପଦ
କିମ୍ବର କାହାକୁ ଖାତ ସମର୍ପିବେ ଯୁଧରାଜଭିତ
କଥା ଲେଖିଥିବାରୁ ତାହାକୁ ନାମରେ
ଅତିଳାଳର ଅବଗାଳନା ଏବଂ କୁର୍ରାମି କରିବାରୁ
ଅର୍ଥଯୋଗ କି ସଙ୍କାଳେ କି ହେବ ତହିଁର
ଦେବୁ ଓ କି ନ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇବେ । ଧୂଣିର୍ଦ୍ଦୁ
ଯେ ଗୋକୁଳ ବହୁ କୁର୍ରାମାମା ପାଇ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ
ମଧ୍ୟରେ ଉପର୍ତ୍ତି କି ହେବାରୁ ମୁନ୍ଦସପଦ ବାହୁ
ତାହାଙ୍କ ପୌରିବାରୀ ସ୍ଵର୍ଗ କରିଅଛନ୍ତି ।
ପୌରିଦାଶର ବିନ୍ଦୁକ ଦିଶର କେବ ଶୀଘ୍ର
ଦେଖିବାରେ ଅନ୍ତିକ । ସେହି ଏଥିରେ
ମନ୍ଦିରର ତଥା ନବ କରିବେ ତାହାକୁ
କଥା ମୁଖ୍ୟର ଦେବ ସବେହି ନାହିଁ । ପେଣ୍ଟ
କ୍ଷମତା ହାଲକୋର୍ତ୍ତ ଅଛି ଗୋଲି ଶୁଣିବାକୁ
ଲେବେ ତମାର ମନୁଷୁକେ ସେ କ୍ଷମତା
ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ସୁଧା ଅଛି ବୋଲି ଜାଣିଲାକୁ
ଅନ୍ତର ଦେବେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ କି ହେବେ ଏବଂ
ମୋପାଲର ମନସ୍ତ ଏବଂ ତେଣୁ ମନ୍ଦିରପ୍ରେତି
ମାନେ ସମ୍ବାଦ ପଡ଼ି ପୋମେ ଦେଲେ
ସେହି କଷ୍ଟରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ଅଛି ତାହା
ପଢ଼ିବ ନାହିଁ । ହାବମମାନେ ଏଥର ନିଷ୍ଠାବରେ
ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏହି
ମାନମଣି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ସବଦା ଧରିବାକ ଦେଇ
ଥିବେ । ତାମରେ ଲେଖିବର କେବେ ପ୍ରକାଶ
ଦ୍ୱୟରେ ଦେଖିବାରେ ଅନ୍ତର ।

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଚୟ ।

କଲା ମାସ କା ୧୫ ଜୁଲାଇ ଶତବାର ଏଠା
ବେଳନୟା କଲେଜ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସ୍କୁଲର ପଞ୍ଚ-
ମେଡିକ୍ ଶ୍ରଦ୍ଧାକଳ୍ପ ବାର୍ଷିକ ଧାରାମୋହିତ
ବିଧାନର ହିସ୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା । ଯେଉଁ ବୃଦ୍ଧ
ରେ ଧରିଥାଏ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ତାହା ଅର୍ଥ
ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସୁବିତର ହୋଇଥାଏ । ସୁଖ-
ଦାର, ପଢ଼ମାଳା, ପକାଇବା ଓ ଚିତ୍ରମାନଦରେ
ପରିଚି ଅଛୁଟକୋଣ୍ଡ ଧାରାକରି ଥିଲା । କଲେ-
ଜ୍ଞାନ କରିଥାଏବ, ଚିତ୍ରମାଳିକ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଵପ୍ନ-
ଆବେଦନ, ପାତ୍ରର ପ୍ରାଥମିକ ଆବେଦନ, ପାତ୍ର ନି-

ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲାମାତ୍ର ଏକ ଦିନରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶ
ଓ ଡାକ ଖର୍ଚୁଳେ ଏହା ଲାଗିଥିଲା ତେଣିଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା
ଯାନ୍ତିରେ ଏହା ଆହୁମାନ କାହାର ଦୂର ଦୂରିଲା ଏହା
ଏହାରେ ଏହା କାହାର କାହାର ଦୂର ଦୂରିଲା ଏହା ଏହା
ଏହାରେ ଏହା କାହାର କାହାର ଦୂର ଦୂରିଲା ଏହା ଏହା
Digitized by srujanika@gmail.com

ଲାଭ ସାହେବ ଓ ଅଳ୍ପ କେବେଳଗୋଟିଏ ରୁକ୍ଷକ
ବିଦ୍ୱାନ୍ତ ଓ ମୟାଳା ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଅନେକ
ବିଦ୍ୱାନ୍ତଙ୍କୁ ମେହେତ ହୋଇ ଖୁବାହୁ ଧ୍ୱନି ଦ
ବର୍ତ୍ତମାନେ । ଦେଶକ ସମ୍ବାଦ ଆଶା ନୁହୁଥ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏମନ୍ତ ବି ଖୁବାହୁବ ହେଉ ଅନେକେ
ଜ୍ଞାନରେ ଉଚ୍ଚବାର ଖୁବା ପାଇଲେ ନାହିଁ ।
ଠିକ୍ ସାତବଦୀ ହମ୍ମାରେ ବନିଶୁଭ ଲବନୀନୀ
ସାହେବ ଭୁବନ୍ତର ଦେଇ ସନ୍ଧାନର ଅବନ-
ମୁଦ୍ରଣ ବରନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟାବଳ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ।
ବଲେଜର ଅଥବା ଏଇର ସାହେବ ବାର୍ଷିକ
ସଂପାଦିତ ପାଠ କଲେ । ଏବର୍ଷ ବଲେଜ
ମେହେ ବିଦ୍ୱାନ୍ତ ଏକ ଦେଖାର ଅଛି ତହିଁରେ
ବାର୍ଷିକ ସଂପାଦିତ ପାଠ କାର୍ଯ୍ୟାବଳ ବୋଲିଥାର
ଯାଇ ପାରେ । ବଲେଜରୁ କଣେ ଏମ ଏ,
କଣେ ବ ଏଇ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳ ଭିତ୍ତି ଓକାନଗା
ଅସାମରେ ପାଠ କରିଥିବା ସଂକେ ତେଣାପରିମାଣ
କୁବଳ କରି ଅଟିଲା । ସୁରବାଂ ପଂପାଟ ସେ
ଅଛି ସମ୍ମୋହପ୍ରଦ ହୋଇଥିଲୁ ତାଦା ହୋଇଥା
ଦାହୁଳିଥା । ପଂପାଟ ପାଠ ଦେଇ ଭାବରୁ ପାର-
ଦିପୀତାନ୍ତାୟୀ କମିଶୁର ସାହେବ ସମ୍ମୋହରେ
ବାନବନାକିନ୍ତୁ ପରିପୋଷିତ ପ୍ରସ୍ତରାବଦି ପ୍ରଦାନ
କଲେ । ନିରାକର ମୁହଁରେ ଏବଳି ସେ କଣେ
ବିମୁଖୋପ୍ତ ବାନନ ବୃଦ୍ଧତତ ମଧ୍ୟରୁ ବିରପତ
ପରିପ୍ରକୁ ଅଥବା କମ୍ବର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହି
ଦେବ୍ତା ମାଧ୍ୟର ସମଥାବ ହାରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହୋଇ
ପ୍ରସ୍ତର ପ୍ରକାଶର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବସନ୍ତ
ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଦିନେ ସ୍ଵତା ବିଦ୍ୱାନ୍
ବନ୍ଦୁରେ ଅନୁପ୍ରିତ ହୋଇ କାହାରୁ ସେମାନଙ୍କ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରକାଶର ବଥାର ପାଠ ମରିବିବ
ଅଛି କାରିବିଲୁ ମଧ୍ୟରେ ଏତେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା
ଥିଲ ଯେ ଦେଶରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଦେବାନ
ବଲେଜର ପାଠ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ ନାହିଁ ସୁରବାଂ
ପିଲ ଦୁଲାନିଧର ଏବଂ ପ୍ରକାଶପଦ ମେମା
ନାହିଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଶ ଏଥର କାଳୀ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚ
ଶହେର ଶତକ ଉତ୍ତରଭାଗ ମୁଖୀରେ ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଶ ଏହିପ୍ରଦରେ ପାଠିବାରେଇ ତ
ବାକ ସାରା ଦେଲାରୁ କାଳିଦାନୀ ଅଥବା
ପାଠ ପାଦା ଦେଇଲୁ ମନୋକର ଦେଇ
ନାହିଁ । ବ୍ୟାରେ ଦେବରେକୁଣ୍ଡେ ବଥାବାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଠ ବୋଲି ଦେଇ ତେଣୁତେ ବର
ତୁଳ ଏଥରେ ମୟରେନାମ୍ବୁ ସୁଖକୁବୁଦ୍ଧ ହେଲା
ଅବେ । ସବୁରେବେଳେ ମୁଖୀରୁଦ୍ଧର ତଥା

ଜୀବନଗୁ ସାହା ଗୋଟିଏ ଉଠିଲାଙ୍କା ପଦିଥେ
ବୋଲି ସାଇଲାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଅପରି ପରିଷାର ପରି
ଦଶ ସୂଦର ଚକ୍ରଗୋଟିଏ ପ୍ରଦାତ ବଲେ । ଜଳ
ବର୍ଷର ପଞ୍ଚଶାହର ଘରରେ ଅପରି ଆନନ୍ଦ
ପ୍ରକାଶ କରି କଲେଜର ନାମ ସାର୍ଟିଫିକେସନ୍
କରୁଥିବା କାହିଁବାପରା ଦେଖିଥୁବୁ ଲେବଳର
ରିପବାରିଜନର ଦୋଷଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରି
କଥା ପ୍ରମରରେ ବହିଲେ ଯେ, “ ମୟୁଦିଜ୍ଞର
ମୂଳ ମହାପଞ୍ଜାଙ୍କ ବଦାନ୍ୟଗାସୋଗେ କଲେଜ
ପ୍ରାୟୀ ଦୋଷଅଛୁ ଓ ବାଦାକର ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏଥରର ବିବଳକର କରିବା ବାରଣ ଧ୍ୟାନ
ଅଛୁଣ୍ଡି । ଅପଣା ପିତାଙ୍କ ବର୍ତ୍ତୀକ ପ୍ରକରିତି
ଦୋଷଥିବା କଲେଜରେ ଯିମା ଜହାନର କରି
ଭାବକାଳକୁ ନିଜପ୍ରକାଶ ଭବିତିମାଧ୍ୟକ କରିବା
କାଳରେ କଲେଜର ମଧ୍ୟ ଦୂରତ ପରେ ମନୋ
ଯୋଗୀ ଦେବାର ହରସା ବରସାଏ । ଏ
ଦେଖିଥୁବୁ ଲେବେ ନିଃମୁକ୍ତ ମୂର୍ଖ ବେଳେ କଥିତ
ହୁଏ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭେ ଅରି ଦେଖିଥୁବୁ ଯେ ଏଠା
ଲେବେ ସେପରି ନୁହନ୍ତି ବରଂ ଅନେକ ଦ୍ୱାରା
ଏକ ଭାବକାଳକୁ ଅନୁର ଦୂରତ ଦେବେ
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, କ୍ଷତ୍ରକାଷି ଦେବେ
ଅନେକ ଅସୁରା ଦେଖିଥିବା କମ୍ପ୍ୟୁଟରେ ଅନେକ
ସାହେବ ଫର୍ମେଟରେ ଦେବେ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ । କର୍ତ୍ତା
ମାନ ଏକହନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନକ ଦ୍ୱାରା ଧ୍ୟାନ
ଏକ ପ୍ରାୟୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦାନାଥ ନିର୍ମିତ ଦେବେ
ସନ୍ଦେହ ଲାହିଁ ଏହି ଅଗମୀ ଦର୍ଶକୁ ଏ ଅପ୍ରକାଶ
କଥା ତୁର ଦେବେ ଅବାର ଲେବେ ଅଧିକ
ପାଦେବ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରି ପରିବେ । ”
କହିରେ ବାକିବକୁ ସମ୍ପର୍କ କରି ବହିଲେ
ଯେ “ ଅନୁହାର ପିତାଙ୍କ ସୁନ୍ଦରକର ଗୁରୁ
କୃବର ଦୋଷ ତାକ ହତି ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ଏମନ୍ତ ଏ
ହୃଦୟିକାର ତରମାନଦେଇ ସବାଲାପାରିବା
ଦୋଷ ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ ଲେବଳ ମନଦିନ
ବବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କୁମେଶାର
ଦେବେ ସବା ଦେମନ୍ତ କିମ୍ବର ଦରବ ନାହିଁ
ଜୀବାର୍ତ୍ତନ ଦେବ୍ୟାମିକ୍ଷାର ପ୍ରଥାକ ଉଦେଶ୍ୟ
ପ୍ରଦୂତ ଜୀବ ନାହିଁ କର ବକ୍ଷଣପୂରୁଷ ସାଧ୍ୟ
କରିବେ ମାତ୍ରକା ତଥାକ କରିବା ବି
ପ୍ରକାଶକ ବିବିଧରେ ତୁମ୍ଭ ହୁଅ । ଏକବାର
ଜୀବର ଲେବଳା ମନ କୁଦରା ମାତ୍ର ସମ୍ମାନ
ଦାହାର ଅନାଦ ବସିଲେ ଜଗତୀମେ
ଏହେ ଲେବଳ ଦ୍ୱାରା ତର୍ମ ଗୋଟିଏ
ପାଦିପାରାଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କର୍ମ ପରିବାର

ପ୍ରକାଶ ରୂପର ବ ଅପଟାର ପ୍ରଥାନ ଛାବେଳେ
ବନ୍ଦ ହବିଏ ତତ୍ତ୍ଵ ଲେଖାପତି ବନ୍ଦ ଯାଇଲୁ
ବନ୍ଦାକୟ ସତ କରିବାକ ଯାଇ ହାବେ ଅଜୀ-
ବଗାର ଚେଷ୍ଟା ଫର ହାହିଁ । — ଜୀବନ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ବରିବାର ଲାଭାବିଧ ଉପସ୍ଥ ଅଛୁ ଏକ
ପର୍ବତ ଅଧିକାରୁ ଉପଯୋଗୀ ବରିବାର
ମୂଳ ବରା । ॥ ଉତ୍ସାହିତୁପ ନାନା ଭୃତ୍ୟେଷ-
ଗର୍ଭକ ହଥ ବହୁ ଅବକ ପ୍ରଦୂଷ ବରରୁ ସମ୍ମା-
ଦିବେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦଶମାନ ସମ୍ମାନ ଦେଲ ।

ସମ୍ମାନଙ୍କ ବ୍ୟୁତାଙ୍କୁ ମୂଳର ବୋଲିଥିଲେହେ
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବରେତାରେ ଗୋଟିଏ ଅଂଶରେ
ଭାବା ଅମ୍ବମୁଣ୍ଡ ରହିଲ । ବେଳକ ସରକାର
ପ୍ରକଟାକୁ ଘର୍ତ୍ତ ନ କରି ଭାବା ବ୍ୟୁତାଙ୍କ
ଅବଲମ୍ବନ ଦରିବା ବାନ୍ଦର ପ୍ରତିକାଳେ ସାରେବ
ପ୍ରଶଂସିବ ଭୃତ୍ୟେଷ ଦେଲେ ମାତ୍ର ବ ଭୃତ୍ୟ-
ରେ ଜାତିମାନେ ଅତ୍ୟାଳ୍ୟବ୍ୟକ୍ଷସ୍ଥ ଅବଲମ୍ବନ
କରିବେ ପର୍ବତ ବାଟ ଦେଖଇ ଦେଖିଲୁ
ନାହିଁ । ଉପାୟ ଦେଖାଇ କି କେବେ ଯେଷବ
ଭୃତ୍ୟେଷର ମୂଳ୍ୟ କେବେ ? ସମ୍ମାନ ମହାମୟ
ଡେଶର ମେଧିକର ଦେହରୁକୁ ଭାବାର
ହାତରେ ଯେ କୁଠାଗ୍ରୁ କାହିଁ ଅମ୍ବମାନେ
ଯେବା କହ ନ ପାରୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେହି
ବର୍ତ୍ତିବ ଏବ ପଢାଇ କୁଠା କହିଲେ ପାଇଁ
ଦେଖାଇଲୁ ଯେ ଏହ ପାଲେଜରେ ଅନ୍ତର
ଶ୍ଵାସକାର ପ୍ରକାଶ କରି ବିଦୟିବାକୁ
କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତାଜାହାନ କରେ । ଏହିତାଳ
ସେ ଶ୍ଵାସକାର ସେଇ ବ୍ୟକ୍ଷାଗ୍ରୁ କରିଲୁ
ମନ ଯାଇ କି ଥିଲ ଏମନ୍ତ ନାହିଁ ମତ ଉପାୟ
ଅଭିନବେ କହିଲେ କିମ୍ବାର୍ଥ କେବାକୁ
ଅଛୁ କି ସ୍ଥଳ । ଏହିପରି ଉପାୟ ଥିଲେ
ତିବିହା ଏହ କିମ୍ବାର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ଷାଗ୍ରୁ କରା କରି-
ବିଲୁ କେବେଷତ୍ତ ପରିହାତ ହୁଅନ୍ତେ । ଏହିଶରେ
କିମ୍ବା ଦୂର ବସିବାର କରିବାକାଳ କାହିଁ
ଏହ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିଷକ୍ରମ ଦୋଷକ ଆବେ । ଏହ
ଦୂର ଶିଖା କରିବା କିମ୍ବା ଉତ୍ସବରୀ ମିଳିବି
ଆକଷମ ମାତ୍ର ଏଠା କରେଇଲୁ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶକ ଅଟିଲା । ବେବକ୍ଷ୍ୟ ବଳେଇଲା
କଲିମାନ କେବଳ ଏହ କରେଇଲେ ପ୍ରାପ୍ତ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ କରୁଥିଲ । ଅଭିକ୍ଷମାନ
ବ୍ୟକ୍ଷାଗ୍ରୁ ଏହ କରି କରେ ଦେଇଲେଇଲ ଉପାୟ
କରିଲୁଗ୍ରୁ କରେଇଲେ ସେହି ହରିପାଦାରଙ୍କ
କେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ନାମ କାଳିମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ପ୍ରକାର ସ୍ଵଧୀନ ବ୍ୟବସାୟ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟାରେ ଉଚ୍ଚତାରେ
ବିଶ୍ୱାସର ଦ୍ୱାରା କାହିଁ । ଏଥର ସୁରଖା କରି-
ଦେବା କମିଶ୍ନ୍ଯ ସାହେବଙ୍କର ଦୃଢ଼ତ । ଅନୁରାଜ
ଅମ୍ବାଜଳ ଛବେଚନାରେ ମେଣ୍ଡ ଉଚ୍ଚତା
ତଥ୍ୟ ଲକ୍ଷଣୀୟ ପ୍ରଦୂତ ହିଣ୍ଣେ ବିଦ୍ୟାରୀଙ୍କ
କମିଶ୍ନ୍ଯ ଉଚ୍ଚତା ଦେବାର ଦୃଢ଼ତ ଯେ ଉଚ୍ଚ
ମାହାୟନରେ କେହିଁ ସ୍ଵଧୀନ ବ୍ୟବସାୟକାର
ଜାତକା ପଞ୍ଚାବ କରିବାକୁ ସମ୍ମନ ଦୋଷ
ପାଇବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା କମିଶ୍ନ୍ଯ
ମଧ୍ୟ କରିବାଯାକାନ କରିବା କୁଠିତ ଶ୍ରମାନଙ୍କ
ଦୃଢ଼ତ ସ୍ଵପ୍ରମର୍ଦ୍ଦ ଦେବା ଓ ଗବର୍ନ୍ମମେତ୍ରଙ୍କ-
କ୍ଷାର ଯେତେ ହୋଇପାରେ ତେବେ ସୁରଖା
ଦେବା ଦୃଢ଼ତ । ଏହି ସବୁ କରିବାରେ
ତାରଙ୍କ ଅମ୍ବାଜଳ କମିଶ୍ନ୍ଯ ସାହେବଙ୍କଠାରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ।

ସାଧୁହିନ୍ଦ୍ର ସଂବାଦ ।

ବାହୁ ଉଦ୍‌ଘାତକ ବ୍ୟକ୍ତି ୨୦୦ ବର୍ଷର ଅଳ୍ପମେଇ
ନିଜକୁ କହି ଅଛିଥୁ । ସେ ଏକମ୍ବେ ସବୁ ମୁକ୍ତିରେ ତେ-
ମୁକ୍ତି ମାଟେବେଳେ ଏ ତେଣୁମ୍ବି କଲେବୁବ ବର୍ଷ କରିବେ ଏବଂ
ବାହୁ ଏହି ହେତୁ ବାହିନୀ ବିନ୍ଦୁପଦ୍ମ ପାଇବେ ।

ଏଠା କଲେ ପୁରୁଷେ ବନ୍ଦୋବ ମୋହରସ କରି ଥିଲା
ତାର ଶୁଣୁଟ ବସି ବାଢ଼େବ ତପ୍ରା ଦାଖିଲ ଅନୁଭାବେ
ତାଙ୍କ କାହାରେବୁ କିମ୍ବା ଅହାର ଉଚ୍ଚାରାତ୍ମକ ବାଦମ ମୁଦ୍ରାରେ
ବେଳେକ ବାଜାରସାର କେବେଳି ମୃତ୍ୟୁରୀ ଦୂରେ
ଯାଏ କିମ୍ବା ବାଢ଼େବ ସେ ସବୁ ଆପଣାର କରି ଛାଇ କେତେ
ତୁମ ଗ୍ରାହୀର ପଦକା କେବଳ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଦୁଇମେ କରେ
ବେଶ୍ଟେର ପାଦ ଓ ପରିରକ୍ଷା ଏହା ଏହାର ଦେଖି କରିବାକ
ହାତାକୁଳୁ ମନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନରେ କଷ୍ଟର କରି ଥାଏ । ଏହାର
ବେଶ୍ଟେର ପାଦ ମନ୍ତ୍ରମ ହୋଇ ଥାଏ ।

ଏଠା ଦୟା କନାଳିଲି ଦାର୍ଢି ଶୀଘ୍ର କରି ହେବ ।
କାହାର ଶାଖାରୀ ମେଘନଦିପିନ ହାତଠାରେ ପିଇବାର
ପିଇ ହୋଇଥାଏ ଏହି ଲୈନଦିପିନ କରସକଳମାରେ ୧୩୫
ମୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ କରି କାର୍ତ୍ତିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣ କା କମାରେ ପୁଣ୍ୟ
ଦେବାଦୁ ବକ୍ତ୍ଵରୁ କରି ଅଜ୍ଞାନ । କିମନ୍ଦେଶ୍ଵରଙ୍ଗତ ଯୁଦ୍ଧାଦ
ଦେବରୁ ଦ୍ରୁତ କମାରେ ଏ କଶାଦ୍ଵରୁ କରି ପ୍ରେସ୍‌ଚର
କରିଲା ଉତ୍ତମ ।

ପ୍ରମାଣିତ କରିବାର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଲେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ନେହା ନିର୍ମଳେତୁଳକ ଅନୁଭୂତ କମେ ପ୍ରସରିଲୁ
ଯାମେହି ଶିଖା ବାଦମ କବାରୁ ଓ ୧୦୦ ଏ ଛାତ୍ରାଳ
ଏସି ଦେଖାଇ କିମୀର ମୁକ୍ତ କର ଆମୁଜୁ।

କଳେ ନ ସହେଲୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେଠା ଦେଉମାତ୍ରେ
ବିଜ୍ଞାନର ତା । ୫ ଏବଂ ମଞ୍ଜଳବାବ ସହିତ ସ୍ଥିର
ଅନ୍ଧାରୁ କେନେଇ ସାହେବଙ୍କ ଘରୁ ଯୋଗ୍ୟ ବାହ୍ୟ
ଛାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ପାତା ବା ସେହି ପନ୍ଥର ଅନ୍ଧାରୀ—ଗୋଟିଏ
ମାତ୍ରକୁ ଉଚିତ ନହିଁ ଆଖିବ କବ ନ ଯାଇଲେ ସନ୍ଧିଷ୍ଠ୍ୟରେ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଜ୍ଞାନର ଦେଖା ନାହିଁ କଥା ନାହିଁ ।

ପାଇଁର ହେଉଥିଲେ ଅକ୍ଷୁତନ ତଳେ ଏକ ମୁହଁ ମେଳେ
ଦିନାର ବିଶୁଦ୍ଧ ହେଉ ଥିଲା । ଆସାମୀ ପ୍ରଥମରେ ଅପାରାଜୀ
ନିକାଲର ଡାଙ୍କ ହୋଇ ଉଚାଲିବ ମାତ୍ର ଗ୍ରାମରେ ଯେ
କମ୍ ଟାଙ୍କାର ହ ଅପାରାଜୀ ପ୍ରକାଶ କୃତରେ ଯେତେ ପାଇବ
ଦାଖାଇ ନାମ ପଢ଼ିବ କିମ୍ ରେ ବୌଦ୍ଧର ନମେ କିମ୍
ପ୍ରକାଶ କିମ୍ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଠାଳର ଅନ୍ୟକୌଣସି ପ୍ରଥାରେ
କାମ ପାଇବା ଫାରଞ୍ଜ ଯେତେ ତେଜ୍ଜ ବଲେ ସହିତ
ଦେଇ ଗାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଆସାମୀ ଓଡ଼ି ପ୍ରାଚୀତରକ
ଅବେଳା ହେବ । ସେ କମେ ଖୁବକାହ ପୁଣିତ ଯେତ ଏ
ତରିକେ ଗାନ୍ଧିଜିବ ଉପିଳବ ମଧ୍ୟ ପରିଦ ଥିଲା । ବିଦେଶୀଙ୍କା
ଭାଷା କରିବା ପ୍ରକାଶ ହେବ ।

ସୁରାତ ଏହିତ ଦେ କିମ୍ବାକମାନେ ବୋଲାଇଲ ବହୁ
ବାରୁ ଦସିଲ କିମ୍ବାକମେଣ୍ଡ ଡାକ୍ତର କାଳେ ସାହେବଙ୍କ
ମୋକଳମା ସୁରାତଗୁର କର ତାକୁ ଦୁଇତରୁ ବେଳେ
ବହୁତ ପେଶାର ଅବେଳା ଦିନ ଅଛିସି ।—ଏହରେ ସାଧାରଣ
କଥା ଲାଗିବାର ଏହି କିମ୍ବାକମାନେ ଏବଂକିମାନେ ଦେଖେ
ସମେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଭବନବାଜିକ ପ୍ରଦୟ ନହିଁ ଯେତେ
ଅନୁରୂପ ଦିନରୁ କବି ଦେଇ ।

ବସ୍ତୁର ପ୍ରକାଶକ ନିମିତ୍ତ ବର୍ଷମାସ ମାତ୍ର ବସ୍ତୁର
ହେଉ ଥିଲା । ଦିନମଧ୍ୟ ଲୋକେ ପାଞ୍ଚ ହତ୍ତମାତ୍ର ପଠି
ପଢ଼ୁଥି କବି ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦୋର ଥିଲା । ଯେତେ
ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ଭାବରେ । ଏମନ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ବସ୍ତୁର
ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ବସ୍ତୁର ପଞ୍ଜୀଯିତି ମନେରୁ ହୋଇ
ଗାଲା ।

ବ୍ରାହ୍ମଦେଶର ଉତ୍ତାପନ ଥାଏ ସେଇ ହେବ ଗାହୁ
କରିଯାଇ ଯା ୧୨ ଦିନରେ ଅଭିନ୍ଦନ ରଙ୍ଗ କରିବ
ଜାଳଖର୍ଷିତ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ସେ ଉତ୍ତାପନହାତେ ପତିମେ ଏ
କରିଲେ କରିପାରୁ ଆଜ କଲ୍ପ ପଦ୍ମର ନନ୍ଦ ବାହୁ ରଙ୍ଗ
ଥାଏ ବିଦେଶୀ, ମେଣ୍ଡ ଏଥରେ ଘାତ ହୋଇ ସଙ୍ଗ୍ୟ
କରେ । ୧୦' ଘାଟା କର ମୂଳବାହୁ ତୁଳି ବରେ ଏ
ତାହା ଏ କ୍ଷେତ୍ରେ ଥାନାକା କେବଳ ଉତ୍ତାପନହାତେ ବୁ
ବରେ । ବାହିବାହୁ ମୁଣ୍ଡ ପାଇଛନ୍ତି ଏକ ହୃଦୟେ ଧର
କରିବାକି ପାଇବାକିମୁଣ୍ଡର ଲୋକ ହେବ କାହାରେ

ଶେଷରୀର ପାଦରୀର କାହାର ପାଦରୀର ପାଦରୀର
ବସୁଧା ବାଜରେ ତାମ୍ରର ପୁରୁଷ ବାତେବେ ରହୁ ଦେଇ
ପ୍ରପ୍ର ସେବାର ମନ ମୋଟିଏ ସ୍ଵରୂପ ଚାଲିବାର ଦେଇ
ଦେଖିବେ ସେ କେ ଅଳ୍ପାଳି କଥାରୁ କାହିଁ କରି ମନ
କରା ତାହା ଯେହିଏ କବୁଳିବ ବିଦିବାରେ ପାହାର
ବାତ ଦେଇ ଥିଗାର ଦେଖା ଗଲା !—ଶେଷରୀ
ଦେଖିଲେ ସେ ପ୍ରତିର ପିଲାଦିରେ କହ ଏହ କହିଲୁ
ବାତେବେ କାହିଁ ଏକ ଉଦ୍‌ଘାତୀ ଦ୍ୱାରା କାହିଁ କିମ୍ବାର କହିଲୁ
କହ ଯୋମେ ଅନେକ ଦୟା ଆଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଇଲା ।

ନୟତ ମୁହଁ ସେ ମନ୍ଦିରଠାର କରେ ରଂଗର କଟ
ମୁହଁ ଥି ଏହାକେଳରେ ମୁଦିଗୋଡ଼ ସଞ୍ଚାଳ ପ୍ରତିକ କର
ଦେଇ । ଯାହାର ମନ୍ତ୍ର ଶୀଘ୍ର ପାରିଗୋଡ଼ କରିବ ।

ପାରକ ଭୟବାନରେ ଥିଲ ଦେହର ମୁଣ୍ଡାପତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ଵାସପତ୍ର ।

କରୁ ସେବକ ମୂର୍ଖ ଉପାଦିତ ହୋଲିଥର କର୍ତ୍ତର ମୂର୍ଖ
ଟ ୫୩୫୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ୨୫୧ ।

ମାନ୍ଦାଳେଠାରେ ଅନେକ ସର ପେଜି ଥାଏ ବହାର
ଏହାକେ ଲେଖିଥିଲୁ । ଗର୍ଭମାନ ସମ୍ମାନ ଏବିଅଛି ସେ
ଧୂମଗୀର୍ବାଲ ବାର ହଜାରକୁ ଅତି ସର ଘୋରାର
ଚକ୍ରବ ବନ୍ଦ ବାରଙ୍ଗଳ ଟକ୍କାର ସମ୍ମାନ ମହିତେ ମହି ହୋଇ
ଏହି ।—ବ୍ୟାକକ ବାରାକ ।

କଥେ ଖଣ୍ଡାରିତ ଦୟାକୁ ମହିମା ପାଠସମ୍ବଲକ୍ଷେ
ଶ୍ରୀ ଏ ଶାକ କଷ୍ଟକର କହୁଗେ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରର କର୍ତ୍ତର କଷ୍ଟକ
କୃତତୋଦ୍ଦମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦୟାର ଅଛୁତ । ସବ୍ୟତମ-ପଦ୍ମମି
ଦେଶରେ ଉତ୍ତରମୁ ସମ୍ମର ଦୟାର ଦୃଶ୍ୟରେ ମହିମା
ଦେଖେ ସମ୍ମର ଅନ୍ତର କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟ ।

ଦାର୍ଶିକାତ୍ମକ ସାଲେମ ବସନ୍ତର ଗୋଟିମାଟ ହାତ
ପାଠକେ ହୋଇ ହୁଏ ଅବସ୍ଥା କୁଳ ହାତର । କର୍ତ୍ତାମନ୍ଦର
ପେଣେ ସେବେ କରିବା କରିବାର ଅବଧାରଣା ହୋଇ ଅଛି
ହାତର ଅବସ୍ଥା ସୂଚିତ ନର୍ତ୍ତକୀ ପେଣ ଅବଧାରଣା
ହାତର ହୋଇଥିବାର ସାଧାରଣଙ୍କ ବସ୍ତୁର ହାତ୍ ଅଛି
ଏ ସେବେ ସ୍ଵାମୀବିଷୟରେ ବୁନ୍ଦି ଶକୋଳର
ନୁହୁ ଅଛି । ସେବେ ପ୍ରକୃତ ଦିନ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଥାଏ
ଦେବେ ବାଜାମେ ସନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଯିବ ସନ୍ତେଷ
କାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାନରାଜୀମେ ଧୂର୍ପତ୍ତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦେଖିଲା ଏହାର ଅଛି । ବାରିଯ ଧୂର୍ପତ୍ତ କରିଥିଲା କେବଳି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦେଖିଲା ଏହାର ସମ୍ବନ୍ଧର ମନ୍ଦିର ।

ଉପରୀ ସେଇ କରିବାରେ ଅବ୍ୟାକୁ ଥାଇ ହୋଇ
ଦାଓ । ଅବ୍ୟା ଅନେକ ସେବେ ମହିତାର ସମ୍ବନ୍ଧ
ହେଉ ।

ପଶୁକଳାର ପଦିତ କରିବାର କଣ୍ଠାବୟ ମାତ୍ର
ବସନ୍ତାବ୍ଦୀର ପରମାଣୁରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଏହି

ବସନ୍ତରୁ ଏହାର କିମ୍ବା ମେଘରୁ ଏହାର ଏଠାରେ
ତାହା ଦେଖା ପାର ପାର ନାହିଁ ।

ଉତୋବେଳେ ଶାତେଷବ ଯୋଗେ ତାହା ପକ୍ଷର ମେ
ଦିନମା ଘର୍ମେଣ୍ଟରେ ପାର ଅଛି । ମୋରଦମ୍ଭ ପ୍ରତି ହେ
ଥେବେଳେ ମହୋତେବୀ ହୋଇ ବଜା ଦୟାୟ ତାହା
ଅବେଳାର ମଧ୍ୟ ସବୁରେ ପ୍ରଭାତ ଦିଲେ ।—“କବି” ଅବେ

ମାନ୍ଦୁ ସବୁ ତଥା ସୁଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉ ଦିନକୁ ପଢ଼ି ।
ତେଣେ କାମକ ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ ଯାଏଇ ସୁଶ୍ରଦ୍ଧା
ଅଭିଭବନେ କଥାରେ ଉଚିତ ଅଛି ଏହାର ପାଞ୍ଚାଶୀଳି

ବନ୍ଦ କାହିଁବି କୁଳମେ ତଥାର୍ଥ ହେଉଥିଲେ । କାହାର
ବାହୀ ସମ୍ପଦ ବହ ହୋଇଥିଲୁ ଏକ ସମ୍ପଦାଳ୍ପାଦନ
ମୁଣ୍ଡ ଗୁରୁତ୍ବ ବନ୍ଦ ହେଲାମାତ୍ର । କା କହେବା ବନ୍ଦ
ଦ୍ୱାରା କାହିଁବୁ ବୁଦ୍ଧିରେ ବନ୍ଦାଶ୍ୱର ସମ୍ପଦ ଘରାନ୍ତି ର
ହ ବନ୍ଦରେ ଏହ ହତ୍ଯାକାନ୍ଦ ହୁଏଛି କେତେମର ଏକାଙ୍ଗ
ଜନ କି କ ବନ୍ଦ ଦିଗା ବେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଦେବେ ହାତ୍
ହୋଇ ବନ୍ଦି ବଲେ । — ଅବଳ ଫେରୀମେ ଯେ ଲେଖି
ଦିବ୍ୟ ଅପରା ପଦକ ସମ୍ମାନ ଦିଅବୁ ଏହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କି ଦୁଃଖାପାଦକ ଅଧିକ ହୋଇ ଗାରେ ? ବିଦେଶୀମାନ
କିମ୍ବା ଅପରା ଏହି ଯେହାକି ଉତୋତ୍ତମ ମନ୍ଦିରମା

ପାଇଁ କେତେବୋଟ ସଜୁଗ୍ରୂହ ମହାବୀଳୀ ପଦ୍ମ
ସେନାବିଭବ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦେ ଶାନ୍ତିପାତ୍ର କରିଥାଏ କାହାର ଚାହୁଁ କାହାର
କେବଳଲେଖ କାରାକ ଉପରେ ବନ୍ଦେ ଉପରେ ହଜୁବୁ
ଅବେଳାରୁ ।—ସେଇ କଷିତ୍ରରେ କାହାରେ

କୁରିବାତାକେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସବୁ ଦିଲା ହୋଇ
ଯାଏନ୍ତି କାହାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୁଣ୍ଡ ଶାରୀରି ।

୧୯୬୩ ମେସିହାର ଏକ ପଞ୍ଜାବୀମ ଦେଶ
ଥାଏ । ବର୍ଷାନ ଦେଖାଇ ସବୁଟା ମୁମ୍ଭେ ତଥୀର୍ପି
ଫେରୁତର ବଳ, ଅବେଳ ଗୁହେ କାହାର ତ ବିକାଶ
ଦିଲ୍ଲୀ ଦେଶ ଦେଖାଇ ଥିଲା ବ୍ୟାପ ନାହାର ।

ପୁରୋଧୀ ପୁରୋଧୀ ପରିଶ୍ରମକୁ ଦେଇବାଣୀଯ ତାଙ୍କ
ତୁମ୍ଭର ବାରାନ୍ଦିର ଘୋର ହୋଇ ତଥା କାରାମ ଦୂର
ପୁରୁଷ କରୁନ ତାମର ଦିଲ୍ଲୀପରିଶ୍ରମ ଗଠାଇ
ଅଛି ।—ଦୁଇତଥୀ ତାଙ୍କ ଏକବ୍ୟବ ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମୁଖ୍ୟର ଅନେକ ଶକ୍ତି କରିବାର ଏହି ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମଧ୍ୟ ଉପ୍ରେସ ଆହୁକ କାଠ ହୁଅ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର ମିଶରନ କବତ୍ତି ଥିଲାଦିଗଙ୍କ
ତତ୍ତ୍ଵମାତ୍ର ତା ଏ ଅଧିକ ବାକୀରୁ ପରାମର୍ଶ ସେ ମନ୍ଦିରଟି
କର ଉତ୍ତାଗମି ହେବ କିମ୍ବା କରିବାରେ ଏକ କରଣ ଏହି
କହାର ପରିଷକ୍ଷିତ । ବାକୀମରୁ ହେ ନିର୍ମିତ ପରାମର୍ଶ
ମାତ୍ର ତଥା ତୁମେ ପରାମର୍ଶ କର ପରିଚୟାବଳୀ ତଥା
ତୁମେ ବରତ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ମେଚେକୁଳଙ୍କ ଶାଖା
(Executive) କାର୍ଯ୍ୟ ହପ୍ରି (Judicial) କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବ କରିବା କାରିତ ପ୍ରସ୍ତରମାତ୍ର ଏକମତ ହୋଇ ଥିଲା
କରିଲ । ଏ କରିବାର ପାର୍ଶ୍ଵନେତାର ପ୍ରସ୍ତର ଏହି ପାର୍ଶ୍ଵନେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରି ଥିଲେ । କ୍ଷୁଦ୍ରା ଉଠିଗା ବାଢ଼ିବେ
ସେବେଦେଲେ ପ୍ରେସର ଫନ୍ଡର ଆହୁତିର ଜୀବନ
କରି ସବୁ ତେଜିଶେଳ ସମ୍ମାନକ କ୍ଷୁଦ୍ରିତ କରିଲୁ
କିମ୍ବା କରିବାର ସବୁକୁ ମନ୍ତ୍ରାବ୍ୟ ଥିଲା । ଏକବର୍ଷ
କର ଦେବ ପାର୍ଶ୍ଵ ପରିଚୟାବଳୀ ଦେବର ଅଧିକର ଯେତେବେ
ଅପରାଧ କରି ଅଛି ତୁମେ ଦେବ ପାର୍ଶ୍ଵ କରିବ ବାନ୍ଦିଲେ
କିମ୍ବା କରିବ କିମ୍ବା । ବାରାବ ବନ୍ଦିଲେ ଏକମ
ଅନ୍ଧାରୀ କରିବାର ତେଣେ ମରିରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ଧାରୀ
କରି ଅଛି ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେରଣା ପ୍ରକାଶ ।

Bon Ami—We cannot afford to publish any lengthy letter in English unless it treats of a subject in which Orissa is specially interested.

ପ୍ରଦର୍ଶନ

ପ୍ରେରତ୍ୟାତ୍ମକ ମନ୍ଦିର ବିନ୍ଦୁ ଆହେ
ଏକ ବାସୀ କେହିଁ ।

ଯାତ୍ରାରେ ଅଗେହାଣୀ

ଅମ୍ବେ ଦୁଃଖା କରୁଁ ଦେଖିଲୁଁ ସେ ଗୋଟିଏ
ପୁରୁଷ ହିଂଦୁଭାବରୁ ଯଥୁମ୍ ଅବୀଶ୍ଵି ପଢ଼ିବା
ହେଉଥିଲା । ଲୋକମାନେ ଯୁଧମେ, କରୁଁ ତେ
ପ୍ରାଣ୍ୟରେ ହିଂମ୍ବ ହୋଇ ବିନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିଧୁମ୍
ଦୋଷ ଉଦ୍‌ଘଟନେ କ୍ଷୁଦ୍ରରେ ଦାତାତ୍ ଦୂର ଜୀବ
କଣ କରୁଥିଲା ଆପେହଣ ନିଧାନ କରୁଥିଲା
ମନେକୁ ସହପ୍ରତିକଳେବେ ଅବୀ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦେବ
ଗରେ ହୁନ୍ତିଲା କେବାରୁ ଲୁଗିଲା । ଉପରେ

କଣ୍ଠିନୀରେ ଲକ୍ଷ ଦେଇ ପଳାୟିଛି କଲେ ।

ପ୍ରପ୍ତ ଦେଖା । ଅନ୍ତର ହକ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ
ସେହି ସମୟରେ ଅଧିକର କେତେବେଳେ ଅଧିକ
ଲୋଭରେ ଅଜ ହୋଇ ସେ ପଢ଼ିଛି ଗୁରୁତେ
ପ୍ରଦେଶୀ ଯର୍ଦ୍ଦ ଦୟା ବଳେବରରେ ଥର୍ଦ୍ଦ ଯଦ୍ଯ
ପର୍ମ୍ୟକୁ ଦୋଷ ସମ୍ବାଦରେ ଥାଇର ହୋଇ
ଦୂର କେବଳରେ ପନ୍ଦିତ ସଦାଚାରମୁଖେ ଯାଇ
କରିଲା । ଆଜ ତା ନାହିଁ ଅପଣା କୁହା
ବାତରେ ଲୁହ ଓ ନୃପତର ପ୍ରଦେଶ କି
ର୍ବୁଦ୍ଧିରେ ଥର୍ଦ୍ଦ କେତ୍ତିବ ହୋଇ ବନ୍ଦୁର
ମୟ ଜଗ୍ଯାରରଙ୍ଗର ଅଧୀପ ବୟାହ ଉପରେ
ନର୍ତ୍ତକ ଜୀବ ନନ୍ଦାର ମୁଣ୍ଡିଲଦ କରି
ଦେଖି ଦର ଜୀବ ପ୍ରାଣ ବାନ କଲେ ମେଳ
ନର୍ତ୍ତକ ତିଳୀ ମନ୍ଦିର ଓ ମାତାପାତାର ଥର୍ଦ୍ଦର
ଦୂରା ବିଳାସ ଓ ଭ୍ରତବେଦକରେ ନାଶୀର
ଯାତର ହୃଦୟର ଦୂରୟ ମଧ୍ୟ ଯୋଗରେ
ବସାହିତ ଦେଉଥିଲା । ଯଥାଦ୍ୟ ମେଳ
ମାତାପାତା ଓ ଉଦୟକ ରମଣାର ଦୂର ଦେଇ
ଓ ହାତକ ହାତକ ଉତ୍ତର ମୋମର କରିଲା

ଶରୀ କାହିଁ ର ଦୁଃଖ ଭାବରେ ନ ହେବ ।

ନୃତ୍ୟର ଅଗ୍ରି ଅଧି ଯେଉଁ ନୃତ୍ୟର ଆଚାରର
ଦକ ସେସବ କମଳେ ଦୁମେ କହେ ଦିଲ୍‌ଲା
କ କହିବେ ଦୃଷ୍ଟ ପାତ୍ରଙ୍କ । ପ୍ରକାଶ ନିଜ
କଲେବର ଦୃଷ୍ଟ କରୁଥିବ । ତେବେକୁ ଏହା
ଦୃଷ୍ଟ ସମୟରେ ଫୋରିକରିବିଲୁଗମାନେ କହେ
ମହ ସାହୀଯ କରି ପାହିଲେ ଲାହିଁ । କି ବିଭି
ନେ ? ଅଗ୍ରି ଓ କାମୁ ଏକତ୍ର ହେଲେ ବାହାର
ତ୍ୟାଗୀ ବରବରୁ ବଳ ହେବ ? ରହିଁ ଦୂର
ଦୃଷ୍ଟରେ ସମ୍ପ୍ର ଉତ୍ସମାତ୍ର କଲି ପକାଇଲ
ତ୍ୟାଗୀ କରିବିକ କେବେବେଳେ ? ଏଥରେ
ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ପ୍ରାୟ ଶାଖା ଦକ୍ଷ କିମ୍ବା
ଏକାବେଳକେ ବର୍ଣ୍ଣି କାର ଯାଇଥିବେ ଏଥର
ଅଗ୍ରି ଦାଢ଼ କହିବେଠେଣେ କେବା ଯାଇ ଲାହିଁ ।
ଏପରି ଏହାର ପ୍ରାୟ ରହିରେ ଏ ଅନ୍ତର ଦାନ-
ସୁରତରେ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ୫୩-୫୪ ଗୋଟି ମୁହଁ ଦୃଷ୍ଟ
ଦୋହି ଯାଇଥିବୁ । ଦୃଷ୍ଟାଂ ଆଜିରେ ପ୍ରକାଶ
ଗୁହ ଦାଢ଼ର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳିପାର । ଏ କର୍ତ୍ତା
ସହିତରେ ଅନ୍ତର ଦାନର ଅଧିକ ଉତ୍ସମ୍ପରେ
ସୁଧାର ପ୍ରଗତି ଦିଇଅଛି । ଉତ୍ସମ୍ପରେ ପ୍ରତିମ
ଗୁହ ଦାନର ଏହ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ କୁଠର କ ନିରାଜନ
ପ୍ରାୟର ହଜାର୍ଯ୍ୟ ମୁହ ଗାନ୍ଧୀରେ ମର୍ମ ଲାଗେ
ଉତ୍ସମ୍ପରେ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ଜାରୁଥିଲା । ଏପରି ପ୍ରକାଶ ଓ
ଏଠାରୁ ଯେଉଁ ଏହ ଦକ ବାହାରି ସମ୍ପର୍କ
ଆମେଶ୍ଵରେ ସେମାନଙ୍କ ସେବାରୁ ମାନ୍ଦ ହୋଇ
ବର୍ତ୍ତାରମାନେ ଉତ୍ସମ୍ପର୍କରେ ତରଖାର କରି
ବାହୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କାହାଜିମାନେ “ ତୁମ ଲେବନ୍ତି
ଏବଂ କଲିବେ ଜୀବ ହେବାଗା ” ଗୋଟିଏ
ଅଭିଶାବ ଦେବାର ଏପରି ଅଣିବାକୁଣ୍ଡିଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ଦୂରପିତ ଅଦ୍ୟାର ଉପଧମାନ ଥିଲୁ ଜୀବ
ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ହଜି ।
ତୁ ଦୁଃଖମାନେ ଏଠାରେ କିନ୍ତୁ କବେ ପାଇ
ପାଇବେ । ବିଦେଶୀଦ୍ୱାରା ଦୁଃଖମାନେ ତାମନ୍ତିରେ
ପୁରୁଷ ମହୁଳ ମୁକ୍ତ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେବନାହିଁ
ମହିତ ଆପଣ ଦୀର୍ଘ ଏଠାକ ଦିଆ ଦିଲା ।

ବରେଷର ରମ ।
ଏଥରେ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ ପ୍ରତାଙ୍ଗ ମେହ, କେବଳ
ପ୍ରତାଙ୍ଗ ମୁହଁରାତି, ଦୟାର, ମୁହଁରାନ୍ତି, ଯୋନୀ-
ଦେହ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶ କରି ଦୁଆରୁ ! ମୁଖ ମାତ୍ର
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କୁଳାଳ ପରିବାର

ଖାପୁଛିବସମାଦପତ୍ରିବା ।

四〇八

କୋ ଏ ପ୍ରାଣ ଜୀବନେ ମରି ଥିଲା ଯାହା ମହିଳା । ମା ଦେଖିଲା ତ ଏହା କି କିମ୍ବା ୧୯୯୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ଶତବିଦୀ

१८८ अंक

ମନ୍ତ୍ରି	ଅଟ୍ଟିମୁଖ	ବାଲ୍ମୀକି
ଦାର୍ଶିକ	୩ ୫	୩ ୮
ଜୀବିମାୟଙ୍କ	୩ ୦	୩ ୯

ଭୁବନେଶ୍ୱର ହେଉଥାଏଇବଳକ ପଦ
ପିଲାମ ଅଛି । ଏଥର ଦେଇଲା ଟ୍ରେନ୍ ବାତାର
ଟ୍ରେନ୍ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟଇ ଏହି କେହି ଏହି,
ଏ, ପରିଷ୍ଣମେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥି ହୋଇ ବିପରୀତ
ଦେଇଲେ ମାରକୁ ଟ୍ରେନ୍ ଦ୍ୱାରା ଯାଇ ଥାଇବେ ।
ତେଣୁବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ପାର୍ଥୀ ହେଲେ ଏପଦ
ଆବାର ଅଧିକ ସମାଜର ବୋଲି ଅମୃତାନ୍ତ-
କର ହଣେ ଦନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ପଲଟକର ଦଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାମୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବାଢ଼ୁ
ଯୁଗମ୍ୟଦର ଦର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନନ୍ଦାଦକ୍ଷବଳ୍କୁ
ମାତ୍ରପିଣ୍ଡ ହେଉଥାଏ ମୋହଦମରେ ଦଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ମୁଖୀ ପଲଟକର ସେବାହୁମାନେ ହାତକୋଟରେ
ଏଠା ଜୁମ ବାହେବଳ୍କ ବିଶୁର ବନ୍ଦୁଦିଲେ
ମେସମ କରିବାରୁ ଜୀବା ମଞ୍ଜୁର କୋଇ ଅଧି-
ତ୍ତରୀୟ ଅସମିମାକଳ୍ପୁ ଜମିନରେ ଝଲାଇ ଦେ-
ବାର ଥିଦେଶ ହୋଇଥାଏ । କଥକ ଦୁଆର
ସେ ଦଶ ପାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାତ୍ମକ ପକ୍ଷରୁ କି କି
କଷ୍ଟୟୁକ ଥାପିଦେବଟମାନ ଦେଲାଇଅଛି ଏକ
ତାଦାକ ପରିଚ ବିଷୟରେ କଳିମ ପ୍ରମାଣ
କି ଥୁବାରୁ ନିର୍ଭେଦମାନେ ଦଶ ପାରଥରୁ
ମୋହଦମ ଏଠାରେ କହୁଛି ସମ୍ବାଦଶିତ୍ତ ହୋଇ
ଥୁବ ଏକ ଧେଷ ଫଳ ଯାହା ଦେଲା ତହୁରେ
ବନ୍ଦୁଧାରଣ ସମ୍ମାନ ହୋଇ ଜୀବାନ୍ତି ଏଥର
ହାତକୋଟି ଓ କହୁଛି କରିବେ ଦେଖିବାରେ
ଅପିବ ।

ଯାଇପୁରର ମନ ସରଫୋତ ଅନ୍ଧର୍କରେ ଆ
ମୂଳନାଦର ଜଗେ ବିନ୍ଦୁ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲୁ ଏ
ଯେହିମାନେ ଏହି ଶୁଦ୍ଧିଜୀବେ ସମ୍ମତ ମନ୍ଦ
ପ୍ରସ୍ତୁ ଦୋଷଅଛି ଯେ ଆଜି ପର କନାଇ
କାର ସମାଜର ମନର କାହିଁ ଏହି ଯେହି
ମାନେ ଅଭିନ୍ନ ଶରବ ସେମାନଙ୍କ କାବ୍ୟର
ନିର୍ମିଳ ପରରେ ସାଧାରଣ ଜୀବାହାର ଅତି
ବଂଗ୍ରହ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ ଏହି ଯତ୍ନ
ହୋଇ ଓ ନିର୍ଭବିଷୟାଳିଟା ଘର୍ଷିବୁ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ
ଦର୍ଶା ଯାଇ । ସେଠାର ତେବେକୀ ମନ୍ଦଖ୍ଵେ
ସେବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକରିବେ ରେବେ ଏପ୍ରାଚୀର
ସାହାଯ୍ୟଦାତର ସିଯୋଗ ଦେବାର ଧାରିବ
ଅମେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ବି ସେଠା ତେବେକୁ
ନିର୍ବନ୍ଧୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜୀପକାର ନିର୍ମିତ ଏହି
ମନ୍ଦରେ ଅବଧି କରି ଦେଖୁ କରି ଥିଲେ
ଏକ ପଢ଼ାଯି ସେବର ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଆ
ରେବେ ଏହେବେଳେ ମଧ୍ୟ କରିବାର କରିବ

ଏହି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲୁଁ ଚାଲିଛି ଓ ନୂଦିବାରୁ ମଧ୍ୟରେ କାଳ ବାରେ
ପଥକ ଓ ଦୁର୍ବ୍ୟାବ ବହୁବାର କାଳିବାର ଅଗ୍ରମୀ
ଜଳ ମାତ୍ରାରୁ ନବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ ଏହି ବେଶ
ସରକାରୀ ବୋଟିକୁ ଅର୍ପଣ କରିବାର ପ୍ରେରଣା
ଅବସ୍ଥା । କଲୁଁ ମାତ୍ର ଅର୍ପଣରୁ ସରକାରୀ ଜ୍ଞାନ
ବାକି ବା ବୋଟ ଏଥିରୁ ବ୍ୟବସାୟ ନମିତ
ଦେଇପାଇବା ନାଲରେ ଯାତାଦୀର୍ଘ କରିବାକାହିଁ

ଶୁଣାଯାଏ ଯେ କପ୍ରାକ ଚାଲକ ସାହେବ ଏ
ବ୍ୟବସାୟର କର ଗଲାର କପାଳକୁଣ୍ଠ । ଜାଳ
ଫିଲ୍‌ମ ଭାବୁ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଧରବର୍ତ୍ତ
ରେ ତାହାଙ୍କର ଜାହାଜ ଓ ବୋଟ ଯାତାଯୁକ୍ତ
କରିବ । ଏଥାକୁ ଅମେରିକାକେ ଏ ସଂକରିତରେ
ଆପଣା ସର ପୁଷ୍ପରୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ” ଏହି
କପ୍ରାକ ଚାଲକ ସାହେବ ତତ୍ତ୍ଵବେଦନକେ ଯେଉଁ
ଜୀବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦରଥିବେ ତହିଁମୁଁ ହସ୍ତ
ଅଧିକ ହରବାର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଏଥି
ପାଇଁ ଜ୍ଞାନିଗାନେ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ହେଉଥିଲା । ଅମୁଗ୍ନିର ବିବେଚନାରେ
ଜଗର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏ ବ୍ୟବସାୟ ଆହଁ କିଛିବାକ
ଆପଣା ହାତରେ ରଖିଲେ ହଜ ଦୁଇଜ୍ଞା ବରାହ
ଅମେରିକାକେ ଏପରି ବିବେଚନା କରିଁ କିମ୍ବେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ବେସରକାଳୀ ବ୍ୟବସାୟା
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିଗାନ୍ଧାର କାଢି କେବାକୁ
ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକାକୁ
ବାଦରେ ରଖିବା ଗର୍ବମେଘକର କାହିଁ
ଅଟିଲା ।

ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦଳ ରହିବାର
ପତିଥିବାରୁ ଶେଷ ଦଳ ବଡ଼ ଭଡ଼ ହେଉଥିଲା
ଓ ଅନ୍ଧକ ଟଙ୍କା ଦାଖଲ ହେଁ ନ ପାଇ
ଅମାନାଜ ରହିଲା । ଏ ନାଟକରେ ଗୋଟିଏ
ଧର୍ମକବ କଥା ଘଟିଥିଲା । ଦୂର୍ଗାକରଣ ଦାର
କାମକ କଟିଗେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସମୀକ୍ଷାକ ହେଲା

ଦୀର୍ଘମୁଖ କର ପୋତଦାରର ରସେବ ଜୀଳ
ନିର୍ମିତାର ବିଶ୍ଵାସ ହୁଅଥାର । ଖଚଣା ଦାଖଲାର
ବିଧ ଏହି ଯେ ତୁର ପରିଷ୍ଠ ଚଲାଗ ଏକାଭୂଷଣ
ବିରପ୍ତାରେ ସିବା ହୋଇ ପୋତଦାର ନିବଟକୁ
ଯାଏ ସେ କୁଳା ବୁଝିନେଇ ଚଲାଗ ପିଠରେ
ସ୍ଵାମ୍ଭବ କର ଖଣ୍ଡେ ଆପଣା ବିକଟରେ ଦେଖେ
ଓ ଖଣ୍ଡେ ଫେରାଇ କିମ୍ । ଦାଖଲାଗୁ ବେ
ଚଲାଗକୁ ଖାଇବ ସିବପ୍ତାକୁ ନିଏ ତାଙ୍କ
ମୋହରର ପୋତଦାରର ସ୍ମାନର ଦେଖି ସିବା
କର ସ୍ଵାମ୍ଭବ କରେ ଓ ଖାଇବ ସେ ସ୍ଵାମ୍ଭବ
ମାତ୍ର ଦେଖି ଆପଣା ଦସ୍ତଖତ ମୋହର ବହି
ଠାର୍ଥୀ । ଦୂର୍ଗାଚରଣ ଟ ଗ୍ର କ୍ଲାର ଏବଂ
ଚଲାଗର ଏକାଭୂଷଣାରେ ଦିବି କରିବ
ସୋହଦାରତାରେ ଟବା ଦାଖଲ ନ କର
ଯାଏ ପେତଦାରର ସ୍ଵାମ୍ଭବରୂପ ସେଥିରେ
ସ୍ଵାମ୍ଭବ କର ଖାଇ ବିପ୍ତାକୁ ନେବାଗେ
ମୋହରର ଗୋଟମାନରେ ବୃତ୍ତିମ ସ୍ଵାମ୍ଭବ
ଠାର୍ଥୀର କାହାର ସିଦ୍ଧା ଓ ଆପଣା ସ୍ଵାମ୍ଭବ
କାହାର ଜାହାନ ମଧ୍ୟ ହୁଏବ ମୋହର କରିବେ-
ଲେ । ସେ ଜହାନ ଅନ୍ୟ ଚଲାଗ ଖାଇବି
ବାହାରକୁ ବେଳରେ ଗଲାକ ପୋତଦାର
ବିକଟରେ ଥିବା ଚଲାଗମାନଙ୍କ ପ୍ରାନକୁ ଫୋ-
ପାତ୍ର ଦେଲ ମାତ୍ର ତାହା ପୋତଦାର ଉପରେ
ପତିକାରୀ ସେ କହିଲି ମୁଖର ଦେଖି ଆପଣା
ଠାର୍ଥୀ ସଙ୍ଗେ ମୁଖାର ଗାହା ଜାଲ ଥିବାର
ଜାରି କରେଥିଲୁ ତଣଇଲ । ଦୂର୍ଗାଚରଣ
ଜହାନ ବେ ସେ ଟବା ଦାଖଲ କରିବାକୁ
ପୋତଦାର ଚଲାଗରେ ସ୍ଵାମ୍ଭବ କର ତାହା
ଦେଲାଇଲ ସେ ଜାଲ କର ଲାହିଁ । ଏ କାହାର
ଘରଗୀଥ ତଦନ୍ତ ହେଉଥିଲ । ବିଗନ୍ଧରରଙ୍ଗର
ଜାଲ ମୋହରମାରେ ଦୂର୍ଗାଚରଣ ନାହିଁ
ଆଜି ଅଟେ ଓ ଦୂର୍ଗାଚରଣ ଏବଂ ତାମାରୀ ଓ ଏବଂ
ଜାତ ପାଇ ।

ମଧ୍ୟଦେଶପ୍ରେସ୍ କଲାଙ୍କରେ ଥା ପଣ୍ଡା
କେହେବୁର ପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତଳଙ୍ଗ ଥକୁ ଭାବା
ଭାବାରୁ କହି ଦେବାର ପର୍ଯ୍ୟାନକ ନାହିଁ ।
ଆମେମାହେ ପ୍ରାଚୀକରଣ ଲାଗୁଇଲା ମହିମାନ
କି ଶୁଣ ଓ ଉଦ୍‌ସ୍ଥା ଦେଖ ତହିଁର ଏହପ୍ରକାର
କୁଦର କବନା ଦେଖାରୁ । ବରାରେ ଶୋ
ଅର୍ପି ଲୋକ ସେବେ ଅମୃତାଜଳ ଦେଖିଲା
ପୁରବନ ଦୋଷମଳକ ଅଧ୍ୟୋଗ୍ରିତ କବନାରୁ
ତୁମରେ ଆ ଶିଷ୍ଟରୁ ଛାତାଇ କବ ଭାବାଦେ

ତୁମ୍ଭାମର ମିଛନଷ୍ଟିଥଳ ବିଦ୍ୟାକଲ୍ପ ସବା
ଶେ ଗୋଟିଏ ଘର ଆବଶ୍ୟକ କେବାରୁ ପହଞ୍ଚିବା
ଆମ୍ବନାକିକ ଦ୍ୟାନ୍ତ ଦୂରଦୂରାର ଟଙ୍କା ସମ୍ପର୍କରେ
ଗର୍ଭମେଣ୍ଡ ଅନ୍ଦେଶ ଦେଲେ କି ଯେବେ
ଦେବତାର ଅଧେ ଟଙ୍କା ସମ୍ପଦ ହେବ
କେବେ ଗର୍ଭମେଣ୍ଡ ଅପରାହ୍ନ ଟଙ୍କା ଦାର
କରିବେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଧାରେ ହେବ
ଭାତାରବାର ଦେଖୁଣ୍ଡ ଦେଖାରେ କେବଳ
ଭିଜିବାର ଟଙ୍କା ଉପର ଦେଇ ମାତ୍ର ଅଥବା
ହୀରାପାଇବାର ସଠିଧା ଦେଇ କାହିଁ । ଏଥାବଦି
ବଜାପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବର ଲେଖନାର ଶବ୍ଦରୁ
ଅଲ୍ଲଦଳ ହେଲା ବୃକ୍ଷାମବୁ ଗପୁ ଉପଳମ୍ବନେ

ଯାଇଥୁଗ ଦାଳରେ ସେଠା ଜିବାରୀ ସମ୍ପଦ
ଗୋଲକରନ୍ତୁ ବାହାଦୁର ଦିନ ବୁଦ୍ଧିକାଳ
ଟଙ୍କା ଦାଳ କର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ କି କିନ୍ତୁ
ଅଛୁକିବାକୁ ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡି ଉଦ୍‌ବର୍ଷ ଭୂମିଷଳକ ନାମ
ଆଗର ଦିନର ଏହି ଅବଶ୍ୟକ ମନେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ରେ ଭର୍ତ୍ତରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖି ଗାଲିବା
ମାନ୍ୟବର ଲୋଟିଲଟ ସାବେଦ ଏହି ବଦା-
କିମ୍ବା ନମିତ ରୂପ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଧର୍ମକାନ୍ଦ
ଦେଇ ଅଛୁକୁ ମାତ୍ର ଗାହାର ବିଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା
ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦରେ ବହି ଅଛୁକୁ କି ବିଦ୍ୟଳୟର
କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ ଯେହିଁ ନାମ ଅଛୁ ଗାହା ବଦଳାଇ-
ବାର ଭଳ ନୃତ୍ୟ କେବେ ଏହି ଦାଳ ଏହି
ଯେହିଁ ଭୁପଳପରେ ଗାହା ତଥ ଗଲି ଦେ
ବାମାନ ଖଣ୍ଡିବସ୍ତୁରେ ବନ୍ଦେଶରେ ଅନ୍ତିର
ବର ଭାବୁ ବୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଭାବୀ ଦବଲେ କୌ-
ଣ୍ୟି ଅପକି ଦ୍ୟାହୁଁ । ଥାରୁ ଲୋଟିଲଟ ସାବେ-
ଦଳ ମନରେ ଦୃଢ଼ ଅନ୍ତିମକ ଲୁ ବଦଳାଇଲୁ
ଏହି ସାଧାରଣ ପରି ବସନ୍ତ ବିଦ୍ୟଳୟରୁ
ଚିନ୍ତି ବସନ୍ତର ଦେବ ଦୋଷ ପ୍ରକଳ୍ପ
ବରିବା ବାହାଦୁର ନୃତ୍ୟ ଗାହାର ଡାକୁହରୁ
ପାପ ଏହା ଦବଲାହାର ଦେବ କବାର ଫିରମଳ
ଅଞ୍ଜି ପ୍ରକଳ୍ପ ହତଳ ବସନ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର
ଦବାର ତ ଦେବାର ସମ୍ମବନ୍ଧ । ଅମ୍ବାକଳର
ଦବେଚଳାରେ ଲେଖିନ୍ଦ୍ର ଗର୍ବୀରଙ୍କର
ବିମ୍ବର ଉତ୍ସମ ଦୋଷ ଅଛି । ରୂପ ବାହାଦୁ-
ରଙ୍କ ଦାଳଟି ପେମନ୍ତ ପୁନର ଗାହାର ପ୍ରାର୍ଥ-
ନାମାନ କେମନ୍ତ ମଜ୍ଜର ଦୋଷ ନ ଥିଲା ।
ମେଘସନ୍ଦର ଅଜେହ ସ୍ଵର ବୁଦ୍ଧରେ ଘକବନ୍ଦକ
ମନେ ସାଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବାପତ୍ର ଏହି ଦୂରର
ସମୟ ଲୁହା ଅନ୍ତି ସମୟରେ କାହା ହେବା
ରେ କୋଣି ଅନୁକାଳ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ
ମନ୍ତ୍ର ସେପରି ଗୋଟିଏ ନିମ୍ନ ଭାବରେ ଦିବଳ
ନଦୀର ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମାର୍ଦ୍ଦିକା ଶତ ଦିନସଥାହରୁ ବା-
ଖାଇ କାହିଁ ଏବ ଅମ୍ବେମାନେ ଦୁଃଖର ପତ୍ରର
ଅବଶକ ଦେଲୁ ସେ ପ୍ରାଦୁରଚ୍ଛାୟା ଅମଳୀଙ୍ଗା
ମେଲିବାରୁ ଏପରି ଘଟଇଥିଲା । ପଣିବା ଦୂର-
ବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର ପଣ୍ଡାୟ ବର୍ଷରେ ପରାର୍ଥର ଦଳ
ଏବ ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ପରୁକରାର ଯାଦା ମୁଦ୍ରା
ଅଦ୍ୟା ଦେଲା କାହା କାଗଜ ଏବ ତାକ
କରାର ଅର୍ଥରେ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରାଦୁରଚ୍ଛାୟା
ଉପରେ ଉଲ୍ଲବ୍ଧରୁ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଲା । ନିରାପତ୍ତି

ଏହି ସକଳରେ ମେଘାକା ଅବାୟ ହେବ ତହିଁର
ସୁଦି ଆଶା କଷ୍ଟ ଲାହିଁ । ଏକାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ
ଜିରୁପେ ପଡ଼ିବା ଜାବର ରହି ଥାରେ । ଧରୁ-
ପେ ଉତ୍ସପତ୍ତିକା ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏକପ୍ରକାର
ସୁନ୍ଦରଗୁପେ ଲୁକିଛି ଦୋଳ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ
କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ସତରା
ତହା ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ଅମ୍ବେମାନେ ବଢ଼ି
ଦେଖିବ ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଉଚ୍ଚ ପଢ଼ି
କାର ତାହତମଣ୍ଡଳକୁ ସବଲୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ
ଅଛୁଁ ବ ସେମାନେ ଥାପାରୀ ସାର୍ଥାର୍ଥ ଦେଖୁ ଦାଳ
କରିବାରେ କଷ୍ଟବ ହେଉଛି । ତାହାକୁ ଉତ୍ସାହ
କରିବେ ନିର୍ଭର କର ସମ୍ମାଦକ ଏହେବାକ
ସଥୋତ୍ତର ପରିଶ୍ରମଦର ନିଯମେବୁନ୍ତୁ ଏ ପଢ଼ିଲା
ବାହାର କରିଥିଲେ ତଥା ଯଥେମର ଧଳ
ପାଇବା ତେଣିକ ଥିଲୁ ଶେଷରେ ତୋଷବା
ଛିଠାଳ ପାଇଲେ ଲାହିଁ ଏ କନବ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରି ଅଭିକାହାକୁ କିଛିବ ? ସେବେ ଗ୍ରହକ-
ମାନେ ପ୍ରଥମର ମନା କରି ଦେଇ ଥାମେ
ତେବେଙ୍କୁଥାଦକ ଆଶା ମରିବିବା ପରୁରେ
ଧାରମନ ଦେଇ ଏତେ ଦରବର ହୃଥନ୍ତେ
ଲାହିଁ । ତନ୍ତ୍ର ନିଷ୍ଠିତରୁପେ ପଢ଼ିକା ପ୍ରଦରଶ
କରିବାକୁର ମତ ବହାର ଦେଇ ପଥ ଶେଷରେ
ନିଷ୍ଠିତ ଦେଇ କରିବା ତତ୍ତ୍ଵ ନାହିଁର ତାରିଖ
ଏବଂ କୁଟିବା ଘରେବା କେବଳପରି ନିମ୍ନ
ଅଗ୍ରୋଦମୟ ଅଟଳ । ବସୁ ମୂର୍ଖ ତୁମାରେ
ଦେଇ ଖଣ୍ଡ ସମାଦରତ୍ତ କରିବାର କର
ସାଧାରଣ ମାନ୍ୟମାନବୁ ଅପ୍ରଦିତ ହୋଇ
ଥିଲା । ଏହେବେନେ ପୁରୁଷ ଉତ୍ସପତ୍ତିକାର
ସେହି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଜଣାଯାଉଥିଲା ଯେ
ଅବସ୍ଥ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂସ୍ଥରୁରେ ଅଧିକ ଅବସ୍ଥ
ଦେଇ ଲାହିଁ ବନ୍ଦ ଅନ୍ତରବିଦ୍ୟମ୍ଭେ ହେବାର
ଅଶା ଲାହିଁ । ଅଛିଏବ ଯେଉଁ ଦେଇହିତେଷ୍-
ମାନେ ସାଧାରଣ ହରିକୁରେ ସମାଦରତ୍ତ
କାହାର ବନ୍ଦ ପରିଶେଷରେ ସତର୍ପ୍ତ ହେବା
କାହା ଦରଗେହାବ ଦେଇଥିଲାନ୍ତି ଅମ୍ବେମାନେ
ଅନ୍ତରାଳ କରୁଁ ବ ସେମାନେ ଥାନ୍ଦାନ୍ଦ ମାରିବେ
କୁଳ ହେଲେ ଅପାର ସମ୍ମ ରହାକୁ ତରାର୍ଥ
ଅଭି ମାରିବେ ।

ତେଷମ୍ଭା ବନ୍ଦେକୁ ସମ୍ମାନ ପରୀକ୍ଷା ।
ତେଷମ୍ଭା ବନ୍ଦେକୁ ସମ୍ମାନ ପରୀକ୍ଷା
କଣ୍ଠପୂରେ ସଳ ଏଟାଙ୍ଗ ସାଲ ଫେବୃଆରୀ ମାସ-
କେ ଯେଉଁ ହିର୍ମାରଣ ବାହାରିଥିଲା ହିଁ

ପରବର୍ତ୍ତରେ ମାନ୍ୟରେ ଶୈତି ଲକ୍ଷ ସାହେବ
ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବେ-
ଧିକା ପଞ୍ଜାରେ ଉତ୍ତରୀଣ୍ଠ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଥବା
ଅନୁଃତି ପ୍ରବେଶକା ପଞ୍ଜାର ପାଠ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁକା-
ବଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମ ଶିଖ ପାଇସ୍ଥିତାର
ସନ୍ତୋଚନକ ପ୍ରମଗ ଉପସ୍ଥିତ କର୍ମକାରକଙ୍କ
ହିସା ଦର୍ଶାଇ ପରିବେ ଏପକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦେଶୀୟ ଲୋକ ସଙ୍ଗ ପାଠ୍ୟ ସାଲ ଜାନୁଁ ସାମ୍ବ
ମାସ ପଞ୍ଜାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରିବେ ।
ଯେହିଁ ଲେଖନାମେ ଭାବରିତିରେ କହୁଗ୍ର-
ଣ ଓ ବିପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତ ହାଲର ପିତା
ମାତା ଗୋଟିଏ ଭାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାରକ ନ
ଅନ୍ତର୍ଭେଦ ନ କରି ବରକର ଏଠାର ଚିରପ୍ରାୟୀ
ବସିନାପର ରହିଅଛନ୍ତି ଘେମାନେ ଦେଶୀୟ
ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ଯ ଦେବେ । ସମସ୍ତ ପ୍ରାଚୀ-
ଦିତ୍ୟରୁ ସପ୍ରତି ସାର୍କିପିକଟ (ବିଦ୍ୟାରେ ଗୁରୁ
ଟବା ପିତା ଦେବାକୁ ଦେବ) ଏବଂ ସତରତର
ସାର୍କିପିକଟ ବଳା ଲାଭରେ ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ
ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଲାଭରେ ଯାହାର
ବୟସ ପଢ଼ିବ ବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସାମ୍ବିତିକ
ଭାବାକୁ ପଞ୍ଜାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଭାବରେ
ଅଗୋ ଅନ୍ତର୍ଭେଦ ଦିଅଯିବ ନାହିଁ ପଞ୍ଜାରୀ-
ମାଜେ ବର୍ଷ ଟଙ୍କା ଲୋକୀଏ ଫିର ଆପଣା
ଅବେଦନପତ୍ର ସହିତ ଦାଖଲ ଦେବିବେ ମାତ୍ର
ସାହାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅତ୍ର ଦ୍ୱୟ ଦେବ ଭାବର ଫିର
ଫେର ଦିଅଯିବ । ପଞ୍ଜାର ଜନୁଁ ସାମ୍ବ
ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଗୁରୁତ ଦେବ ଏବଂ ହେହିଁର
ନିଷ୍ଠୀୟ ଭାଗମାତ୍ର ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
ଆଜମା ବର୍ଷରେ ସବ୍ରା ତକତ ବର୍ଷ ପରି
ବେଳେ ଗୋ ୨ ଟ କର୍ମ ଭାବ ହେବାର
ସମ୍ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ଠୀୟ କେତେ ଜଣ କର୍ମ ପାଇ
ପାରିବେ ହେହିଁ ସମ୍ଭାବ ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ
କରାଯିବ ।

ପ୍ରଧାନାହୁ ଲେ ତେଷୁଣୀ କଲେବ୍ଦର ଶାନ୍ତି
ନେବା ନିୟମ କଳନ ବର୍ଷ ସପଳ ହୋଇଥିବାର
ଦେଉଣି ଗଢ଼ିଛମନ ବର୍ତ୍ତମନ ଆବେଦନମାତ୍ର
ପ୍ରଭୁର କରିବାକୁ ପ୍ରଦୂତ ହୋଇଥିବାର ଜଣା
ଯାଏ ଏବଂ ଅମ୍ବାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା
ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମକାଳ ନିୟେଗ
କରିବା ଉତ୍ସ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ବାନାନ
କିନ୍ତୁ ଘୁରାର ବୃଦ୍ଧାର ବିଆ ନାହିଁ କେବଳ
ବୟସର ଉର୍ଧ୍ଵ ସୀମା ୨୫ ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣହୋଇ
ଥିବାର ଯେଉଁମାନେ ପଦବୁ ସର୍ବଜ୍ଞାନ କର୍ମରେ

ନିୟମ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଆଜା ଏବା କି-
ଲକ୍ଷେ ଦକ୍ଷିଣାମୁଖୀ ଅନନ୍ଦାମୁଖ କରୁ
ବି ସେବନ୍ତମାନେ ସରବାଜା କରୁଥିଲେ ପୂର୍ବକୁ
ନିୟମ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବୟସର
ନିୟମଟା ଆଗାମୀ ତିନି କୁର ଦର୍ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିହି
ବଢ଼ିଲ ଦେଉଥିଲେ ତଳ ହୋଇଆନ୍ତା ।
ଏବା ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ନିୟମ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ
ମନ ବ୍ୟାଥା ଚାହିଁ ଯେ କୌଣସି କରିବାରେ
ଏକ ଥରବୁ ଅଧିକ ପରିକାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବାକୁ ଅନମନ୍ତି ପାଇବ ନାହିଁ ଏପରି ବେ-
ବିବାର କାରଣ ଏହି ବି ପୁଣ୍ୟ ଏହି ଶେଣାର
କର୍ମ ସକାଶେ ପ୍ରତିଶୋଭିତା ନା ଥିବାକୁ
ଅନେକ ଲେବ ଦେଖିବ ସ୍ଵର୍ଗା ନ ପାଇ
ସାମାନ୍ୟ ସରକ ସା କର୍ମକୁ ଅଶ୍ରୁ କରି ଦିନ-
ପାଇ କରୁଥିଲୁବା । ଏମନକୁ ଆପଣାଙ୍କ ଯୋଗଧାରୀ
ଦେଖାଇବା କାରଣ ଅବେଳା ସମୋଗ ଦେଲେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର କିନ୍ତୁ କରି ଦେବ ନାହିଁ ଅଥବା
ଏମାନଙ୍କର ମନୋଦୃଷ୍ଟ ଦୂର ହୋଇଯିବ ।

ଶାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ବେମାଳେ ଅନ୍ଧର ସହି କଥାର ଦେଇଁ ଯେ
ପେଣ କାତର ସବୁ କାନ୍ଦିଲେବ ମହି ଧରୀର ମାଟେବ ଏବଂ
ମାନ୍ଦିଲୁଟ ଦେଇଁ ଘୋର ଅନ୍ଧର କବ ସଲେ ଜୀବନ
କରିଲେଇ ଦାଢ଼ିବଳ କରୁନ୍ତାରେ ତଥା ଉଠିବ ଦେଇଁ
ଅଛି । କିମ୍ବାର ବଦିଲେ ମାଟେବ ପେଣ କବର କାହାର
ହର ସାଧାରଣିତିର ସମ୍ମାନ କରିବ ।

କରନ୍ତି ଏହାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଦିଲାଇସ୍ ପରିମାଣ ପରିଷକ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦର ଦୋଷର ଦକ୍ଷିଣାତ୍ମକ ଦଶ ମୁହଁର ମୋଟକେ
ତାଥୀ ଦେଇଲାଇ ପରିଷକ୍ରମ ଦୋଷ ପରେ ମାତ୍ର ଏଠାମ୍ଭୁତ
ଏଥିକ ଦର୍ଶନ ଦକ୍ଷତା ହୋଇ ଥାଏ । ଉପରେ ନରରେ
ଜଳ ବନ୍ଦରକେବଳ ଏଥିକ ସାର୍ଥି ଦିଲାଇ ଅବ-
ସ୍ଥିର ହେବା ।

ଅତି ଶୋମକାର ନେ ବାହୁ କଷାଯ୍ୟକୁହଳ ରହୁ କରେ
ଦୂରୁ ଅଧିଲେ ଏ ବାହୁ ଦଦ୍ଵୀଷେଣ ବାଲୁରୀ ପରିଶ୍ରମ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ବ୍ୟକ୍ତି ମୁଖୀରେ ଏହି ଦୂର ଜୟନ୍ତିପ୍ରଭାର ଅର୍ଥରେ
ହୁଏ, ଏହାକୁ ଅମ୍ବର ଅଧିକ କାହାକୁ ଦିଲିବା କରେନ୍ତି
ବ୍ୟକ୍ତିପ୍ରଭାର କାହାର ଦେବ ବ୍ୟକ୍ତି ସଦାକୁ ଘୋଷଣା
ଦେଇ ଲଭୁର ଅମ୍ବର ପଠାଇ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟକ୍ତିପ୍ରଭାର
କୁହୁକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଯାଇ ହୁଏ ଦୃଶ୍ୟ ! ଘୋଷଣା ଦାଳକ କାହାରେ
ଦୂରେ ଆହୁ କୁହୁ ଦୂରାକ୍ଷର ନିଶ୍ଚାରେ ମ୍ୟା
ଅଭ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରାୟରେ ଦୂରାକ୍ଷରେ ଅଧିକାର ହୋଇ
ଦେଇ । ଏଥାପ୍ରମେ ଅଧ୍ୟେମାରେ ଧୂରେ ଦୂରୁଁ ଦୂରରେ
ଭୌତିକେ ଶାସନେ ଦର୍ଶନ ଏହି ଅଧ୍ୟେମର ଦୂର
ଦୂରାକ୍ଷରେ ଦେଇ, ଯମାକୁହୁର ଏକଦଳ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ଯାଇ
କିମାଳିଶାର ଦୂର ଏକାଙ୍କ ଥିଲେ । ଅଧ୍ୟେମାର ପରିପର୍ବର୍ତ୍ତରେ
ଦେଇ ଶୁଭେ ବିନିର୍ଦ୍ଦଶୀୟଦ୍ୱାରା ଦୂରାକ୍ଷରେ ଦର୍ଶନ

ଅସୁର ତୟାର କପରଦିନେ ଶରେଷ୍ଠ ଜୀବାଗ ପଢ଼ି
ପାରିବ । ଏହାମେ କେହିଁ ଲକ୍ଷଣକ ଦ୍ୱାରାସୁ
ଦେଇ, ଏହି ଅଛେ ଅପରାଧ କାରାରହାରାହାରାଇନ୍
ହାତ୍ତୁ ଜୀବାଗ ଦିଇ । ୪, ୩ ।

ପାରାମ୍ବଦ୍ୟ ହଜାରୀ ହାତକ ଶିଳ୍ପିତଥିଲା ଶିର୍ଷାମନ୍ତ୍ରକ
ଶିଳ୍ପିତଥିଲା ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ତଥାତର ପରିଚେତ କଥା
ଅଛି । କରିବାର ଶିଳ୍ପିତଥିଲା ଆମୁଷୀଯ
ଶିଳ୍ପିତଥିଲା ପୁରୁଷ ମାତ୍ର ହୋଇ ଏ ଏମାତ୍ରେ ମାତ୍ରକିମ୍ବ
କିମ୍ବ କିମ୍ବର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଅଛି । ଅଧିକ ଏ କଥା
ପୁରୁଷ ଖେଳାଳୁ ଅନ୍ୟମିତ ହେଉ ଅଛି । ବାକିମାନେ
ଶିର୍ଷା ମାତ୍ରକିମ୍ବ ମନ୍ତ୍ର କିମ୍ବକେ । ତେବେ ଏବେ କିମ୍ବ
କିମ୍ବ କରିବାର ଶିଳ୍ପିତଥିଲା ପରିଚେତ କରିବାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକିଳି
କଥା ? କରିବିଲେକ ଏ ଏଥିର କଥା କିମ୍ବକେ କଥା
କାହା ମହାତ୍ମା ? ଏ, ଏ !

ଦେବତା ଶର୍ପମେଳ ଶିବଠାକୁ ଦୋଷେଣ ପର୍ବତୀ
ଦେଇଥାଏ କରିଛି ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଗ୍ରହ କରି ଅଛନ୍ତି ।
ଅଛନ୍ତିଲେ ଆଖି ଅଛନ୍ତି ଦେବ ।

କଣ୍ଠ ସ୍ଥାନ ନିରକ୍ଷଣ କରି ଅବସ୍ଥା ଯେ ଉପରଥର ମାତ୍ର
ଦୂର ହେଉଥିବା ପରେକ ପାତ୍ର ପରିଚାଳନା ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଖିବା
ପାଇଁ ଯାଇ ଅଛି । ମାତ୍ର କଣ ଧରିବ ତେ ଏକବୀଳୁ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ
ପଠାଇ ବେଳାମ୍ବଳ ଲୁହୋରୁ କରିବାର ବେଳେରେ
ଅଛି । ଦେଆ ପାଇଗନ୍ତ ମାତ୍ର ବଡ଼କିରେ ପାଇବାର
ମାତ୍ର ନାହିଁ ।

ଦେବ ପ୍ରମାଣକ ସମ୍ମନ ମୁଣ୍ଡ ଗାନ୍ଧୀ ରାଜିତ ଦୟା
କାନ୍ଦିର ଏକମୋଟି ଲୋକି ହାତ କାହା କାହାର
କାହା ।

ଦରଖାସ୍ତ ପିଣ୍ଡୀ ମହିଳାକୁ ୩୦ ଟଙ୍କା ଓ ଏକ
ବାଧୀରେ ରଖେନ୍ତି । ମହିଳାକୁ ହାତର ଉପରଥିଲେ
ତଥା ପ୍ରସତ କରାନ୍ତି । ତୁ ପୁରୁଷ ମଧୁମର୍ଦ୍ଦିରୁ ପ୍ରସତ
ହେବା ମାତ୍ରକେ ପରମ୍ପରା ପରିବାର ଭୋଗାର ବା
ଆଏ । ୨୫୫ ଟଙ୍କା ୩୦୦ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କୋଟି
ଟଙ୍କାରୁଥାର ରୋଗ କରିବ ଦେବ । ଉତ୍ସବକ ଯେ
ଅଭ୍ୟାସା ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟ ଶେଷ ଦୋଷ ଆଏ । ତଥା କେବଳ
ପରମ୍ପରା ଲୁହ ଆଏ, କେବେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପରିପଦ ପରିପଦ
ଅବି ମହିଳାକୁ ପ୍ରସତ କରି ଦେବ ବିଷ ପଢ଼ିବି ପ୍ରମାଣ
କରିବେ ୧୦୦୫ ଟଙ୍କା କରି ଦେବାକୁ ପଥ କରିବି
ପରିପଦକୁ ଦେବାକୁ ପଥ କରିବି । ଏହି କରିବି ଏମା କରିବି ମଧ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ।

ମର୍ଦ୍ଦୀର ଶୋଭା ହୁଏ ବିଲେନ ଅଳକାଳୀ
ଏହିବେ କେବି ତତ୍ତ୍ଵ ସେ, ଯତ୍ତ କୌଣସି ବେଳିଗର
ବାଚନକୁ ମନ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତି କରି ବାଚନମାତ୍ରର ଗ୍ରାମ
ପ୍ରକାଶ ଦେବ ରହା ଅଭିଭାବ କିମ୍ବା ବେଳାରେ ଅବଶ୍ୟକ
ମନେ ନିଷ୍ଠା ହୋଇ ଆରାହୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଛାନ୍ତି ହେବ
ପରାମର୍ଶ, ଆହୁର ନିଷ୍ଠାର ପ୍ରସ୍ତାବର ହେଲେ ପରା
ମନେ ମାତ୍ର ହିଂମା ।

କଳାହାତେ ଶୁଣନ ପରେ ପେଇଁ କିମ୍ବାବ ସହ
ଦୟ ଦିଲ୍ଲିରେ ଦର ସହ୍ୟ ଦାତାଙ୍କ ଦେଖାଇନ ଦେଇ
ଜୀବ ପାଦବାଜ ସହ୍ୟର ଅଧିକାର ।—ସହ୍ୟ ଏହାର
କୁପରେ ଅଚେକ ଫଳୀ ପାଦବ ।

ଶାର୍ଦ୍ଦବ ହୃଦୟର ନିରମଳ ଶାନ୍ତି ପାଇବେ ସୁଧାରିତ କର୍ମକାଳ
ଦେଇ ତାମଣଙ୍କ ନିବନ୍ଧନକୁ ଯଦ୍ବୀଳ ଥାଇଲା : ଦେଖାଇ ନାହିଁ
ଅକାଶରୁ ସେଇତର ତାଳ ଜାହାନ ବ୍ୟକ୍ତତ ହସାର ସମ୍ମାନ
ଅରି ଥିଲା । ଏହା ଦେଇ ନିରମଳ କୃଷ୍ଣାରୁ ବେ ଅବେଳାର
ଦକ ଦିଲୁ ଥାଇଲା ।

ମାତ୍ରାକୁ ବୁଝିଲେ ପ୍ରାଣ ଦତ୍ତ ମାତ୍ରାଦିବଳ ପାଇଲେ
ମନ୍ଦିରରୁ ଅନ୍ଧର ଦିଆମାର ଦାହାରୁ ଥାଏ । ଛନ୍ଦମାନର
ସୁନ୍ଦରତତ୍ତ୍ଵ ଲୋରେ ଶତ ଟେ ଦେ ଦେଖାଯି ସୁନ୍ଦରତତ୍ତ୍ଵ
ଗୁଡ଼ିପେକବ ଲାମା ପଢ଼ିପାଇ ପ୍ରାଣ ଦରକାର ଓ କଷାଯ୍ୟ
ତୋର କୁବ ଏ ଦିଆରେ ବେଳେବ କିମ୍ବଜର ଅନ୍ତରେ
ଏହି ନିଶ୍ଚାର ମାନେମତି ଦିନକୁକୁ ଧନୟବୁ କହ ଅବୁ
ଥାଏ ।—ତ କୟାହକ ପରାପର ! ଛାତିର ରତ୍ନର
ଦୂରକ ଦିବରେ ?

ବିଜ୍ଞାନରେ ମନ୍ଦର ହୁଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଇ ଉପରେ
ହୋଇ ଅବେଳା ମେବକୁ ସେହି ଶାରୀ ଆହୁତି । ପୂର୍ବକ
ଜାମ ଓସିଥାଏ ଶି ବରାନ୍ତି ।

ଦେବତାଙ୍କର ପଦମାଳା ନାହିଁ ଏହା ଅଛି ଯା
ଥିଲେ ଦେବତାଙ୍କର ବାଣୀରକ ଶହୁରଙ୍କ ଦେବ
କଥାର ତାମ୍ର ମମାରକ କଥାର କଥାର କଥାର
କଥାର ସେ କଥାର କଥାର କଥାର କଥାର
କଥାର କଥାର

ମନ୍ଦିରକାର ହସ ହଦ୍ଦାମତୀରେ ଗୋଟିଏ ନାମ
ମାତ୍ର ଥା ଏକାକିନ୍ତିରେ ଘରଗୋଟିଏ ପିଲ ପ୍ରସର କରିବାର ସ୍ମୃତି ଛିଲୁଣ୍ଡି ।

କମ୍ପୁଟର ପ୍ରୋଗ୍�ର୍ମ ଲାଇସେନ୍ସ ଦାତାସ୍ୱରୂପ ମହାକଳିମା
ମହାଜନ୍ମ ଦେବତା ଶିଖ ପଦବୀ ଦାତାର ବୋଟ୍ସିଏ ସବୁକାଣ୍ଡା
ଦ୍ୱାରା ଅଛି । ଦିଲାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଦେବତାର ପଦବୀ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇଲେ କବ୍ୟାଖ୍ୟାତି ୫୦୦୦୦୦ ରୁ ମାତ୍ର ମଠରେ
ଏ ଉତ୍ସବ ମନ୍ଦିର ମୁଦ୍ରା ଏହି ସହାଯ ସମସ୍ତେ ଜଗତାକାଶ
ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କରୁଣାକର, ଶ୍ରୀରତୀ ସମେତର ବନ୍ଦ ପାଇଁ
ଦେଖିଲାମଛି ଏ ଦେଲ ଅଧିକ ପ୍ରଦଳ ହୋଇ ଦେଖ
ପ୍ରସାଦ ମିଳିଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରତିକଳା

ଏ ସ୍ମରଣରେ ଶାନ୍ତି ଦୋଷଥିବା ହେବେ-
ଅଗ୍ର ପ୍ରେସ୍‌ଚର ଉଚ୍ଚରାଜୀକାରେ ଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍ ପତ୍ର ।

ପ୍ରେବିଶନ୍‌ର ଲକ୍ଷ୍ୟତ ବିନ୍ଦୁ ଅମେରିକେ ଦୀର୍ଘ କୋସ୍଱ୁ ।

ମରୀଜିନ

ଶୈଖ ଧି ସ୍ମୀଳ ସର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ପହଞ୍ଚିଲୀଙ୍କ ଶୀଳା
ର ବରୁଅଛୁଟି କଜନଦେଖିବାରେ ହେଉଥିଲା
ପଠିବାରୁ ତଥାକମାନଙ୍କ ବଜାରିଲାଗେ ବି-
ବରୁଣ କରିବା ନମନ୍ତେ ବେଶକୁଟିଲୀ ଦୂରାଦ୍ଵା-
ରେରା ଝାବୁକୁ ଗେବିକରିଥିଲାଠାରୁ ପ୍ରଥମ
ଓ ଦ୍ଵାଦ୍ରଶ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣବଧର ଅଠଙ୍ଗଣ୍ଡ ପ୍ରଥମ
ହୋଇଅଛୁ । ସେଥିକମନ୍ତେ ମହ ମାତ୍ର ପାତରଗଭି
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛି ।

ଶାଶ୍ଵତ } ଶାଶ୍ଵତ ଦୋଷ
କଟକ } କଟକରୁଣୀୟକା ସମ୍ମର କାର୍ଯ୍ୟ
ନିଷ୍ଠାହୁତା ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ

✓ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀକ ହୃଦୟପିକା ସମ୍ମାଦକ
ମହାରାଜୁ ସମୀପେ

ମହାଶୟ

ମୁଁ ଦେଖିପାଇଲା ଅଜଳକ ଶେଷ ଗ୍ରହା ସେଇ
ବମ୍ବୁ ପଟ୍ଟିପାଇଲାକ ଗୋଲମାଳ ଲାଗାଇ
ଅଛନ୍ତି । ବଧିଲ ରେ କାରୁ ଧନ୍ତବାଦ, ପ୍ରତି-
ବାଦ, ବଦିଧ ସମାବ ଏଥେ କଥା ଅଛି ଆହୁ
ଶେଷ ଗ୍ରହ ଉପରେ ମାତ୍ର କହିଲ ? ଶେଷ
ମାର୍ତ୍ତିବରସ ଗ୍ରହ ଏହି ଗ୍ରହା ସେଇ ଯାହାର
ଯାହା ରହି ବସି ପାରେ ଏହାର କେହି ଏହି
ରମ ମୁଲେ ବି ଦର୍ଶଣ ମୁଲକର ଗ୍ରହା ଗୋଜଳ
ଦିକାତ ପବାର ଆଥଚେ । କହିବାକୁ ଦୁଇବାକୁ
କେହି ନାହିଁ ଖର ଘୋଗର ଯାହା କହା
କେବିଧିପାରାକେ ହେଲ । ମୂଳତା ଅଧିକାର ।
ସେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶନ କେତେଗୋଡ଼ିଏ କଥା କହ
ଆପଣାକୁ ଦେଖ ସଜ୍ଜାତ ନେଇଲେ । କେବେ
ଗୋଡ଼ିଏ କଥା ନୁହେ ସାତେ ଲାଞ୍ଛା ପାଠ ।
ମୁଁ ମରରେ କଲ ଦର୍ଶନ ଅପଣା ସମାଜ ନିମନ୍ତେ
ସେ ପାର୍ଶ୍ଵ କହୁଗା କଲେ ସେଥିର କେହି
କହାକ ଦେବ । କେ ଡ୍ୟାରସ ଅଛି କେ
ତବାର ଦେବ । ମୁଁ କହାର ଦିଅଣ୍ଟି—ଗରଜ ?
ଗୋଡ଼ାଏ କଥା ଏହି କଥା ମନ୍ଦିର ଯାହା ଅଧିକ
ସେ କହିବେ ଧରେ । କଲ ଲେଖି କେବେ
ଦର୍ଶନପଥ ପାଇ ଧରନ୍ତି କିମ୍ବା ଯୋକିମ କିମ୍ବା
ଦେଶହରେଥେ ହେବାପରିବି ତେବେ ମୁଁ ଦେଖ

ତା କି ଗୁଣ ମର ସବ ଟାଙ୍କ ନଥିବା

ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

ପ୍ରଖ୍ୟାତିକା ନ ଦେବ । ଅବସାର ମୁଁ ଆଚି-
ତାକୁ ପମ୍ପକର୍ତ୍ତରେ କହି ବହୁ ଲେଖିବ
ମୋ ଭାଷା ଦେବି ଧରପତ କରବ ଜାହିଁ ।

ଯେଇଁ ମାନେ ତେଥେ ଭାଷାକୁ ରୁହ ମରନ୍ତି
ଦେଖାକେ ବିଦେଶୀ, ନିଜାକୁ ବିଦେଶୀ, ନୁଁ
ବେଳେ ତେଥେ ଚର୍ବିର୍ଭାଗିତାରେ ।
ଧର୍ମ-ଦେଶୋପକାଶୀୟ ଜାମାୟ । ଅର୍ଥ-ପଞ୍ଜୀତ
ପ୍ରସାଦାତ୍ମ କଜାର କଜାର ଜଗତ ଜଫା ।
ଜାମ—ଫତେ । ମାନ—ଗୋପଜ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ସେ ତଥ ମୋ ପାଖରେ ଜରେ ବିଲାସ
କର ବହୁଲେ ବାଣୀ ପାରିବାକୁ ଦେଖି ହଜ
ହଜ ଲେଖିବମାନେ ହାତ ଗୋଟାର ବଧିଲେଖି,
ହୃଦୟର ବିଷୟ । ମୁଁ କବେ ଦୂଃଖର ବିଷୟ
କିଛି ନହେ ସେ ଚିଲର ମର୍ମଧାରା ନ ଜାଣେ
ତତ୍ତ୍ଵକା ବ୍ୟବସାର ନ ଶିଥିଅଛି ତାହାର ବଲ
ଲେଖିବାର ଶତ୍ରୁ ହାତ୍ ଅରଜ ପାଇ ଯାଇବେ
ସେ କଜାର କଜାର ତାପିବର ଦୂର ପଡ଼ିଥିଲା
ଯେମନେ ବି ଦେଖିଲାନାହାନ୍ତି ?

ସେଇତି ମୋର ଜରେ ସାଙ୍ଗ ବର୍ଷଣ ପଢି
ମେରେ କେତୋଟି କଥା ପରିବିଲେ । କି
ବସନ୍ତ ସତ ବହୁଲେ ଲେଖି ଗାଲ ଦେବେ ।
ନ ବହୁଲେ କନ୍ଦର ମର୍ମଧାରା ଦାନ, କହ-
ବାହୁ ନବଲ । ସାଙ୍ଗ ଯାମ ଉଚ୍ଚତାକୁ ମାତା
ଅଛ ଲେବେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ରିନ୍ଦ୍ର ।

ଶାଙ୍କ—ପରିବଳେ—ପ୍ରମହିତୀ, କୁମାର-
ମନ୍ଦିର, ବହୁାବଳା ହଜ ବଳ ଓତା କବତା
ମାଳକୁ ଅନୁଭବ କର କପାରାଳୀ ପରୀର
ତେହେଁ ବୁଝିବେ ମୁଣ ଅଥବା କଲ ?

ମୁଁ ବହୁଲ—ଅଧିକାର କଲ ।

ଶାଙ୍କ—ଫରାମୋଦନ, ଶିରୋତ୍ତମି ବି-
ଜାମ୍ୟାଗ ବଲ ଭବବାସମାଜ କର ଶେଷ
ଟାଙ୍କିରମ କରିବୁ ଲଭବାସକୁ ମୁଠେ ଧର
ଯାଇ ଅଛି ?

ମୁଁ—ସବ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର ଦେବ ତାକଥ ସେଇତି
ମୋର ବନ୍ଦମାଳଙ୍କ ।

ଶାଙ୍କ—ପାଞ୍ଚ ଦିନବାପରେ “ବହୁା”
ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ବହୁାବଳାକେ ତାକୁ ବିବା-
ହିତ କରେ ବବିଧବ ବୁ ସେଇତାକା ଅବସା-
ନାକରୁ କହେ ଯେତେବେ ବୟକର କଥା
ବାଜମାର ଅଣି ବନ୍ଦିବରୁଷେ ଥଣ୍ଡି ଅଛନ୍ତି ଏହା
ଦ୍ଵାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାନ୍ତି ତା ପଞ୍ଚାତାର ?

ମୁଁ—ମୁଁ ବରମ ! । ଏବେ ସେ ନ ବୁଝେ
ମେ ଅବସାନ କାଗଜ ନ ପଢି ।

ଶାଙ୍କ—ପ୍ରଖ୍ୟାତି ପାଞ୍ଚାଶାରେକ ଅନେକ
ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପକ ଦିଆ ଯାଇ ଥାହିଁ ଦେବେ
କି ସକାଷେ କେବଳ ପଥାନ୍ତା କାହିଁ ବହୁ
ପାଥୁ ସହି ପତା ଦୂର ?

ମୁଁ—ବୁନମ୍ ଯସ୍ତ ଦୂର କଷା ।

ଶାଙ୍କ—ବୁନେ ସେଇବେ ଦୂର ଦେବ
ସବ ବଥା ବଲ କର ବୁନି ପାରିବ କାହିଁ ?

ମୁଁ—ବୁନେକଣ୍ଠାର ବୁନେବେ । ଅଛ ଅଛ
ଦନେ କଣ୍ଠେ ନୀତ ବର୍ଷଣ ଅଣିବ ବଳମୁପେ
ଦୁଇ ଦେଖାଇ ଦେବ । ଏହି ।

ଅନ୍ତରକଷ ।

ମନବବ ପଥ ପ୍ରାଦୀର୍ଯ୍ୟ ।

କରେ ଉତ୍ତରଧି ।

OFFICIAL PAPER.

ORISSA ASSOCIATION.

CUTTACK, The April 1884.

To

THE COMMISSIONER ORISSA DIVISION.

SIR,

I am directed by the Orissa Association to submit its views regarding Irrigation from the Government Canals and the water-rate levied for it

2. The Association which was formed only lately had its attention specially directed to the subject by the sensation which the cultivators evinced at the Expiry of the term of what is well-known as Five Year's Leases. They met in large bodies at different places, resolved never again to apply for water under any circumstances and petitioned the Collector intimating their determination not to renew the expired leases, lest their omission to do so should be misconstrued into an acquiescence in the continuance of those leases. It is clear that this proceeding was dictated by deep-rooted hatred for the Irrigation Scheme, and not by the motive of obtaining easier terms, as those interested in defending the scheme would make the authorities believe; for the cultivators have stuck to the determination, notwithstanding the occurrence of a drought during the past season, which though partial, has prejudicially affected the crop to

an appreciable extent and the effects of which might have been greatly alleviated by irrigation. It is true that there were some applications made for water during the past season, but they bear such a small proportion to the number of leases previously taken, being less than one-fourth, that the fact goes only to shew that the action of the cultivators in making a stand against the scheme was not the result of senseless combination, especially when it is remembered that the few leases taken out mostly relate to lands which absolutely need irrigation.

3. Some of the members of the Association, from their position as Zemindars, of parts of the tracts commanded by the Irrigation Canals or otherwise, were already cognizant of the facts which accounted for such an attitude on the part of the people. The Association has also, since noticing the excitement among the people, to which I have referred above, made particular enquiries into the whole subject which have resulted in its full conviction that there exist just causes of complaint against the scheme, as it has been hitherto carried out.

4. The first and most important of those causes refers to the rate at which the lands are assessed. At the commencement of the operations this rate was fixed at Rs. 5 an acre on the supposition that irrigation would enable the lands to yield not only largely increased produce, but several crops and some of them more valuable than could be grown without that help. The cultivators, however, knew better than the propounders of this wild theory and rejected the rate as being a most absurd one. The authorities also soon came to the same conclusion and reduced the rate, but not to a level to make it acceptable to the cultivators, as an insurance cess against drought, in which shape alone they were prepared to pay for the irrigation which to their minds is nothing more than a protection against loss of crop from deficiency or failure

of rain-fall. The reduced rate therefore did not succeed in accomplishing the object aimed at, viz. a general leasing of the irrigable area. The failure, however, was attributed to various causes by the advocates of the scheme. On the one hand it was supposed that the cultivators were holding back with the view of obtaining still easier terms although they were convinced of the great benefits of irrigation, while on the other hand it was believed that what prevented the cultivators from coming forward was the fear lest increased produce induced by irrigation should lead to demands of enhanced rents on the part of Zemindars. As a remedy against these supposed evils it was proposed to adopt a system of what was called compulsory water-rate. Liberal principles and a sound sense of justice, however, prevailed in the counsels of those at the helm of Government and the contemplated measure of compulsion was vetoed. But the narrow-mindedness from which the proposal had emanated continued to act in an under-hand manner. The law and the rules having the force of law, intended to regulate the assessment and levy of water-rate, were so designed as to make the illiberal doctrine of compulsion operate in a disguised form. These rules of course professed that no rate should be levied except upon engagement voluntarily entered into; but they at the same time provided that if any lands were found to have benefited by irrigation from the Government Canals, they should be assessed, notwithstanding the fact of no engagements having been given on their account. The underlings of the department turned this loop-hole to the best account. They let out waters into the fields, whether the cultivators would or would not have them, and the ultimate consequence was that the latter were compelled to pay a higher rate than would have been levied from them if they had engaged previously. In some

cases the inequity was committed in an aggravated form, the waters were let out clandestinely and lands were assessed at the penalty rate, which is double the ordinary rate, not to speak of instances in which the cultivators were hauled up before the Magistrate for theft of water. All these were sufficient to coerce the people, ignorant and unable to help themselves and assert their rights as they are, into a compliance with the wishes of those interested in shewing good results of the scheme. The occurrence of a drought in the mean time and the relentless refusal to grant annual leases compelled a large number of the cultivators to take out against their will the Five Year's Leases which expired last year. They hoped against hope that they might barely be able to pay the water-rate. But the five year's experience has proved more bitter than they had expected. They have not only not realized their money's equivalent but have in some cases been subjected to actual losses. It was found that when water was most wanted it could not be supplied to all in proper time and the inevitable consequence was loss of crop in those fields which were not irrigated in such time. The water-rate was nevertheless levied and so it was in the case of lands leased for under the belief that they were irrigable because of their inclusion in the area commanded by Irrigation Channels, but where the water could not by any possible means be made to go, they being situated on a higher level. It is true that in some cases of the kind under notice the water-rate was remitted after enquiry; but they were so few that they may be fairly considered as exceptions to the general rule. The cultivators have found it more to their advantage to comply with the unjust demand than to contest it, the enquiry entailing on them so much loss of time and money, and owing to the difficulty of proving the negative at an enquiry, which generally takes

place after the irrigating season is over and the crop is taken off the field, the cultivators were successful in but a small minority of cases.

5. The unjust proceedings, described above, viz. assessing lands not leased for, on the alleged ground of their having benefited by irrigation, continued after the Five year's Leases were taken out. In fact more lands were dealt with in this manner than previously, for the waters issued to the leased lands flowed into the un-leased ones in their vicinity. In truth during nearly all the cultivating seasons, covered by the Five year's Leases, the rain fall having been abundant, there was no need for irrigation; when therefore water was issued from the Canals un-asked-for, in fulfilment of the conditions of the lease, as it was pretended by the underlings of the Department, it only contributed to flood the whole tracts, submerging unleased lands as well as the leased ones. It will perhaps be said that a state of things, such as this, is incompatible with the rules on the subject, under which no lease is to be granted, unless an application is made in respect of the whole of the

See Supplement.

ମଲ୍ଲପୁଣୀ ।

ବାର ହୋଇଥାଏ ପତ୍ର	ମାତ୍ରା ଉତ୍ତରପିଞ୍ଜଳି	ଟ ୩୦
• ଶାନ୍ତି-ଶାନ୍ତିର ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ପତ୍ର	-	ଟ ୨୫
• ଅନ୍ଧାର ବସ୍ତୁର	-	ଟ ୨୫
• ବିଦେଶୀ ଭାଷା	ଉତ୍ତରପିଞ୍ଜଳି	ଟ ୧୫
ଏକ ବାରାନ୍ଦିତ	ଅନ୍ଧାର	ଟ ୧୫

ବ୍ରିଜ୍‌ପତ୍ର ।

ଏହି ବ୍ରିଜ୍‌ପତ୍ର ସହ୍ୟାଧାରଗୁଡ଼ ଆମ କବତାରି ଅଛି ଯେ ଅମ୍ବାଜଙ୍ଗର "ପ୍ରଥମାଧିକାର" ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କାଳେ ଲକ୍ଷମେହଳ ଚନ୍ଦ୍ରଜୀବୀ ମହାଶୂନ୍ୟ ଦେଖିବା ଏବଂ ବନ୍ଦଗୋପବେ ବ୍ରାହ୍ମମର୍ଦ୍ଦପଦ୍ମତଳରେ ପ୍ରତିବମାନରେ ପାଇଥାଇଲା । କମଳା କଟକ, ପ୍ରକୃତ, ପୋଖେ, ବାଲେଶ୍ୱର, କର୍ଣ୍ଣାଳାପ, ମେଦିନୀପୁର, ଲିଂଧ ବିରୁଳ, ଏବଂ ଭବବେଦିଆ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାକ୍ତବୋଲ ବିଲିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିହାର୍ତ୍ତ ଅଗରତା ପାହାନ୍ତର

ଆଜିର କୁଳଧାରୀ ରାଜ୍ୟ ମର ସନ୍ଦର୍ଭ ମହିତା ।

lands in a village, irrigable from the canal commanding them and the fields are to be embanked to prevent the water from flowing on lands not leased for. But practically the leases were given without reference to these conditions. The consequence was that the cultivators who had not joined in the application were compelled to pay as much as those who had applied, if not more, and that irrespective of considerations of benefits or loss, as stated above. The applicants incurred the odium of their neighbours, who thus suffered in consequence of the former having taken out leases.

6. The manner in which the water-rate was levied proved another source of irritation. The whole of the annual *jumak* was realized in one instalment and that with a severity unprecedent in any country in matters of realization of similar dues. The delivery of the notice of demand was followed almost immediately by the seizure of whatever property the poor defaulter was found possessed of.

The law requiring that one month's time should intervene between the two processes was allowed to remain almost a dead letter. It is true that the law provides a remedy against such illegal proceedings but it is next to impossible to expect that the poor ryat, whose only property, besides his house, consisted of one or two brass and bellmetal utensils, which the Collector of water-rate had most mercilessly taken away, should go to a court of Law to seek that remedy. In spite of such over-summary procedure, in realizing the water-rates, about half the assessed *jummak* has always remained in arrear at the end of the year. The authorities answerable for this result have attributed it mainly to the drain upon the resources of the ryat, caused by enhanced rents, said to have been levied by the Zemindar, in consequence of increased produce induced by irrigation. The

Association has made very careful enquiries on this point and has not the least hesitation in contradicting this theory. It may be safely asserted that nowhere have there been any enhancements, on account of increased produce, though of course in the waste lands brought under cultivation by the help of Irrigation, or where it has enabled the cultivator to grow a more valuable crop than previously, the Zemindar has reaped some benefit. Cases of these sorts are, however, so few and embrace lands which bear so insignificant a proportion to the area under cultivation that they can hardly be said to affect the water-rate realizations, one way or the other. Far from the Zemindar standing in the way of easy realizations, the proceedings of the Canal Revenue Department have interfered with the collection of land rents and driven the Zemindar to the necessity of meeting the demand of revenue from his private purse. He is obviously at a disadvantage, as compared with the Collector of water-rate. Being armed with the summary procedure of the Public Demands Recovery Act, which he still more simplifies in practice by disregarding such of its provisions, which if observed, would in his opinion somewhat hamper him, the water-rate Collector has been able to out-bid the Zemindar, who must resort to the regular and necessarily dilatory procedure laid down in Act X of 1859, if his rent is refused. The true explanation of the heavy arrear is to be found in the inequitable assessment of the water-rate—an assessment which the land cannot bear.

7. The proceedings connected with the drainage channels have also caused great discontent. The theory of the drainage scheme, as the Association understands, is to turn to account low and swampy lands situated within the command of Irrigation channels, by draining them of the

super-abundant supply of water to be generally found in them. But practically it has been worked in a manner to shew that the object is to drain all natural reservoirs of water hitherto used for purposes of irrigation and to overdrain the fields and thereby to leave the cultivators no choice but to take out leases. In some cases the drainage cuts have been so planned as to drain the paddy fields in their vicinity, which would need no irrigation but for the drainage cut, without having any superfluous water in them, and if the cultivators have tried to keep rain-water in their fields by throwing up bunds the employees of the public Works Department have interfered to prevent their doings so. Several instances of this occurred during the last cultivating season, when there occurred a practical drought. The underlings of the Public works Department would not allow the people to utilize the water of natural reservoirs or keep in rain-water, openly declaring the motive of their action. Two of these cases came under judicial enquiry and the enclosed copies of depositions of the irrigation officers entrusted with the works of the scheme and their witnesses will bear out what has been stated above.

8. There are other grievances connected with the scheme which affect the cultivators, in common with the non-cultivators, such as want of sufficient facilities for crossing the canals at easy distances and trespassing of cattle on the canal embankments, the rules regarding which are often times too rigidly enforced, if not abused, and which have contributed towards the hatred for the project noticed above which is felt alike by all classes of the people.

9. In the opinion of the Association it is therefore necessary that a commission should be appointed to investigate thoroughly the whole subject and to devise a system of working the

scheme in a manner that would give satisfaction to all concerned. It appears to the Association that the general rate ought to be a small one fixed merely with reference to the protection it affords in terms of drought, which should on no account be more than eight annas an acre, higher and at varying rates in special cases, on lands materially benefiting such as those which cannot be cultivated without irrigation or for crops which absolutely need irrigation, such as sugarcane, tobacco &c. In the opinion of the Association no more than an insurance rate can reasonably be demanded; in the case of lands which need no irrigation except in seasons of drought more especially as it has been found that the canals are of no avail, when for purposes of ploughing and sowing the lands, water is more wanted in May and June. Sufficient rain does not generally fall at this time of year to permit of an early commencement of agricultural operations, so essential to good out-turn. And this is precisely the time, when the canals are closed for purposes of repairs. The low lands where the crops flourish most in seasons of scanty rain-fall will not of course be leased for, unless they are brought under the operation of the drainage scheme which is being carried a little too far, as has been noticed above.

10. The Association is conscious that the suggested insurance rate would hardly enable the scheme to pay its way much less cover the interest on the capital laid out. But it thinks that Government must not expect to be recompensed to the fullest extent. The scheme is in itself a mistake looked at from a financial point of view. There is, however, another and a more liberal view to take of it. There is no doubt that the scheme will to some extent ward off such fearful consequences as followed the drought of 1865, which resulted in the great Orissa Famine and relieve

Government of a larger portion of such expenses, as it had to undergo in alleviating the sufferings of that calamity. The Government therefore ought in the opinion of the Association to bear a portion of the canal expenditure, as an insurance against loss consequent upon famines.

11. The Association would suggest that the proposed commission be composed of Native and European, both official and non-official. None however who have ever been connected with the working of the scheme, in this Province, should, for obvious reasons be appointed to it, but they may be examined as witnesses. The Association thinks it necessary also to suggest that all works connected with the proposed extensions of the Irrigation channels or drainage cuts should be postponed, pending the results of an investigation by the commission.

12. A statement is enclosed shewing some cases which will exemplify the views of the Association expressed above in regard to some of the points noticed. They are the results of enquiries which were confined to a limited area but are nevertheless, typical ones.

13. The Association would take the present opportunity to discuss the proposal to levy an owner's rate. It is understood to be based on the theory partially referred to above, viz., that the zemindar has been deriving benefit in the shape of increased rents from the lands irrigated by canal water, on the one hand, and protected against inundation by the canal embankments, on the other. The Association cannot help wondering at the amount of ignorance of the real state of things underlying this theory. Any one acquainted with the actual conditions of land tenures here will at once see the absurdity of the supposition. Under the terms of the settlement the rents of the Thani and resumed Lakhiraj tenures, which put together form no inconsiderable pro-

portion of the total area under cultivation, cannot under any circumstances, be raised until after the next settlement. Of the Palki holdings in which are comprised the rest of the cultivated and rent-paying lands, by far the greater portion has become practically exempt from enhancement under the operation of Act X. of 1859 in as much as rights of occupancy have been acquired in respect of it. Enhancement proceedings in respect of these lands are impossible under the Law, even if there has been increased produce or more valuable crop in consequence of irrigation, in as much as it is paid for by the cultivators themselves. In fact enhancement suits have been and are so few and far between, in Cuttack, as compared with Bengal, that one may well be surprised at the forbearance of the zemindars. If there have been any successful suits the grounds of enhancement must in them have been other than any referrible to the Irrigation scheme. The proportion of lands in the occupation of tenants at will is exceedingly small and even in their case enhancements can rarely be made without recourse to ejectment proceedings, and a reference to the records of the Revenue Courts will shew that such proceedings have seldom been taken, if ever. In fact the zemindars have not yet been convinced that Irrigation has led to increase of produce to any appreciable extent. There have of course been, as stated above, some instances of waste lands, not assessed to the revenue, being brought under cultivation by the help of the Canal water. Rents of these lands have no doubt added to the income of the Zemindar, but to such an insignificant extent as not to justify the imposition of a rate such as that proposed.

I have &c.
(Sd.) GOUREE SUNDER ROY
Hon. Secretary.

4229 691

ଶା ୨ ଚିତ୍ର ମର ସନ ୧୯୯୩ ମହିନା

ଭାବପାଇତା ।

୧୪୫

ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଅବେଳା ଉପରେକୁ ଶ୍ରନ୍ଦର ଅସବୀଷି-
ମାଳକୁ ଏହିମାତ୍ର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନିବେଦନ ଯେ
ସେମାନେ ଅମ୍ବମାଳକୁ ଗ୍ରହଣ୍ୟ ଆଶ୍ରମ୍ୟ
ମହାସ୍ଵକର ବ୍ରାହ୍ମିଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜ୍ରାଦି
ଶବ୍ଦରକର ଅମ୍ବମାଳକୁ ଚିରବାଞ୍ଚିତ ଉତ୍ସାହିତ
କରସାବେ । ତା ।

କଟକ ୨୫—୮—୮୮
ଶ୍ରୀ ସମ୍ବଲପଥମୁଦ୍ରିତ କଟକ
ପାଠୀସମାଜର ସମ୍ମାନକ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିଚିତ ଭାଷାଧାରକ ଅମ୍ବ-
ଆମ୍ବମାଳକେ ବନ୍ଦୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।
ପ୍ରଦତ୍ତମାନେ ଏଠାରେ ତୁ କଲେ ପାଇ
ପାଇବେ । ବିଦେଶୀୟ ଗ୍ରାହକମାନେ ଜାତମା-
ସୁଲ ସହି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେବନକାରୀ
ସହି ଉପରେ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇ ଦିଅ ହିବ ।

ବିଜେଶ୍ଵର ରଥ ।

ଏଥରେ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକାର ମେହି, ତେବେ
ପ୍ରକାର ମୃଦୁଲୀତ, ଅଶ୍ଵର, ମୂର୍ଖକୁ, ସେମ
ରେଗ ଓ ପ୍ରଦତ୍ତ ହଲ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର
ଛାଇ ଟଙ୍କା ।

କର୍ତ୍ତର, ରଥ ।

ଏହାର ସେବନ କଲେ ଅଳ୍ପତାତ୍ତ୍ଵ, ଅତିଶାର,
ଅମ୍ବମାଳା, ବଜ୍ରାଦିଶାର, ପାତ୍ରୀ, ବନ୍ଦୁ-
ମାଳକର ସମସ୍ତ ପକର ପରିପାର ଓ ଉତ୍ସାହ-
ମୟ ହଲ ହୁଅଇ । ମା ଗ ଏ ଟଙ୍କା ।

ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁଷମୁଦ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ଦେଶୀୟ ଦେଶୀୟ ମୋଦର ।

ନିର୍ମାଣ କେବଳ ଏ ନିର୍ମାଣ ସେବନ
କଲେ କଳ ବର୍ତ୍ତି ହୁଏ ଏ ପରିପାର ଅପ୍ରକାଶିତ
ମୂଲ୍ୟ ହୁଅଇ, ବନ୍ଦୁମାଳ ପ୍ରକାର ପାଇବୁ
ପ୍ରଦତ୍ତ ଅହାର କଲେ ଜାର୍ମି ହୋଇ ଯାଏ ।
ଦେଶୀୟ—ପରେ—ଶର୍ତ୍ତୁ (କାଷହାର ଗରୁ
ପତଳ), ସୁନ୍ଦରୀ, ପରେହି ଅତିଶାର, ନିଷ୍ଠ
ଶୁଣ, ଧଳଦଳ ପ୍ରକାର ନାଳା ରେଗ ହଲ
ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୧୨ ଏ ଟଙ୍କା ।

ନିର୍ମାଣ ଅସୁକେଶ୍ୱର
ଅନ୍ତର୍ଧାନୀ ଦରବାର
କରାଇ କଟକ ଶ୍ରୀ ମହାରାଜାଙ୍ଗଠା

NOTICE.

Wanted a Head-Master for the
High English Government aided
school Peary Mohan Academy, in the
town of Cuttack. Salary Rs. 50
per month. Candidates are requested

to send in their applications with
copies of testimonials to the under-
signed on or before the 15th June,
Peary mohan
Academy
Cuttack.
21—4—1884.

ପ୍ରଶର୍ଣ୍ଣମନ୍ତ୍ରୀ ।

ଅର୍ଥାତ୍

ମର ବସନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ମହାମାଳ ପ୍ରକାଶିତ
ତେଣୁ ପଦ୍ମ ପୁସ୍ତକ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
ବିମାନକ୍ଷେତ୍ର ସହାଲ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିତ୍ତନ୍ୟ
ଦେଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦/- ବିଦେଶୀୟ ଗ୍ରାହକ-
ମାନଙ୍କୁ ଲୁଣ୍ଡ ଛଢା ପରି ଖଣ୍ଡରେ ଭାକମାସୁନ
୧୦/- ହିବ ।

ପାଖାର୍ମ ଶ୍ରୀ ରୂପ ଅବୁଲ ମହିଦ ହଁ ।

NOTICE.

The following tents are to be sold
by public auction to highest bidders
in the compound of the Commissioner's
office on Wednesday the 28th May at
3.30 P. M. Before that date they
will be pitched up for the inspection
of intending purchasers.

2 SINGLE POLED TENTS, 15' x 15' and 3
necessary tents.

1 HILL TENT, 14' x 14' with 2 daries
1 Do. 12' x 12' with 2 daries
and a necessary tent.

4 BECHOBAS, 12' x 12' with 2 daries for
each.

ବିକ୍ରିପତି ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ମାଣ ସନ ୧୯୯୩ ଶାର ମାତ୍ରମାନ
ମା ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେଶୀୟ ପରେ—ଶର୍ତ୍ତୁ ପରିପାର କଲେ
ଏହି ବିକ୍ରିପତି କାଷହାର ଗରୁ ପତଳ କାଷହାର
କେତେବେଳେ କାଷହାର ପରିପାର କଲେ ଏହି ବିକ୍ରିପତି ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ କେତେ ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୫' x ୧୫' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୫' x ୧୫' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

ମୋ ୧ ଟଙ୍କା ଏବେଳେ ୧୨' x ୧୨' କେତେ ଟଙ୍କା ହିବ ।

WANTED

For the Mourbhanj Raj, an Akkari
Darogah; Salary Rs. 25 per month.
Apply with copies of testimonials
(which will not be returned) to the

undersigned. None need apply who
have not had experience in Akkari
work.

Baripada, 25—8—84. H. WILLY
Manager.

ଦୃଦ୍ଧପୂର ଦୃଦ୍ଧପୂ

ତାତିତ ରକ୍ଷା କବାଚ ।

ବାତିହାର-କୁରୁ ରକ୍ଷା

କବନ୍ଧାର

ଏବେ ଦଳେ ଅବସ୍ଥା

କାତିହର ଶତ୍ରୁ ।

ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ବେଗରେ ଥାନାକୁ
ହୁଅନ୍ତିମ ସମସ୍ତ ଏହି ବିକ୍ରି ଧାରାର କଲେ
କଷ୍ଟରୂପେ କବରିତ ଓ ଉପରେମେଇ ହୁଏ ।

ଏ ବିକ୍ରି ନାମ ପ୍ରକାର ଥାନାର ବୌଦ୍ଧମୁଦ୍ରିତ ରକ୍ଷାକର
ଦୌରାନିକରଣମୁକ୍ତ ରକ୍ଷାକର କରିବା । ପିଲମାନଙ୍କ
ପରେ ବିଶେଷ ଉପବାସ ଉନ୍ନାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଏହାକୁ ପିଲାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବେଗ-
ସମ୍ବୂଦ୍ଧ କାରାରି ହୁଏ । ଯଥା—ଭାବରମୟ,
ରକ୍ଷାମାର୍ଗ, ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ରେଗ, ମତ୍ତାପାତ୍ର, ହୃଦ-
କଳ, ବାତ, ସନ୍ଧବାତ, ବର୍ତ୍ତିକଳ, ଅସୁଶୁଳ,
କଷ୍ଟରକ, ଆଗୁଦୋକଳ, ସାଥୀରାଶ ଦୁଃ-
ଲକ୍ଷା, ହୃଦାଦ, ପଗାପାତ୍ର, ସବସ୍ତରକ
କେବନା, ବାତାଥକ୍ୟ, ଅଳ୍ପତାତ୍ତ୍ଵ, କିନ୍ତୁର,
ପରେଶ୍ୱରମାନକର ବର୍ତ୍ତି ମୂର୍ଖ, ମୂର୍ଖରେଶ୍ୱର
ବସ୍ତୁରେ ବସ୍ତୁରେ ହୁଏ । ବାତରେଶ୍ୱର
ପ୍ରାଣରେ ବସ୍ତୁରେ ହୁଏ । ପରେଶ୍ୱର
ପରେଶ୍ୱର ପରେଶ୍ୱର ହୁଏ ।

ଶାରକ ମୁଦ୍ରିତ ତାତିତ ହୁଏ କଲେ
ରକ୍ଷା ହୋଇ ରକ୍ଷାକର ଏହି କେତେ ପର-
ମିଶ୍ରକୁ ତାତିତ ରକ୍ଷାକର ଅବଶ୍ୟକ ଏହି ତାତା
ଦ୍ୱାରା ତାତିତ ରକ୍ଷାକର ଏହି କେତେ ପରିବାହିତ ହୁଏ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଶାସକି

ସାଧୁହିନ୍ଦ୍ରମାତ୍ରକା

১৮৪

ତାରିଖ ଏଇ ମାହେ ମରି ଥିଲା ଏଣ୍ଟାର ନଷ୍ଟିଭାବେ । ମୁଁ କେବିଆଖି କି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

四百三

ଜଗହୁଦେବପୁରର କୁଳନ ସବ ବେଳେଖାତ୍ମକ
କିମ୍ବାତଥେ ଶଜା ଦରଖାସ୍ତାଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଏହମୂଲ ଯାଏବ ରଜତର କର୍ତ୍ତରପରିର କର୍ମନା-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବରେକେଞ୍ଚିତର ନିମ୍ନମ ଏହି ସେ,
ଦେବତାରେ ସବରେକେଞ୍ଚିତ ଅଧୀଷ୍ଟ ଅଛୁ ସେ-
ହିତାର ଅବା ପଦିକୁତକର୍ତ୍ତା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସେ
କର୍ତ୍ତର ବ୍ୟାପର ଯତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବେଳେଖାତ୍ମକ
ବ୍ୟାପର ଯେପରି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଓ କୁଳନ-
ରଜ ସେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥିତାକରିବା ବାହ୍ୟାନ
ଅନୁସବାନକର ଦୃଶ୍ୟରେ କାହାର ମନରେ
ନେଇଥାଏ କଣ୍ଠ ଦେଖାଯାଇ ।

ବେଳେକ ବଳ ଦେଲ ଏ ନଗରରେ
ବିବାହର ବର୍ତ୍ତ ଧରି ଲାଗିଥିଲୁ ଓ ଅଜ୍ଞେଳ
ଶୁଭୀ ବିବାହ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟ
ରେ ବାବୁ ଜମନାହିଁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ବିଜ୍ଞାର
ବିବାହ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାକ । ଏଥିର ପ୍ରାଥାଳେ ବେ-
ବଳ ଗୋଟିଏ ଅଳ୍ପକବ ବିଆରେ ନବେଚ୍ଛ
ଅନ୍ୟ ବାର୍ଷିକମାଳ ଉପା ଅଥବାରେ ଏକ ପ୍ରକାର
ନିଷାଠ ହୋଇଥିଲା । ଲେ ଅଳ୍ପକବ ବିଆର୍ତ୍ତ
ଲେଖି ମହିନାକ ଥମଦଶ । ଏଥି ପୂର୍ବେ
ପ୍ରଗଂଧିତ ବାବୁ ମହେବସ୍ତୁ ଦୁଇଥର ବହନ
ମନ୍ତ୍ରିତ ସଜ୍ଜାର ସାହେବମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ
ଲଭ ସେପରି ଉତ୍ତର୍ମୁକ୍ତିରେ ଚର୍ଚ୍ଚ କରି ଥିଲେ
ଜାହା ସାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପା ଅଛି । ତିର୍ହି ଉତ୍ତର
ତ ବାବୁ ବଳଦେବଜିନୀ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ବାଜ

ଦିକ୍ଷାମନର ପ୍ରତିକି ଆପଣାଙ୍କ ଚକ୍ରଖଳ ବିଜ୍ଞାବ
ଭାବିତାରେ ସାହେବମାନଙ୍କ କରିଥ ବର
ଅବାଗ ପାଠୀମାନଙ୍କ ବିନନ୍ଦ ଅଛି । ନାହିଁ ଏପା-
ହାଲୁ ଗୋଟିଏ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ସରକୁ
ଆମଦିନରେ ମେମୋକଳ ଶୁଭମନଙ୍କ ହୋଇ
ଇଥିଲା । ବାବୁ ଡିଗରୋଡ଼ିଲ ବ୍ୟାପ ଏଥିର
ପ୍ରଥମ ବୋଧାତ ଦିଲେ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଆନନ୍ଦର
ବିଷୟ ଅଟେ । ଜୟତ ଦଳେକୁ ଯାହେବଳି
ମେମ, ତୁମଙ୍କାଟିଲେଟ ସାହେବଙ୍କ ମେମ ଓ
ଆଜି ମୁଖ ପାଇ ମେମ ଏହି ବସୁତ ବିଶ୍ଵର
ସାହେବ, କିଛି ସାହେବ, ତଥେବୁର ସାହେବ,
କର୍ମଗେତ୍ରକୁର ସାହେବ, ଡାକ୍ତର ସାହେବ,
ବାରକମାନ୍ଦୁର ଓ ପଳଟଳର ସାହେବ ଏପରି
ପ୍ରାଚୀ କ ୨୦ ଏ ସାହେବ ବାହୁକୁ ପରିବାରେ
ବରଜନାନ ଫାର ଥିଲେ । ଏ ମହିମା ଜତ
ସେବାରୁ ବରତର ହୋଇ ଥୁଲ ଅପାନି
ବର୍ଜନ ଦେଶୀୟ ସହବିନ୍ଦୁ ମହିମାର ଅଧି-
ଧିଲେ । ସବଳର ପ୍ରବଳତା ହେଉ ମହିମା
ଦେ ବିଜ୍ଞାପ ଶାତମାନ ଟଙ୍କାଟଙ୍କାର ତ ପାଇ
ବାବୁ ବାହୁକୁ ପୁଣ୍ଡ ମଜିଲିଏ କୁଳି ଏହି
ଧଳମଳ ହୋଇ ନଥୁଲ ତଥାପି ତହୁ ଅସ୍ତର
ହୋଇ ନଥୁଲ । କେତେକ ବାହୁ ଓ ଗୋଟିଏ
ଧୂମର କୁଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା । ସାହେବମାନେ
ବାଲ ଲାଭରେ ହେବେ କୃଷ୍ଣ ନ ହୋଇ ଗୋ-
ଟପୁଅର ନୃତ୍ୟ ଓ ବନ୍ଦରେ ବାହୁ ଆନନ୍ଦ
ହୋଇ ଥିଲେ । ଏ ଗୋଟପୁଅର ଏକିଲ କେବଳ

ପ୍ରଦୀପ ଅତ୍ମମ କଳ ବିଜୟ
କାର୍ଯ୍ୟକ ପଟ ଟିକ୍କେ କାର୍ଯ୍ୟ
ଭାବମାଧୁରିକ ମ୍ୟ ଟିକ୍କେ

ପରିବାରର ଅଟେ । ବନ୍ଦ ହଜା ଏ ଘୋଷିତ
ପଞ୍ଚମୀ କରିଥିଲୁ ସବୁକଥ ବରତ୍ର ଆହାର
ଛଂଶୁମାଳକୁ ପରିବୁ ବତ ବେଳିଲ ଏମଙ୍କ
ବି କେବେଳ ଲଂବକ ଦିଗାଧ ହୋଇ ଯାଉଁ
ସରବର ଦେଖି ଫେର ଅଧି ପୁଣି ମନ୍ଦିରରେ
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଉପିଲେ ଓ ଅଛି ଅଜ୍ଞାଦ ପ୍ରକାଶ
ବଲେ । ଯାହେବ ମେମାଳକ କୁଳପାଳର
ଅସ୍ତ୍ରାଜନ ହୋଇଥିଲ । ଏଥରେ କିଛି ବୁଝି
ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଏହାର୍ଥକି ସମ୍ବଲ ହୋଇ
ଅଛି । ଗୋପ ଓ କଳା ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅନ୍ତରେ
କୁବ କିଳାକଣ ଅଛି ତାହା ସମ୍ଭାବ ଆମନ୍ଦାରେ
କଢ଼ିବି ହୋଇ ସଜାବ କାଳକରିବାକି
ସମ୍ବଲ ଅପେକ୍ଷା ଫୁମାଳକ ଗମନାମମନ ଅଥବା
ଭାବ ହିତମୁ ଅଟେ । ଧରିବବ ଥିମେମାନେ
ଏ କିଳାକଣ ବୁଦ୍ଧିବ ହୋଇ ମଣିଥିଲ ।

~~ଏଠା ହିନ୍ଦୁ ବାଲକା ଉଦ୍‌ୟାନସ୍ଥି~~

ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଣ୍ଡିଆନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଧର-
ଇ ବିଜୟ ନିମନ୍ତେ ଜତି ଖୋଲାଇ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ନଳେ ଗୁହରେ ସମ୍ମ ବୋଇ
ଥାଇ । ଶ୍ରୀପାତ୍ର ଲମ୍ବାର ଲମ୍ବାର ସାହେବ,
ଲେକ୍ଟର ଉପାଧୀନେ ବାହେବ ଓ ଡାକ୍‌ଟାର୍ ମେଡିକ୍
ପ୍ରଧାନ ପାଦିବ ଶ୍ରୀପାତ୍ର ଲମ୍ବାର ସାହେବଙ୍କ
ମେମ୍ ଓ ଅଳ୍ପ ଗୁରୁ ଲମ୍ବାର ଲମ୍ବାର ମହିଳା
ଏ କରୁଣାରେ ଦେଖିଯାଉ ଭବୁବନ୍ଧୁ ସବୁରେ
ଫୁଲିବ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଶ୍ରୀପାତ୍ର ଲମ୍ବାର

ସାହେବ ସର୍ବପତିତ ଅବଳ ଶ୍ରୀହଣ୍ଡବ ବନ୍ଧୁମୁଖେ
ଦ୍ଵାରା ପରିଚୟ ଥିଲା ଅଛି ହେଲେବେଳେ ପ୍ରାକ
ଅକ୍ରମ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ପ୍ରଥମେ ବନ୍ଧୁମୁଖେ ହେଲା
ଜୀବକ ଶ୍ରୀହଣ୍ଡବ ବାବୁ ସମୟସାହିତେ ବାରିକ
ଶିଖପଣୀ ପାଠ କଲେ । କହିଲୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲା
ଯେ ଗତ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀ ବନ୍ଧୁମୁଖେ ୪୫ ବୃକ୍ଷ ମାତ୍ର
ବର୍ଷ ସେପରି ଦିନେଶ୍ଵର ପରିଶୀଳନ କରୁଥିଲୁ
ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀ ବନ୍ଧୁମୁଖେ ଏକାକି ଜୀବନକାର ପଦବୀ-
ଶ୍ରୀ ରତ୍ନମ ଅଟଇ । ଶ୍ରୀ ସର୍ବପତିତ ଦିନେ କିମ୍ବା
ହେବାର କାରଣ ଏହି ଯେ ଏ କିମ୍ବାରେ
ସପରିବାରେ କାହିଁରୁଥିବା ହଜାରୀଯୁ ହତ୍ତୁବ୍ୟକ୍ତି-
କ ବର୍ଜନ ଅନ୍ତରେ ଅଟଇ ଧୂଣି ମେହିମାକେ
ସପରିବାର ଅନ୍ତରେ ସେମାକେ ସମସ୍ତେ ପାଆଇଲା
ଶ୍ରୀ ବନ୍ଧୁମୁଖେ ବାଲକା ପଠାଇବା ପରିବରେ ଯେ
ସାମାଜିକ ଦୂରସ୍ଥୀର ଅଛି ଆହା ଏହି ଦେଇ
ପାରୁ କାହାକୁ । ଏହି ହିନ୍ଦୀ ବର୍ଜନ ବୃଦ୍ଧିର
ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ଅଟଇ । ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ବିଜାଦେଶୀୟ ବାଲକା ଜ ୨୭ ଟଙ୍କା, ଏ ଦେ-
ଶୀୟ ବର୍ଜନ ବାରିବା ଜ ୧୦ ଟଙ୍କା ଅଟକ୍ଷମ୍ଭୁତ
ଜୀବିତ ବର୍ଜନଙ୍କ ବାରିବା ଜ ୧୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ-
କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଜନଙ୍କ ବାରିବା ଜ ୫ ଟଙ୍କା ଅଟକ୍ଷମ୍ଭୁତ ।
ସରଜାଇବୁ ମାରିବ ଟ ୩୦ ଟଙ୍କା ସାହାରି ମିଳିବ
ଟ ୩୦ ଟ ୧୫ ଟଙ୍କା ଦେବାଦୁର ଭାବରେ । କାର୍ଯ୍ୟର
ସବସାର ସକାଳର ମୁଖରେ କିମ୍ବା ଦୃଢ଼ତ ସଥ୍ର
ପରିବରେ କାଳଦେଇ ରାଜୀକର ବାର ସମୟେ
କା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ବାର୍ଷିକ ଟ ୨୦ ଟଙ୍କା ବାର
ବାରିବାର ବାଲିର୍ଯ୍ୟା ଏହି କିମ୍ବନ୍ତେ ବର୍ଷର ଅନ୍ତରେ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିକ ପ୍ରସର ଦାଳ ଉଚ୍ଚତରିତ କରି
ପରିପ୍ରକାଶ ଏ ମୁଲ ଏତାରେ ପ୍ରେତାରେ ଘର୍ଷାରେ
ଦିନେଶ୍ଵର ବେଶରେ ହେଲା । ବର୍ଜନର ପରିପ୍ରକାଶ
କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟର ବାର ଟ ୨୦୦, କୁରା କୁରା
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ହେ ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଓ ଏ ଅନ୍ତରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିକରେ ଏକକରିତା
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ତଳା ଦୀନ ବରଦାରୁ ଅଜ୍ଞାବାର କରିଥିଲୁଣ୍ଠି ।
ଏଥପରେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ
କଲେ ।

ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୃହଜଣ ଛାତ୍ରୀ ଏ ବର୍ଷ
ପ୍ରାଇମେର ଶତର୍ଭିର ପଣ୍ଡା ଦେଇଥିଲେ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୂର ଜଣ ଅର୍ଥରୁ ଫିଲ୍‌ମାନଙ୍କି
ବାସୀ ଓ ବାସନ୍ତ୍ରୀ ବାରୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରେରୀରେ
ଦୂରୀର୍ଥ ଦେଇ ମାରିବାଟି କାହା ଲେଖିବେ ଏ
ଶବ୍ଦର୍ଭି ଦିନିଅଛିଲୁ ଓ ପ୍ରଥମେକୁ ଦାଳଜା
ତେଣାପ୍ରଦେଶର ସମ୍ମାନିତାର୍ଥିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟରେ
ବସ୍ତୁ ପ୍ରାକପାଇଅଛି । ଏ ବାଚିକାହିଁ ଆ ବାରୁ
ନନ୍ଦଶୋଇ ଦାସଙ୍କର କିଳ୍‌ଆ ଅଛେ । ସେଇ
ଏକ ଅକ୍ଷୟର ପ୍ରମାଣୟ ଅଛେ । ଉତ୍ତରାର
ବାଚିକା ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସମ୍ମାନ
ପ୍ରଧାନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପଣ୍ଡାରେ ଅନେକ
ବାଚିକା-ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉପରେ ।

ବିଶ୍ୱାସ ଧାର ଛାତ୍ରରେ ଶମ୍ଭୁ ବର ଥା
ଦେବବ ମେମ୍ ପାତ୍ର ମାନଙ୍କ ମୁରାଶାର ବିଦ୍ୟାର
ବିବେ । ତହୁଁ କେବେହି ଶାତ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ କବିଜୀ
ଧାର ଭାଲେ ମାତ୍ର କାହା ଆଗେ ପ୍ରାପନର ଜ
ହେଲା । ଯତନଙ୍କୁ କାହା ଭବୁର୍କିଳ ଘନା-
ମୂଳ ପ୍ରଥରେ କବିରାଜୀଏ ତଳେ । ସେ
କହିଲେ ଯେଉଁ କାହାର ହୁଏଇ ଏଥପରେ
ପାତା, ସାହିତ୍ୟ, ବିଷୟକୀ ପ୍ରଦୂର ସ୍ଵଯୋଗୀ
ଓ ସାରରମଣୀ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ତୁମେ
ଖଣ୍ଡରେ କାଳମାନଙ୍କ ଭୁବନଶ୍ରୀ ଥାତି ଶୋଇ
ମାୟ ଅଛେ । ଯାହା ଦେଇ ଉପରିକାଳୀନ-
କାଳର ମନ୍ୟାକାଳୀନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାଳମାନଙ୍କ
ଦୂରତ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପର ହୋଇଥାଏ ଓ ତମେ
କାହା ବର୍କଲଶ୍ରୀଙ୍କ ଦେଇ ପଦବୀଧୂତ ହେବା
ଏଥର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରମାଣ ଏହି ହିତମନ୍ତ୍ର
ସମ୍ମାନ ଅଛି । ଅଛି ମନ୍ୟାକାଳୀନ ବର୍କଲ
ଖୋଲିବାରୁ ତେବେ । ସେହି ମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ
ସାହାଯ୍ୟରେ ଓ ପରିଶ୍ରମରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ
ପ୍ରାପନ କୋଇ ପଢ଼ିପାଇ ଦେଇବାକୁ ସେ ମନ୍ୟାକାଳୀନ
ବାଦ ଦେଇ ହେବିରେ ମନ୍ୟାକାଳୀନ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ
ଯାଏ କେବଳ ଭାବର ଅକ୍ଷୟ ଥିଲା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ
ଅନୁଭବ କଲେ ମହିମେ ଏହିପରି ବାଦାଯି
କଲେ ଆ ଶିଳ୍ପାର୍ଥ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଅବଧ୍ୟାର
ଦୂରତ ଅବଶ୍ୟକ ହେବା । ତହୁଁ ବିଦ୍ୟାପିକ୍ଷା
ଓ ସୁମାରି ବିବିଧକୁ ବାଚିକାମାନଙ୍କ ଦେଇବା
ପୁଣିବେ ବ୍ରିଦ୍ଧିତଥ ହେଲେ ଓ ଉପରିବର୍ତ୍ତନ
ମନ୍ୟାକାଳକ ଏ ପରିବ ଅସିବାକୁ ଦେଇବା

ଧର୍ମବାଦ ଦେଲେ । ସମ୍ପଦ କରିବା ଏବେବି
ଦହଳେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ୍ୟ କଥା କହିଅଛନ୍ତି
ଆଜି ଆମେ ଅମ୍ବର କବି କହୁଛନ୍ତି । ଅମ୍ବ
ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ବଦରଜର କଲିକା ବିଦ୍ୟାଲୟ
ମାତ୍ର ହେଉଥିରୁ । ଏ ବିଦ୍ୟାଜୟୁଦ୍ଧ ସମ୍ପଦପାଞ୍ଚା
ଭର୍ତ୍ତମ ଅଟକ । ଏତାବେଳକିମ୍ବି “ତ, ଏ”
ପରି ହୋଇ ନ ଯାଏ ତ୍ରୀ “ଏହ, ଏ”
ଫେରାଇପାଇବାକୁ ବାହାରିଥିରୁ ସେ ପରିପରି
ମଧ୍ୟ ବଠାଇ ହୋଇ ନ ଯାଏ କିମ୍ବି ଏଥର
ଭର୍ତ୍ତମ ହେବ ଓ ସ୍ଵର୍ଗ ପାରେ ସମ୍ପଦକର ଯହ
ଅବଶ୍ୟାକ । ଅମ୍ବ ବରଷା କରୁଁ ଆମାମୀ
ବର୍ଷକୁ କେହି କେହିଙ୍କର ମହାଶୂନ୍ୟକିରଣ
ଅନୁମାନୀ କୋର୍ପ୍ସକର ଘୃଣାଇଥିବାକିମ୍ବି
ବଦଳନ୍ତର ବର୍ଷ ମ୍ଯଥୁଦତ ବାହା ସାହୁପରକୁ
ଲାର୍ଜ୍ ବାହେବ ଓ କର ସାହେବଙ୍କ ମେମକୁ
ଧର୍ମବାଦ ଦେଲେ ଓ ସବ୍ରା ଦଳ ଦେଲା ।

ଆମ୍ବାକର ବିବେଚନାରେ ଏ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଲୟକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହନ୍ତେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯାଇଲେ ଓ ଏବା-
ବାହା କିମ୍ବି କିମ୍ବି ଦୂରତା ସାଧନ ହେବା
ପ୍ରିୟେ କରୁଣାମୂଳ୍ୟ ଖାଲିକର ସଂଭାବ ଯତ୍ତିକୁ
ଥୁବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବା ପଦବିକର ପରିପରି
ଦକ୍ଷ ବୋଲିଥର ଓ ମଧ୍ୟ ଏମାକିମ ଭର୍ତ୍ତମକୁଥେ
ବିଶ୍ଵ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ କିମ୍ବିତି । ଯର-
ସବ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭ ହାତୋ ଏ ମାତ୍ର ନମରେ
ଅଠୋଟ ଟଙ୍କାମ୍ବା କିମ୍ବାଟ ଦେଖାଯା ବଜା-
କ୍ରଣୀ ଅଟକୁ । ପ୍ରଥମ ଶେଖିବ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵି-
ତିତାମ୍ବା ପୁରୁଷଙ୍କ ତେଜି ବାଜାରା ଅର୍ଥାତ୍ ଯେହ
ନିଶ୍ଚାନ୍ତେ କାବୀ ଓ ବାନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁ ଲଭ ବାଜାରା
ଶ୍ଵାମାକ୍ରମେ କିମ୍ବିଥରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ୍ୟ ପରିରେ
ଏହା ଥିଲି ଅନନ୍ତର ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ୟ ଅନ୍ୟର
କଥା ଏହା ଯେ ସମ୍ପଦ କରୁଣାମୂଳ୍ୟ ଦକ୍ଷ ବିଶ୍ଵି-
ମାନେ । ଆମାମୀ ବାଜାରମାକିମ୍ବା ବଦଳିଲ୍ଲିକ
ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବାକି । ଅମ୍ବମାଟି ଚିତ୍ତର୍କ
ବାହୁ ଓ ଲାର୍ଜ୍ ମାତ୍ରମାକିମ୍ବା ସବ୍ରତ ଯୋଗ
ଦିନର ଏ ବିଦ୍ୟାଜୟୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ପରିବରେ ଦେ-
ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଶୂନ୍ୟ ଅନୁମାନୀ ହେବା
କାହାର କରୁଣାମୂଳ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାମନିକାମାନକୁ
ବରୁଥିରୁ ଦେହମର କୁରୁକୁରୁ ପରିବାରମଧ୍ୟରେ
ବିନିମୟକାମକୁ ହପ୍ତମାନ୍ୟକୁ ପଠାବାରେ
ବାହୁ ନନ୍ଦିଶ୍ଵର ବାବଦର ଅନୁମାନୀ ହେବା
କାହାର କରୁଣାମୂଳ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାମନିକାମାନକୁ
ବରୁଥିରୁ କରୁଥିରୁ । ଏ ବିଦ୍ୟାଜୟୁଦ୍ଧ ଦୃଢ଼ି
ପରିରେ ସମ୍ପଦକର ମାତ୍ର ସମ୍ପଦକର କାହାମାନୀ

କର ଦିଲେ ପହ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇଥିବୁ । ସୁଧୁଥେ ପଢ଼ିମାନଙ୍କ ସିଲାର
ତେ ଦୂରାଜନମାନ ଏପର ଅଭିରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
ଦେଉଥିଲ ଏଥର ତାହା ହୋଇ ନାହିଁ ତକ
ପାଇରେ ଯେତର ଏ ତୁଟିନ ହୁଏ ।

ଏତକେବଳ ଗଜେଟରୁ

୧୬୭

ଶ୍ରୀ ଓ ରୋଧିର ସୁତା ପ୍ରସ୍ତୁତ
କଥିବାର ବଳ ।

“ଭଲବତୀ ଦୁଲାଘଟୀର କଣ୍ଠ” ମର ଆଖି
ବାହୀ ଏ ଦରଗୋପାଳ ଦିନ୍ଦ ନାମର ଜଣେ
ଶିଖ-ପୁରୀହାର ଉପର ଦ୍ଵାରା କନନୀ ଦୁଲାଘଟୀ
ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ସେହି କଳଟି ପ୍ରଦର୍ଶି-
କରେ ଦିଆଯଥିଲ । ଗାହା ଅଣ୍ଟିଏ ଦାଖ
କେବଳ ହେବ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତର, ଟେବିଲର
ଦେର୍ଘ୍ୟ ଏଣ୍ଟଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଦିଲାମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ହେବିଲର ଦୁଲାଘଟୀରେ ଧର୍ତ୍ତ ଏବଂ ରୌପ୍ୟ
ମୂର୍ତ୍ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଏଣ୍ଟା କଣ ଅଛି; ସେହି
କଳ ଉପରେ ବାରଗୋଟି ଦୁଲାଘଟୀ ମୁହଁ
ମସ୍ତାପିତା; କଳର ଦୁଲାଘଟୀରେ ସକା ଏବଂ କୁଣ୍ଡ
କଳର ୬ ଟା ମୁହଁ ଏବଂ କଳର ଦୁଲାଘଟୀରେ
ପରିଚାରିତ ଯେ, ଗାହା କଳର ଦୁଲାଘଟୀରେ
ମହା ବର୍ଷରେ ଏବଟି ଗୋଟି କଳା ବାର ଥାଏ
ରେ । କଳାମାଳୀ କରି ଅନୁଭବେ ଏଣ୍ଟି
ମୂର୍ତ୍ତା ଏବଂ କୁଣ୍ଡ ମସ୍ତାପିତା ମୂର୍ତ୍ତା କଳାଗାର (Flying wheel) ଏହି । ଟେବିଲ କଳେ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଟେବିଲ ଉପରେ ଆହାଦର କଟ୍ଟାବ
ଫୁଲାଟ କଳେ ଅଣ୍ଟିଏ ବଡ଼ ରକମର କଳ ଅଛି
ଓ ଏହିରୁ କରନ୍ତି କଳେ ଅଛି କନନୀଟି କେତେ
କଳ ଅଛି, ବଡ଼ କରିଅଣ୍ଟି କେତେ କନନୀଟି
କଳେ ଏଣ୍ଟ ଅନ୍ତରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବଡ଼
କନନୀଟି ଟେବିଲର ନୀରେ ଏ କେତେ କଣନୀ
କଳ ଟେବିଲର ଦାହାଗରେ ଭାବିତ । ଟେବି-
ଲଟାର ପ୍ରତିକମ୍ପରେ ଏଣ୍ଟିଏ ମଧ୍ୟବୁଲରେ ପଦ
ମୂର୍ତ୍ତାର ରେବାକ ଉପରେ । ଜାମିଲାକଳକଳ
ଦୁଲାଘଟୀରେ ବେଳାହାର ଏହାକମନ୍ଦିରପୂର୍ବକ ନଳ
ପ୍ରସ୍ଥେଶ କଳେ ବଡ଼କବ ଅଣ୍ଟି ଦୁଲାଘଟୀ;
ଏରେ ପାହାର କଣ୍ଠର ଜଳର ବଳରେ କହି
କଳ ଏ ଅଣ୍ଟ ଦୁଲାଘଟୀ ପୁଣୀକଳକଳ ବର
ରେ ଟେବିଲର ଉପରସ୍ତିତ କଳ କେବାକୁ
ଆବମ କରୋ । ଗାହା ପେତେବେଳେ କଳ

ଭାକୁ ଅରମ୍ଭ ହୁଏ, କେତେବେଳେ କଳ-
ସନ୍ଦର୍ଭ ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ସମୀ ଓ ଚାଲାର ଜରି ଏକବି
ଧାର ହେଉ ଯାଏ ଓ ଦୂରାଗ୍ରହ ଦିଶା (ବିଳାଦର୍ଶି)
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଇଆଏ, ଏହା ଉଚ୍ଚ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରାଚୀନ
ହୃଦୟରେ ରାତ୍ରାନ ଦେବାର ଆରମ୍ଭ କରେ!
ଏହା କଳରେ ନ ୯ ମହାତାରୁ ଓ ୨୦ ମର
ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୋର ଆବେ ।

କମ୍ବରେ କଳାକରୁ ସୁନ୍ଦର ହୁଅଏ । ସେବେ କମ୍ବର ସମ୍ମାନ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ହେବ, ତେବେ ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ ଦ୍ୱାରାଇବ । ଏହି ସ୍ଵର୍ଗପୁଣୀ (କମ୍ବରତ୍ତ) ହାତ-
ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ଦିନମାଳରେ ଉଲହୋଳା
ପରମାଣୁରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଷମାଳ ପାରେ ବିନା
ସନ୍ଦେହ, ବିନ୍ଦୁ ଏହି କଳ ୧୦ ଦଶ ପରିମା-
ଳକ ଦେଲେ ୫୦ ଟଙ୍କା କଳାକରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେବାପାରେ । କଳାକରୁକୁ କମ୍ବର ଅନ୍ୟାନ୍ୟେ
ଟ ୦ ୯ ଟାରୁ ଟ ୩ ଟଙ୍କା ପରିମାଳା ଶୋଳ
ଦିନୟ ହୋଇ ପାରେ, ବଙ୍ଗ ଦେଶରେ ଏହି
କଳ କଳାଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅର୍ଥର ଅଗମ କିମ୍ବା
ପାରେ, ଚଳାଇବ କିମ୍ବା ? ବଙ୍ଗବାହିମାରେ
କଳର ମର୍ମ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ଦେଖିବାଲାରେ
ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ନର୍ତ୍ତମାଳ ବଙ୍ଗବାହିମାରେ
ଦେଖିଲେ, ଏହି ଶୁଣିଲେ ଯେ, ଏହି କଳ
ଭାବରବାସୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶିଖ ସୁଭାବାସ ଦେଖି
ଦିଲେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତ । ତେବେ କି ଏହି
ଦେଖିବ ବଙ୍ଗବାହିକର କର୍ତ୍ତୃ ବହିଦ
ଦ୍ୱାରା ଏହିଦେଖିବ କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି
ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିପ୍ରକାର କରି
ଦେଖିବ ବଙ୍ଗବାହିକର ସହାୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । କମ୍ବର
ମାତ୍ର କଳାକାରୀ ପଞ୍ଚମା ହେଉ ବଳ କରି
ଦୂପରେ ଅକଳ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ
ଦୂପମାତ୍ରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବାର ଦିଆ ଦିଆ
କାରଣ ପ୍ରଥମରେ କଳ ପ୍ରତ୍ୟକଳକାରୀ କାରଣ
ଭାବେ ଭାବେ ଭାବେ କଳ ଧାର
ପ୍ରତ୍ୟକଳ ଦେଉଛି ସକଳ ଦୁଃଖର ପ୍ରତ୍ୟାମୀ
ଦୋହରୁଳ ସେ ପଢ଼ୁ ଏ ପ୍ରବେଶରେ ଦେଇ
ହୋଇଅଛି; ପଢ଼ନ୍ତି ଅଳ୍ପ ଦେଖାଯି ଦେଖିବ
ଦର ବୌଣାହିରୁପ ସହାୟ କୁହାର
ନାହିଁ । କୁହାର କଳାକାରୀ କିମ୍ବା ମନୁଷ୍ୟ
ପରିବହି ଦେଇବ ପାରେ । କୁହାର
ଦୂପରେ ଅଧାଦୂପ ପଳ ଦୂପ ନ
ଦାରି ଦାରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରିବା ଦେହିପ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କାରାକୁ ଘୋଷି ପଦକ ଓ
ପ୍ରେଣାର ପ୍ରଥମର ଅଳ୍ପ ହୃଦୟର ବରଷା

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ମହାରେ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାହାକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ
ପରିବ ଦିଆଯାଇନ୍ଦ୍ରା, ଉତ୍ତା ହେଲେ ପୁରୁଷ
ଛୁଟି ପୁରୁଷ ପ୍ରନାମ ଦୋଷନାନ୍ଦା ।
ଦେବତାମୂଳକର ଶାଶ୍ଵତରାଜୁକୁ ଧଳି ।
ପ୍ରବର୍ଣ୍ଣନାରେ କଳାପ ଟେଠୁଣ୍ଡା ମୁଲି
ଶୁଭ ଦୋଷଥୁଲା । କଳାପ ବାହୀପୁ କଳାରେ
ମଧ୍ୟ ଚକିପାରେ । ”

ଧାରାହିଲ ସଂବାଦ

କେତେ ରତ୍ନା ସମ୍ମାନ

ଏଠାରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବାହୁଦିକ ସ୍ଵପନ ଅନୁପ୍ରାୟକ ଦୂରକାଳରେ
ବୁଝି ଧୂର୍ଥମନ୍ତ୍ର ହଜା ହେଉ ଦୋଷଧୂର ।

ବୋଟାୟ କେବଳ ଯୋଗିରେ ଦସନ୍ତ ଉପରେ ହେଲା
ଶୁଣି ଏହାର ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧରି ଥିଲା ।

ଯଠାରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ନିତିହାର କଷ୍ଟ କଷ୍ଟ ଏହାର ପ୍ରାପ୍ତି
ଦୂରୀଚିନ୍ତାରେ ଅବ ଶାର ମାହିଦିକ ମାତ୍ର ।

ବାରେ ଦଶକ ଅରେତା ଗୀତ ଛନ୍ଦ

କରୁଥାଏ ମହିନେରେକାହାଲକ ଏବେଳେ ମାହେଳକ
ଦେଇ ସବନି ନ ଦେଖାଇବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେସର ଦୋଷ
ଧରି ଦାଖି ଯତ୍ନେତେ ପାଠ୍ୟାବଳୀ କରାଇଲୁ । କର୍ତ୍ତା
ମନ୍ତ୍ରକ ଅବସର ହେଉଁ ଯେ ଉଠି କମର କରିବାକୁ କରି
କାର କୌଣସିଲେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନ ଥିଲା ଏବଂ ପାଇନାହିଁ
ଦେବତା ମହିନା ଅନିବାଶିବୁଗେ ହୋଇଥିଲ ଏବେ ମର୍ତ୍ତିକ
କରୁଥିଲେଣ ଏକାକି କରି ଅଛନ୍ତି । ସୁରଥ ଏବେଳେ ଅନ୍ତର
ମାହାର ଅବସରେ କରାଇ ଦେଇ ।

ତରୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅପରା କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ର ଦିଗ୍ବିନ୍ଦୁ ଜୀବା ଜୀବନ
କୌଣସି ଛାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେ କର କି ମିଳ କଥା ଧର୍ମଧରୀଙ୍କୁ
କୋଣରେ କଥେବ କଥା ଅପା ଯେହୁ କୋଣସି ଛାତ୍ର
ଦିଗ୍ବିନ୍ଦୁ ଏବଂ ଅନ୍ତରାଳର ବ୍ୟାପକ କି ଶିଖା ମର୍ମରେ ମର୍ମର
କି ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ କଥା ନିଯମ ଦେଖାଯାଇ ହେଉ କୋଣ ଏହି ।
ଦେଶର ହକ୍ଷୟା ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତରର ଅର୍ଥାତ୍ତବ୍ୟାପକ କୁଠା
ଦିହାର କଥାର ବିଭାଗୀୟ ବିଭାଗୀୟଙ୍କର ବିଭାଗୀୟଙ୍କର ମାତ୍ର
ଶର୍ମିତିଆ ଏହି ଏ ଉତ୍ତରାଧ୍ୟୋଗ୍ରୁ କଥାକଥକ କାହାକି ଏହି ଧର୍ମରେ
ଯଥରେ ଆପ ପରମରେ ହୃଦୟ ଦର୍ଶନ ବିଭାଗୀୟ ବିଭାଗୀୟ
ଶର୍ମିତିଆ ଏହି ଏ ପରମରେ ମାତ୍ର ।

ପାଇଥନ୍ଦୀର ସାହ ପେର୍ସ ବୁମାରେ ଧୂର୍ମ ଦେଖି
ଆହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଓ ১০ রঞ্জ মুক বন্দোপাস মুক্তি

ভুলিয়া

৪৪

NOTICE.**PUBLIC WORKS DEPARTMENT
BENGAL.**

18th April 1884.

Offers from a Private firm to maintain a steam transport service between Cuttack and Chandbally having been received, notice is hereby given that the Government Steamer and boats will cease to ply on the Kendrapara Canal from June next when that Canal is reopened for traffic.

বঙ্গদেশীয় পুত্ৰবৰ্ষ

ও ১০ রঞ্জ অন্তৰ্ভুক্ত বন্দোপাস

কটক ও গুড়বাল মৎস্যে কাহাক যাবাণুত বার্ষিক শুরু এক বেষ্টবাস্তু গোঠাই কেবাকু বলোবস্তু বৈচিত্র একাত্ম ক্ষেপণ দিয়ে দেখ যাইত্ব আগমী কৃতিমাসে পোকোবলে দেক্কুপড়া নাল প্রেত দেহ পুনৰ্বৃত্তি দ্বন্দ্ব লালৰে পুনৰ্বৃত্তি চাহাক ও বোঝানাক বাবিলাস্তু নিম্ন গমনাগমন দৰব কীছ।

(Sd.) J. M. McNEIL Lt.-Col. R. E.

Joint Secretary.

Notice is hereby given that the Orissa Carrying Company's Steamers will ply from 1st June next on reopening of Kendrapara Canals until further notice between Cuttack and Chandbally with passenger and cargo boats in tow taking up and setting down passengers and cargo at intermediate stations.

The Steamers will leave the Government Ghat at Jobra, Cuttack with boats in tow every Tuesday morning at 9-30 A. M. and Chandbally Ghat every Thursday at 2 P. M. but the time of leaving Chandbally will be modified to suit the arrival and departure of the Calcutta Steamers.

**FARES AND RATES, CUTTACK TO
CHANDBALLY AND VICE VERSA.**

1st Class Passengers Rupees 10 Two maunds luggage free

2nd Class Do. do. 5 One do. do. free

3rd Class Do. do. 1 Half do. do. free.

Children when travelling with parents or friends.

Under 16 years of age and over 10 half fare.

" 10 " of age and over 5 one-fourth fare.

" 5 " of age free.

**TO INTERMEDIATE STATIONS BETWEEN
CUTTACK AND CHANDBALLY.**

	1st Class	2nd Class	3rd Class
Cuttack to Jagalpore	০ ৫ ০	০ ৩ ০	০ ১ ০
" to Barsborea	০ ১ ০	০ ৭ ০	০ ১ ০

" to Kendoopatna	1 14 0	0 15 0	0 3 6
" to Lokenathpore	2 7 0	1 3 6	0 4 6
" to Danpore	2 13 0	1 6 6	0 5 0
" to Buspore	3 4 6	1 10 3	0 5 9
" to Kulparrah	3 10 6	1 10 3	0 6 6
" to Marsaghai	4 2 0	2 2 0	0 7 6
" to Jumbo*	5 8 6	2 14 0	0 9 9
" to Rahama	6 10 6	3 6 0	0 11 9
" to Rajnuggur	7 9 6	3 13 0	0 13 6
" to Hunssoo	8 8 6	3 14 0	0 15 0

**TO INTERMEDIATE STATIONS BETWEEN
CHANDBALLY AND CUTTACK.**

	1st Class	2nd Class	3rd Class
Chandbally to Hunssoo	1 14 0	0 15 0	0 3 6
" to Rajnuggur	2 13 0	1 6 6	0 5 0
" to Rahama	3 13 0	2 5 6	0 6 3
" to Jumbo*	4 15 0	2 14 0	0 8 9
" to Marsaghai	6 5 6	3 9 6	0 11 3
" to Kulparrah	6 13 0	3 13 0	0 12 0
" to Buspore	7 3 0	4 0 0	0 12 3
" to Danpore	7 9 0	4 2 0	0 13 0
" to Lokenathpore	7 16 0	4 4 0	0 13 6
" to Kendoopatna	8 8 0	4 8 6	0 14 0
" to Baraborea	9 7 0	4 12 0	0 15 0

CHANDBALLY TO CUTTACK AND VICE VERSA.

	PER TON. (according to size)	PACKAGES.
Chandbally to Hunssoo	0 15 0	0 0 9 to 0 3 6
" to Rajnuggur	1 6 6	0 1 3 to 0 6 0
" to Rahama	1 14 0	0 1 9 to 0 6 9
" to Jumbo	2 7 0	0 2 3 to 0 8 9
" to Marsaghai	3 2 3	0 2 9 to 0 11 3
" to Buspore	3 3 2	0 3 3 to 0 12 3
" to Danpore	3 11 9	0 3 6 to 0 13 6
" to Kendoopatna	4 3 6	0 3 0 to 0 14 6
" to Cuttack	4 8 0	0 4 0 to 1 0 0

Packages will be charged at rates ranging from 4 annas to one Rupee according to size, but bales and large light packages will be charged by measurement at Rs. 3—8 per ton of 23 maunds, charge for empty Palkee Rs. 5, Buggy Rs. 6, other carriages Rs. 10 each.

Charges for specie Rs. 1½ per cent.

Charges for heavy packages, Rs. 3—8 to Rs. 4—8 per ton of 23 maunds, charge for empty Palkee Rs. 5, Buggy Rs. 6, other carriages Rs. 10 each.

To intermediate places between those named no extra rate or fare will be charged.

The rates given above are for passage only, but a Khansoma with cooking utensils and crockery will be maintained on board, who will make his own charges for messing 1st and 2nd class passengers. The former not to pay more than Rs. 8 and the latter Rs. 1—8 per day, children below 10 and above 5 to pay half of the messing charges shown above.

The Orissa Carrying Company do not hold themselves responsible for any delays, detention or loss from accidents,

*At this station passengers can be put down for False Point.

but every effort will be made to keep good time and ensure safety to passengers and goods.

Fares and rates of freight for special cases will be given by the undersigned on application at their office Jobra Cuttack where all communications regarding the rates of passage, freight &c. should be addressed.

CUTTACK. J. BULLOCH & Co.

10th May 1884] Proprietors Orissa Carrying Company.

ଏହାଦୀରୁ କଣାର ହୃଦୟରୁ ବି ଥିଲାଗମ କୁଳ ମାସ ଭାଇଙ୍କ-
ଠାରୁ ବେନ୍ଦ୍ରାପତ୍ର କାଳ ପିଂଚିବା ହୁଅରୁ ଅନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ବାନ୍ଧାରିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତେଣା କେଉଁ ବିମାନକ ଜାହାଜିଗାନ କଟକ ଓ ଗୁରୁବାନୀ
ମଧ୍ୟରେ ପଥ୍ରକ ଓ ମାଲ ବୋଲାର ଲୌକିକ ସମ୍ବୁଦ୍ଧତା ସାମାଜ୍ୟାବଳିର ଲଭବ
ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନଗାନଙ୍କରେ ପଥ୍ରକ ଓ ମାଲ ବୋଲାର କରବ ।

ଜୀବାଜମାନ ପ୍ରଦ ମଙ୍ଗଳବାର ସକାଳ ଥ ଏହ ଆ ସମୟରେ
ଶୋବିବୁଥାଇତାରୁ ଏବ ପ୍ରଦ ଶୁଣିବାର ହୁଲ ପ୍ରଦର ଭାବରୁ ଥ । ଯା
ସମୟରେ ଶୁଣିବାଇତାରୁ ଯାଦି ହେବ । ମାତ୍ର ବନ୍ଦିବଳା ଜୀବାଜମାନ
ପ୍ରକେଶ ଏବ ପ୍ରଗାନ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଶୁଣିବାଇବୁ ବାନାଇବାର ସମୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେବ ।

କଟକଠାରୁ ଶୁନବାଲି ତେ ଦସ୍ତଖତ ମାର୍ଗର ଜାହାଙ୍କ

ବିଜ୍ଞାନ କର୍ମସ୍ଥିତି

ମେ କେଳୀର ମଧ୍ୟକ ଟେ ୧୦୯ଙ୍କୋ ସଙ୍ଗର ଅନୁଭାବ ଦୂର ମହାଜୀ ଉତ୍ତ

၁၃၂ ၁၃၃ ၁၃၄ ၁၃၅ ၁၃၆ ၁၃၇ ၁၃၈

ଅଧିକା ପିତାମାତା ଅଥବା ବଳ୍ବ ସହିତ ତୁମର କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ଦିନ
କମ୍ବର ୨ ୧୨ ଈଶ୍ଵର ଜୀବା ୨ ୧୦ ଈଶ୍ଵର ଭାବ୍ ହେଲେ ଅଧେ ଭାବ୍

” ୧୦ ଶତ ” ୧୫ ଶତ ” ଏକ ଶତଥ
୧୫ ଶତ ସମେତ ପିଲ ଶତ

www.silene.com

କମ୍ବ	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ମାରୁପଥାର	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ବିଶେଷତା	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ବସ୍ତୁପୂର	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ବିଶେଷତା	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ଶୈଖିକୀଆପ୍ତତା	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
ଦେବତୁଳିତା	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ
କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ତ୍ତତା	୩ ମାସ	୩ ମାସ	୩ ମାସ

ଗନ୍ଧବେଳେ କିମ୍ବା ଏହି ବିଷୟର ମାର୍ଗର କିନ୍ତୁ ସହଜ

ମୁଦ୍ରଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୦୦୦ ଦିନର ବାବୁର ଦେ କଥା କି କାଳିକ ପରିଷଦରେ
ଅନୁବାଦ

କୁଳାଳିର	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
ବୃଦ୍ଧାମା	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
ଜମ୍ବୁ	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
ମାତେମାଳି	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
ଦସ୍ତଖତ	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
ଠାଳାର	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
କୋଳ ପାଇନା ଟାଙ୍କା	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦
କଟିଲ	୪୨/୧୦	୩୩	୩୩	୪୧/୧୦	୩୩	୪୧/୧୦

ବାକୁ ସହି ତଡ଼ା ଥରିବ ଅନୁମାରେ କଣ ତାରୁ ଟ୍ରେଳ୍‌କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମାଝ ଗାସି ଏହି ଦଙ୍ଗ ଥଥିବ ଦୁଇତା କାଲୁମାନର ଦତ୍ତା ଜାହାଜବାନର
ମାତ୍ରମେ ଗାପ ଅନୁଧାନ୍ତରୀ ଧରାଯାଇଲା ଫୁଲ ମାପର ଏବନ୍ତକିମ୍ବି ଟ୍ରେଳ୍‌ଟାରୁ
ହୃଦ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦସ୍ତେ ଚିତ୍ରାନ୍ତିବ ।

ଶ୍ରୀ କୃପା ମଦ୍ଦାର ହତ୍ଯା ପତ୍ରକର୍ତ୍ତା

ବୁଦ୍ଧ କାହିଁ ସତ୍ୟମାନରେ ଏକଟନବୁଦ୍ଧାତ୍ମକାରୁ କଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ୍ଞାନ ପାଇଲୁ କେବଳ କଥା କଥା ଓ ଅଳ୍ପଗାତ କେବଳ ସମସ୍ତ
ଦ୍ୱେଷନମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖାଗଲୁ ବହୁରୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇବ
ଅଥବା ଦୂର ଦୂରିବ ନାହିଁ ।

ଦୁଃଖ ନିଶ୍ଚିତ କର କେନଳ କର ସିବାର ହତା ପଟ୍ଟେ । ମାତ୍ର
ଜୀବାଜଗେ ଜଣନ ଆନନ୍ଦମା ଓ ଜାଗନ୍ମ ହଜାର ଜାଗାଯିବ ଓ ସେ
ଆନନ୍ଦମା ଝର୍ଣ୍ଣ ନେଇ ପ୍ରଥମ ଓ ଦୂରୟୁ ଶେଷାର ପଥକଲ ଜୀବାର
ଦେବ । ଏହୁ ଦୋଷର ଝର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ ଓ ଦୂରୟୁ ଶେଷାର ପଥକଲ ପ୍ରତି
ଦିଗାଜ ଯଥା କମେ ଟ ॥୧୯୩ ଟ ୨୫ କାରୁ ଜର୍ଣ୍ଣ ଦେବ କାହିଁ
ବ ୧୦ ହର୍ବୁ ଭାଗ ଏବଂ କର୍ମକୁ ଅରକ ବୟସର ପିଲାଙ୍କ ସବାଖେ
ତୁମ ଦୋଷର ଝର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ପରିବ ।

ଶେଷା କାରଣ କଞ୍ଚାମ ଦିଲନ୍ ଅଟକ ଅଥବା ଦୁର୍ଗାଟଣୀ ବିଶିଷ୍ଟ
ତତ୍ତ୍ଵ ବିମିତ୍ତ ଦାସ୍ୟ ହେବେ କାହିଁ ମାତ୍ର ଦୂରିତ ସମୟ ଭବନ୍ତବା ଏହି ପଥକ
ଏ ମାତ୍ର ହୁଏବାରେ ଅଧିକ ମେଳାତ୍ ସମ୍ଭବ ବେଳେ ମରିଥେ ।

କମ୍ ପାନ୍ଧିକାରୀଙ୍କର କଟକ ଜଗର ଯୋବିମାରେ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ-
ରେ ତତ୍ତ୍ଵ ନଳେ ପଞ୍ଚକ ଓ ମାଲ ହଜାର ବିଶେଷ କର ଛାଇ ମିଳ ଏହି
ପେହିତାକ କଣ୍ଠାକ ଲେଖିବାକୁ ସେବ ।

କାନ୍ତିମାଳା

ସାଧ୍ୟା ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ମାଦପତ୍ରି ବା ।

四

ଦୀ ଏହି ରାତର ମାତ୍ର ସହ କୋଣାରୁ ମସିଥା । କେବେଳି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

四〇四

ମୁନ୍ୟ	ଅତ୍ରିପ	ବିଲାଯୁ
ବାଷପ	ଟ ୫	ଟ ୧୯
ଜୀବମାସିନ	ଟ ୦ ଅ	ଟ ୧୯

ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖ୍ୟ ମାବ ଗୋଗ ହେଉଥିଲୁ
ଦେଇଥିଲୁ ଘୋଷିବାକ ପଢ଼ୁ ବରୁର ଅବସ୍ଥା
ଘରରୂପ ଦେଖାଯାଏ । ବଜଳା ଉତ୍ତରପତ୍ରମେ
ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ଅନେକ ଶାନ୍ତରେ
ଭାଗ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଏବଂ ଡାକ୍ଷା ଶାଧୁ ଭାଣୀ
ପତ୍ରକାର ଦବାଦ ଆସୁଥିଲୁ ଏବଂ ଶାନ୍ତରେ
ଏମନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି କୋଡ଼ିଅପାଇ ଯେ କଟାଇ କଣ୍ଠରୁ-
ରୁ ଥାରୀ କରିବ ହୋଇ ମାନ୍ଦ୍ରାଜା ସହିତାରୁ
ଆଖିବ କର୍ମାର ଶାଗ ଫୁଲ ବଜଳା ମାନ୍ଦ୍ରାଜା ।
ଓଡ଼ିଶାର ବାଲେଖର ଅଳକରେ ବିଶେଷ
ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଇଥିଲୁ । ଏ କନ୍ଧରରେ ଗଛ ପାତା
ପାତାର ଧାନରେ ଉତ୍ତମ ଦୃଷ୍ଟି କୋଡ଼ିଥିଲା ।
ଷେଷ ମନ୍ଦ୍ରାଜାରୁ ପରିବଳ ଚନ୍ଦଳୀ ମେଘ
ଭାତାରବାର ଏବଂ ଏଣେ କେଣେ ଦୃଷ୍ଟି ହେ-
ବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ମେଘ ସଙ୍ଗେ ଶାତର
ପବଳ ଦହିବାକୁ ପାଞ୍ଚମୁକ୍ତ ପ୍ରକାପ ଭାଣୀ ପତ୍ରାଚାର
ନାହିଁ ମାର୍ଗ ମାମରେ ଯେପରି ଟାଗ ଖର୍ବଣ୍ଡ ପ୍ରାଣୀ
ହୋଇଥିଲ ଭାବା ମନେ କଲେ କୋଷ ଦୁଆର
ଯେମନ୍ତ କୁରୁମାନ ଏବର୍ଷ ପରିପୁଣ୍ୟ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ପର୍ବତୀଙ୍କ କାଳରେ ଏବେଶୀୟ ଅନେକ
ହାତୁ ଏହି ପ୍ରକାର ମୂର୍ଖ ବ୍ୟାଧ ଅକ୍ଷମଗୁ
କରିବାର ହେଉଥାଏ । କେବଳରେ ଏ
ଗେନର ଲାମ ହର୍ତ୍ତୁଗ୍ରୂହ । ପୁଣେ ଏ ଘୋଜା
ବ୍ୟାଦୁର ପ୍ରଦଳ କି ଥିଲା । ଉଜ୍ଜ୍ଵଳର ବିହୁ

ସର୍ବକ ତାତ୍ତ୍ଵର କେ ତ ଧୋଷ ଅନୁସରଣ-
ହୀଏ ସ୍ଥିର ଦରଖଳାରୁ କି ଶ୍ରୀମାନ୍ଦର ନିର୍ଜଳ
ବାସ ଏହି ପୀତାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥାନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟିର । ପୂର୍ବେ କହେ ପରାମରଶ ଏବନେ ବାତ
କରୁଥିବାରୁ ଶ୍ରୀମାନେ ଗୁଡ଼ ଲାଈସ ଘେଷ କଲ
ଦରାରୁ ଧରାର ଫଳାବାହୀ ଓ ଅମୋଦ
ପ୍ରମୋଦରେ କାଳ ଦିନର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟ
ଚମାଦ୍ସର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରୀମାନେ
ପରାମରଶ ଦେଖା ପାଇବାରୁ କର ଏହି କୁଣ୍ଡେ
ସମୟ କଟାଇବାରୁ ସମ୍ମ ଦେହଅତ୍ମକୁ
କେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଥବା କରାମ କା
ଆଜାପ ନ ଥିଲେ କଳିଥା କର ଯୁକ୍ତ କମ୍ପନୀ
କାଳ କଟାଇ ପାଇନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସେ କାହିଁ
ଅନେକ ଭାବା ପଢାଇରୁ । ବିଶେଷ ସଦରରେ
ରହିବା ଶ୍ରୀମାନେ ପାଇୟ ଏକାଳ ରହି ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟ
ଏହି ଏମାଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ରହିଛି । ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟରେ
ଶିଖିତ୍ସକାରୁ ପଦିଥ କା ଉପକାରୀ ଦୁରୁକ୍ତ
ପାଠର ଦଳ ସାରିନ୍ତି । ଏହି ପରାମରଶ ସ୍ଥଳବର
ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂକାରୁ ଏ ବେଳ ପ୍ରବଳ
ଦୋଷରୁ । ଦରାର କରୁ ସେହିମାତ୍ର ଶାକ
ଧିକ୍ରବଦନ ପରି ବା ଯାବଣୀକଳ କରିବା ପରି
ଏକାଳ ରବିକାଳୁ ଦରାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦର୍ଶନ ଜ୍ଞାନ
କରିନ୍ତି ସେମାନେ ଏକାକୁ ମନୋଯୋଗ ସହିତ
କରିବାକାଳୁ ।

ବକାଦିବ ହନ୍ତାରେ ଧାର କଲୁ ଯେ କ୍ଷୟ

ଆଜା ଏକଜାରେ ଗୋଟିଏ ଦୟାନନ୍ଦ ପଡ଼ା-
ଦସ ହୋଇଥିଲା ଏହି ତହିଁର ଦୟାନ ଦୟା
ପଡ଼ିବାର କଣେ ପଡ଼ିପ୍ରେରକ ତଳାଲିଷାରୁମେ
ଲେଖିଥିଲା ଯଥା—

“ଓଡ଼ିଆପତ୍ରା କବାଳୀ ଜଣେ ମୁଦ୍ରା ଛମେ-
ବାର ଦୂରବସୁଳ ସହିତ ବୁଝିରେଖା ଘର୍ଷଣ
ଗୋଟିଏ ଚଢା ଶୀମା ନିମନ୍ତେ ଥାବାନନ୍ଦର
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତଃ କହାବ ଥିଲା । ଶୀମାଙ୍କ ପ୍ରକୃତରେ
ଦୂରବସୁଳର । ଶାର୍ଥିକମା କି ଦୟକର ବିଧା-
ପାର । ଦୋଷ ସମୟରେ ଦୋର ଜୋନବା
ବାହୁନାରେ ପ୍ରାୟ ଦୂର ଜନ୍ମପ ଲେବ ବାଦାର
ଦ୍ଵାରା ଦୂରବସୁଳ ପାଇ ଛପରେ ଚଢାଇ
କଲେ ଏହି ଅବସ୍ଥାରୁଷେ ଶୀଳେବମନକୁପ୍ରତି
ଅବୈଶ୍ୟବଦିବହାର, ପ୍ରଦାର ଏହି ଲୁହ କର
ଦୂର ଗଲେ । ବେତ୍ତବେଳେ ଦୂରବସୁଳ ବା
କେବଳରେ ଥିଲେ; ସେ ପରାମାର୍ଦ୍ଦ ଯାଇ
ପରିଦାରମାନକରି ଏହି ମୁହର ଦୂରବସୁଳ ଦେଖି
ଧୂଳସରେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ବଦାକର ପ୍ରାର୍ଥନା
କଲେ । ପୁରୁଷ ଥାନ୍ତାର ଧର୍ମାନବାର । ମୋତ୍-
ଦିମାଙ୍କ ଧୂଳି ଗଲା । ଯୁଦ୍ଧବାର ପୁହାର କର-
ବାକୁ ଜନ୍ମଦେହର ଧ୍ୟାମବାକୁ ଆପି ମୋତ୍-
ଦିମା ଉଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟ କର ଆପିନିମାନକୁ ପୂଜାର
ଦେଇଅଛନ୍ତି ଜନଗତି ।

ବସ୍ତ୍ରାକାର ମହ ଲାହୁରେହୁଡ଼ିର ଗାନ୍ଧି
ଦୈନାକୃତ ଘୋଷ ପ୍ରଥମେ ଏ ମୋହନମା
ପଦାର୍ଥ କରି ବନ୍ଦି ଦୋଷମୁଣ୍ଡରେ ପଳେ

ଶ୍ଵାମସୁକୁର ବାହୁ ରନ୍ଧେଳିଟର ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ
ବର ଅସମିଆନଙ୍କୁ ଗୁଲାଗା କରିବାରୁ ଯେ
ମାନେ ବାଜନରେ ଅଛିନ୍ତି ଏହି ମୋହବମା
ଫୁଲୁଗୁଧାନରେ ଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସବୁ
ରନ୍ଧେଳିଟର ମଧ୍ୟ ଥାମନଗରଙ୍କୁ ବବନ୍ଦ
ହୋଇଥିଲା । ବିଶୁର ସେବା ଦେଲେ ସମସ୍ତ
କଥା ଜୀବା ପଡ଼ିବ ।

ତଥା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଗୋଟିଏ କରିବସମୀ-
କୁ ପରିଚୟାଗ ଦୟ ହିସ୍ତର ଲେଖକର ଭାଗଳ
ଫର୍ମିବୁ ନିବଜ କଳଦଳାଙ୍କରେ ଘୋଡ଼ାର
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଜାଧିପଦର କବ ଦେଲା
ରୈବେଶନ ବାବୁ ଅବସ୍ଥାରୁ ହୋଠ ବନ କର
ଦେଲା ଓ ଏଥିକ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ସମ୍ବଦ କଲା
କବା ନଗରରେ ବ୍ୟାପି ମିହାରୁ ବାଜର
ଅମ୍ବାରାଜା ଓ ପାଞ୍ଜାନାଦାରମାନେ ପରା
ହୋଇ ବ୍ୟାପିତାକୁ ଦୌରାନେ ଏବ ସଠା-
ରେ ଦୁଃଖ ହୋଇ ମହା ଗଣମାନ ଅରମ୍ଭ
କଲେ ବାବ ବରମନ୍ଦିରମାନେ ଏଥିରେ
ଆଶ୍ରିତଙ୍କର ଅଧିକା କର ପୂଜ୍ୟ ପଦ୍ମର ବସାର
ହେଲେ ଏବ ଉତ୍ତର ଲେଖକୁ ଜଣାଇ
ଦେଲେ ଯେ ଦାଙ୍କ ଦେବାଳିଆ ହୋଇ ଗଲା
ଲେବେ ଏହୁ ଗୋହାରହ ନିଶ୍ଚିର ସମ୍ବଦ
ମୁଣ୍ଡି ଦାଙ୍କକୁ ଲେବହି ଅଧିଲେ ଏବ ସେମା
ଦେବକ ନନ୍ଦ ସେମର ଦେଉଥି ଅର୍ଥ ନାଶର
ହୁଏ ମେର୍ଭମାନେ ଅନୁହୃଦ କରିଅରନ୍ତି
ପାହାକ ହିତର ଦେବାର ପ୍ରମେୟରକନ ନାହିଁ

ଓৰিয়াল - বাকি পঞ্চাংশ থাইবে
গুণিত হোৱাথন। এখন অপুল মূলধন
দেৱকোষি টৰা এক প্ৰধান ভাৰ্য্যাকেন্দ্ৰীয়
ভূমিকৰে গুণিত। এই বাকি এ প্ৰাদুৰ
কাল বজ গুদৰ কৃষি বৃক্ষসমূহ কলাই
এক শুভতাৰ্ত্ত জন্মা পৰিষব হুগি ইড্যুক্ষ
নালি প্ৰাণৰে শাস্ত্ৰামুক প্ৰিঠোৱ বলিষ্ঠ
নাহি পৰিবারু যমৰ্থ হোৱাথন এক বাকি
পৰি কেৱলৰ এমনু বৃক্ষসমূহৰ হোৱাথনৰ মৈল
বজ দেৱাই পূৰ্বাবণ পৰিষব শেমানৈ
বৰ্ষপুৰুষ আইবে কৰা জন্মা উপাধিমূল
বৃক্ষতাৰ্ত্ত মথাতে কলাইতাৰ পৰে গুড়া
ক এক জৰুৰি পৃষ্ঠীগুৰু হুই এক গুড়া
ৰে এই বাকিৰ শাস্ত্ৰা গুণিত হোৱ হুলু
এক অনুল উৎসৱ ও দেশীয় মেৰু
প্ৰেতে টৰা জন্মা কৰাথৈছে। বৰ্তমান

ଏମାନେ ଗୁଣ୍ଡରେ ଦାତ ଦେଇ ବରି ଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ପତନେଷେ ଏମାନଙ୍କର ଦଶା ଓ ହେବ
ବୋଲିଯାଇ କି ଯାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମନରୁ ଏହି ବାବ
ସମ୍ରକ୍ଷରେ ନାହିଁ ପ୍ରଥାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅସି କ୍ଷଣେ
ଦୂର୍ଘଟ କ୍ଷଣେ ବିପାଦ ଜନ୍ମାଇ ଅଛି । ଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଏହି ଯେ ଏହି ବାବର ଅଧିକାରୀମାନେ
ଗୋଟିଏ ନୃତ୍ୟ ବାବ ପୃତ୍ତି କରିବାର
ଉଦ୍‌ଦେଶ ଦୁଇପୁଣ୍ୟ ଲଗାଇଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଏବଂ ଏମନ୍ତ
ବନୋବସ୍ତୁ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଯେ ବାବର ଅମାନଙ୍କ
କାହାମାନେ ଅଧିକାରୀ ଟଙ୍କା ସମ୍ମୁଖୀନୁସ ଫେରି
ପାଇବେ । ଯେବେ ଏଥର ହେବ ତେବେ
ବାହାର ଭାବନା ନାହିଁ । ଅଂଶ୍ମାନେ ଲାହ
କାଇଅଛନ୍ତି ଅନ୍ଧାର ହାତ ସହିବେ (ଅପାରିଜନି
ସେ ଦୃଢ଼ ପଚକରୁ ଟେଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବିବୋଲି
ଅନୁମାନ ହେଉ ଲାହିଁ) ଯେଉଁମାନେ ଟଙ୍କା
ଗଢ଼ି ରଖି ବାବର ପ୍ରତିପତ୍ତି କରାର ଥିଲେ
ସେମାନେ ଫଳିଷ୍ଟ ଦେଲେ ଦିଗ୍ବେଳ ଦୂଆର
କରିପାର ଓ ଯେଉଁ ବନୋବସ୍ତୁରେ ଗାନ୍ଧା
ନିବାରିତ ହୋଇ ଥାରେ ଏହି ଦିନରେକଷ୍ମିତି
ଅବସଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଏହି ଉତ୍ସମ୍ପରେ ଅମ୍ବେଳାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ
ଲେଖିବାକୁ ଉଚିତ ଦର୍ଶକ ମର୍ମନ୍ତର ବ୍ୟାପ
ମାର ସେହି ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦଳ ଲେଖି ଥିଲେ ଏବଂ
ଯାହାକୁ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବତ ପାଠ ଉପରି
ଢାରିବା ଅମ୍ବେଳାଙ୍କ ପାଠକମାଳରେ ଅନ୍ତରେ
ତତ୍ତ୍ଵଭାବୀ ଉଚ୍ଚିତ ସମ୍ମାନରେ ଲେଖା ଥିଲା
“ଅପିକ୍ଷା ସମ୍ମାନର କୌଣସିବର ବାହୁଦ୍ଵାରା
ବୁଝେଇ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଦୁର୍ଗତିରେ ତାଙ୍କୁ
ପ୍ରଦ୍ୱାବ କନାଇ ବାପାଦିଗୁଣୀୟ ବର୍ପଣମାଳା
ଜାଗି ଶୁଣି ବରୁତ ବସାଇ ଟେବା ପୋଗ
ଦିଲେ । ଅମ୍ବେଳାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସମାଜରେ କବୁଳିତ କାହା ସେହି ବରୁତ
ଅନ୍ତରେ ପ୍ରତିମ ବିଶ୍ଵର କୋଥ ହେଉଥିଲା
ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଦ୍ଧଣ ଅନ୍ତରେ ଛାଡ଼ାଇ ସବସାଧ
କଣ୍ଠେ ବିଶ୍ଵାପକାରୁ ବସିଥିଲେ ଯେ ତେବେ
କିମ୍ବାକି କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଯନ୍ତ୍ର କେବଳ
ଅପିକ୍ଷା ସମ୍ମାନକରିବା ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା ନ ଜାଣିବାବା
ତେଥେ ସୁମ୍ଭବ ହେବ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ଅନୋକନ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତେବେବେଳେ
ଲେଖକ ଅବୋ ଜାଗି ପାଇ କି ଧିଲେ କି
ଶିକ୍ଷାକର୍ମଗୀମ କର୍ମକର୍ତ୍ତଙ୍କ ପାଇବା କାମ

ଦୟରେ ବନ୍ଧୁକାଳରୁ କଥାଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଅଛି
ବନ୍ଧୁର ହୋଇ ବନ୍ଧୁର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବନେ ବନ୍ଧୁର
ଅଛି ଯେ ଆଜି ସେ ସମ୍ମାନିତ ହେବେ କିନ୍ତୁ
ତାର ସାଥୀରଣ୍ଡମନ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶାଶ୍ଵତରେ
ଶୁଦ୍ଧବସିମାଳକୁ ଦେଖି କିନ୍ତୁ ପରାଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଅଥବା “ଦେଖି” ଏହା ଜାଣିବେ କିମ୍ବା ?
ପରି ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ତାବାର ନାମର
ଶୁଣି ଏହା ଏଥରେ ଯେ ସଂଦା ସଫଳ କାମ
ହେବା ଅବସ୍ଥା ଏ ତଥା ବନ୍ଧୁରାଜାବୁର
ପୁନଃ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛି ।

ଭାବୁର ବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରବନ୍ଧ କାହାରଙ୍କ ଭାବୁର
ବାଲେଖର ସମ୍ମାନ ବାହୁଳୀ ଉତ୍ତର ଭାଗର
ସମ୍ମାନରେ କମେ ବରଷଦ୍ଵିତୀୟରେ ମୁଖ୍ୟ
ଓ ଭାବନା ଦୋଷର ଭାବାହର ସମ୍ମାନ
ଭାବୁ ସମ୍ମାନ ଯୁ ୧୯୩-୩୭ ଶ୍ରମାଜି ଚିହ୍ନର
ଦେଲେ । ତର୍ହେବେ ଅଧିକରଣ ପ୍ରଥମ ଅମର
ବାରର ଅକ୍ଷୟ ମେଲୁଷ ବର୍ଣ୍ଣର କୋରାଫିଲ୍
ଲାଭ ମରନ୍ତ୍ରୀ ଅମରର ଅନ୍ତରର ପ୍ରାରେ
ଅଧିକ ଦିନର ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରାମର୍ଶ ବାହୁଳୀ
ଉତ୍ତର ଭାବର ପରାମର୍ଶ ଏବେ ବାହୁଳୀ
କାହାର ମନ୍ଦ୍ର ଅଭିଭାବ ଏବୁ କାହାର
କାହାର ମନ୍ଦ୍ର ଅଭିଭାବ ଏବୁ କାହାର
ମନ୍ଦ୍ରରେ ବେଳ ପ୍ରେସ ସମ୍ମାନର ଲାଗୁ
ହୋଇ ଯାଇପାରିବାର ଭାବୁ ପୁସ୍ତକ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ବିହିତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଏବି ମୁଦ୍ରିତ ଅଧିକରଣର
କର୍ତ୍ତା ନିମନ୍ତ୍ରେ ଉପାୟମାଜି ଅଛିଲମର
ବିଦ୍ୟୁତ୍ସମ୍ମାନ କୋରି ଭାବୁର ଉତ୍ତରରେ ଏବି
ପ୍ରେସରେ ପରାମର୍ଶ ପରାମର୍ଶ ସମ୍ମାନାବଳୀରେ
ଲାଗାଇ ଦେଲେ । ପ୍ରେସରେ ପରାମର୍ଶ ସମ୍ମାନର
ସମ୍ମାନରେ ଅବଶ୍ୟ ତମ ଶ୍ରମାଜି କର
ଯାହା କରେଥିଲୁ କରିବାକୁ ଯହିବାର ଅବଶ୍ୟ
କୋରି ଲାଗାଇ ଦିଅନ୍ତେ ଦେଲେ ପାହା ମନ୍ଦ୍ର
ଏଠି ଦେଖିଲ ଥିଲୁ ଏବି କର୍ତ୍ତାରେ ବାହୁଳୀ
କର୍ତ୍ତା ବିହିତ ବାହୁଳୀ ଲାହୁଁ । ମାତ୍ର
ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଦେଖି ଧାରିଅଛି ସେ ପ୍ରେସର
ସାଧୁରା ପେମନ୍ତ କରିବାରେ ପେମନ୍ତ କରିବା
ମାତ୍ରରେ ଅଧିକରଣ କେତେବେ ବିଜନ୍ମା
ଅଭିର । କାହାର ପରାମର୍ଶ କରା ବିହିତ
ହେବେଶରେ ଭାବୁ ପେତିପରାମର୍ଶ କାମର ଅବି
ଏବି ବିହିତରେ ପେତି ଲାଗୁ ଅବଲମ୍ବିତ
ହୋଇଥିଲାବା ପରାମର୍ଶର ପଟ୍ଟି ଅନ୍ତରର
କର୍ତ୍ତା କାହିଁ ପୋଶା ଲାହୁଁ ଲାହୁଁ କେବେଳ

ପ୍ରଭୃତି ବୋଲା ! ପ୍ରେସ ସନ୍ଧାନକ ଲେଉଣି
ଅଛନ୍ତି ଏ ହରଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଦୂର ସମ୍ଭବଣ
ପ୍ରାୟ ଶେଷ ଦୋଜ ଗଲ ଓ କାହାର ଦୋବଳ
ଶର୍ଵରିର ପଞ୍ଚଶିଳ ସମାବୁ ଇକ୍କ ସ୍ପୃହକୁ
ପରମାପଦାଶ୍ରମ ନେଇଥାର ଥିବେ ଏକ ଯେଉଁ
ଦୋଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିହାର ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ତାହା
ଏଥୁ ପୂର୍ବରୁ ବାହାରୁ ଘୋର ହୋଇଥିବ ।
ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ସ୍ପୃହକୁ ଥାନୋ-
ଲନ କରିବାରୁ “ବର୍ଷଗ ସନ୍ଧାନକରି ଦୋଷ
ଦେଖାଇବା କଲରେ ହେଉ ଅଥବା ଦେବ
ଇହଳ ପ୍ରେସରେ ମୃଦୁ ବୋଲି ଦେଉ ବିନ୍ଦୁ
ଦେବହାର ପ୍ରତାପିତ ବୋଲି ଦେଉ ହେ
ଉକ୍ତ ଲବହାର କୌଣସି ପ୍ଲଟରେ ଦୋଷ
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଅଠବକ ସେ ଅମଲଶବ୍ଦ
ମନ୍ଦରାତି” । ସଥାର୍ଥ କଥା । କାହାର ସନ୍ଧାନକ
ସେବେ ଛନ୍ଦୁ ଦୋଷର କଥା-ପୂର୍ବରୁ କାହାର
ଶ୍ଵରେ କେବେଳେ କେତେବେଳେ କହ ଥାନ୍ତେ
ଆଜୁ ପେଟେ ବର୍ତ୍ତମାନକାଣି ଶାଶ୍ଵତରେ କେବେ
ବର୍ଷଗ ସକାଶେ ଅଥବା ଦେବ ପ୍ରେସ ବା
ଦେବକ ସକାଶେ ଦୂର ହୋଇ ରହି ଥାନ୍ତେ ।
ତୌଣେ ସାଧାରଣ କରି ଲାଗି ଥିବା ସମୟରେ
ପ୍ରଭୃତି କରିବାର କଥା ମନେ ପଢିଲେ ସବା
ବାହା କହିବାପାଇଁ ପ୍ରଦୂଷ ଅନୁଭବର ଗା
ତେଶରତେଶିରାର ପଢିଯୁ ତିନି ଯାଇବ
କି କଷେଷଣ ପୂର୍ବ ପଢି ଦୂର୍ବୀ କି କଷେ
କୌଣସି କଥା ଦିଲ ଦେବା ବଢି ଦୋଷ
ଦେଖେବାଟି ଏ ସ୍ପୃହକୁ କୁମର ଦେବକୁ-
ନୀଥ ଦେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏକ ଓଡ଼ି-
ଲାର ଜୁଦାକ ନିଶ୍ଚାନ୍ତର ସମ୍ପୋତିଶ୍ଵର
ପରିହାନ କେଲି ଶାଂଖସ୍ମୁଦ ମଧ୍ୟରେ ମାର୍ଯ୍ୟ
କିରଣ ସମୟରେ ଅବଶ୍ୟ ଦଳଗୁଡ଼େ
ପରମା କର ତେବେ ହବେ ମାତ୍ର ବାହା ଦେବ
ପ୍ରଭୃତିର କୋଳ ଦେବ ଅଥବା ଦେବ
ଇହଳ ପ୍ରେସରେ ମୃଦୁ ବୋଲି ଦେଉ ଅଥବା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ଗର ଶିଶୁଦଶାରୁ ହେଉ ତୌଣେରେ
ଦୋଷକ ଧରି ଧରିଦରେ ବିଦ୍ୱାଲ୍ସମାଜକରେ
ଦେଲାଇ ଦେଲେ ଏହି ପୂର୍ବର କିଷରେ ବନ-
ଭାଗ ଉଚ୍ଚ ଗଲ । ଅଠବକ କାହାରାକ
ଦୋଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗରିଥୁ ଏହି ଅମାର୍ଜନୀୟ ।
ବାହା ଦେବ ଦେବ ପ୍ରେସ ସନ୍ଧାନକ
କାହାରାକଠାରେ କୁରଜିଙ୍ଗ ସାକାର କରିଥ-
ନ୍ତି ଏହି ଆମେନାକେ ଅଶ୍ଵ ଦର୍କୁ କରିବ
କରିବି କୌଣସି ପ୍ରଦୂଷକ ଶାଶ୍ଵତ କରିବା ପାଇଁ

ବାହୁଦାରୀ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରିବେ ଏହା ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଦୀର୍ଘ-
ଟଙ୍ଗ କରାରଣ ହେବ ଏକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ସେ
ବିଶେଷ ଜୀବିତାନ୍ତ ହେବେ । ପରିନ୍ତରେ
ଯେବେ ଦୁଇଅଳ୍ପନ୍ତି ଏ ଏହା ବାହୁଦାରୀ
କର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମାନ କରିବାକୁ ଉପ୍ରତିରୋଧକେ
ସେ ଦୂରରେ ପଢ଼ିଥିଲୁଛନ୍ତି ବାବଣ ଯେଉଁ
ସମସ୍ତରେ ବାହୁଦାରେ ହରାଟନ୍ତି ଉତ୍ତରାଧିକ
ଦୋଷ ବାହୁଦାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କରେ ପଢ଼ିପ୍ରେରକ ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଯାଇବାରେ ଗାଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଇ-
ଥିଲୁ ଯେ ଉତ୍ତରପ୍ରସ୍ତର ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସାଧାରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିଲୁ ଏମନ୍ତ ସ୍ଥଳେ
ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷପ୍ରକଳ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଗାନ ବା ବୋପ
ପ୍ରକାଶ କି ବର ଯହିରେ ସବ୍ୟାଧାରଣଙ୍କ
ମନ୍ଦ୍ୟମାନା ପୃଷ୍ଠି ଦେବାର୍ଥୀର ଉପରିନ୍ତର ଘାଟ୍ୟ
ପର୍ଯ୍ୟବେମାକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିକଳ ହେବ
ଏହୁ ଯୋଗ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ତିକାରମାନେ ଦିଲ୍ଲି ସମ୍ବନ୍ଧ
ରତନା କରିବାକୁ ଉପସହିତ ଦେବେ ଯହି ର
ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ଉଚିତ ।

ମାଧ୍ୟମିକ ମଂଦିର

ଗତ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ମୂଳ ପ୍ରଦେଶ ସମସ୍ତଙ୍କ ଏ ନିଷାଦ
ଦିନକା ବଳାବରେ ପଢ଼ି ଥିଲା ହଜାର ପ୍ରାୟ ଏବାନ୍ତରେ
ଅଧିକ ଘର ଛାଇ କରାଯାଇଛି । ପଦକ ପରିମାଣରୁ ଯେତେ
ବେଳେ ଦିନକା ବଳେରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେଲା । ନିଷାଦରେ ବର୍ଷା ଚୋଇଯାଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବା
କ୍ରମିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଆଇବା ।

ବାନ୍ଦରକୁ ଏହି ମନ୍ଦିର ବାନ୍ଦରାଳ୍ୟରେ ଏହିପରିମାଣ
ମନ୍ଦିର ଦେଖିଲୁ କଥା ପାଇଲୁ ସମ୍ମରଣ କରିବାର ଜୀବିତ
ଅଛି । ଏହି ଶାକରେ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଥାଏ ସହି ଜାଗି
ଅଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାନ୍ଦରା ଭାରି ସଂସାଧନର
ମନୋକାର ଦୋଷ ହାହଁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯମିନୀମେହିର ଜୀ
ଏହି ଦିଲ୍ଲିକରେଷନ ମନ୍ଦିର ହୋଇଥାଏ ।

କୁଳମ ପରିଶ୍ରମ ଅନ୍ତରେ ହେଲୁ ଏବଂ କଣ୍ଠପଦ୍ମ
ମାନେନ୍ଦ୍ରିୟ ପାଇଁ କୁଣ୍ଡଳମାତ୍ର ତେ କେହିଁ ଏତ ମନ୍ତରାବ୍ୟବ
ଦେଖାଇ ପଦରେ ନିଷ୍ଠା ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ଗନ୍ଧିତାକୁ ଦିଲାମାଟି କା ପାଇଁରେ ଅନ୍ତରୀଳା
ଦାରସଥାତିକୁ ପ୍ରଭାବ ସେ ଡାକାଇଯମାହେ ଜାରି ହେବାର
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବେ କଳ୍ପନାକୁ ପ୍ରଦେଶ କିମ୍ବା ଧର୍ଵାରାକୁ
ଦିଲାମାଟି ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ତରୀଳରେ ଯାହା କିମ୍ବା ଏବେ
ସମ୍ମୁଖୀ ଯେତେ ପାଇଲେ । ଏଥିରେ କି ଏ ଯେତେ ବୁଝି
ଦିଲେ ଅଛି ଯାହାକୁ । ମହିମାକୁ ଏହାର ସହିତମାତ୍ର
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମାତ୍ର ଫଳକୁବିଳି କଥା ଦେବେ ଏହା
ମାତ୍ର । ଏହାର କଥା କଥା ?

ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରୁଷ ଜୀବନମହାର୍ଥ ନନ୍ଦନ୍ଦୀ ଦିନମନ୍ଦୀ
ତା ଏ ଦିନମେ ସଂଭାବ ଅଟନ୍ତି ଯାତ୍ରାଗରେ ମା ଗନ୍ଧାରେ
ନନ୍ଦନ୍ଦୀରଠାରେ ପଢୁଇବାର କମ୍ବାଦ ଅନିତିତ । ଏହେ
ସ୍ଵତଂତ୍ର ସହାଯ୍ୟ ମୁକୁତହାର ଦୂର ଆଶ୍ରମ ବଳିଦର
ବନବାହାର ସମୋତୃତ ନନ୍ଦନ୍ଦୀପାଦ ପ୍ରାଚୀ କରିବାରେ
କମ୍ବାଦ ହେଉଛି ଏହାକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ପ୍ରଭୁର ସମ୍ମାନକର ମନ୍ଦିରକ ପ୍ଲାନ୍‌ରେ ଘଟିଥିଲା ମାନ-
ବ ଜୀବେ ତୁମ୍ହେ ଯାଏନ ହୋଇଥିଲେ । ତୁମ୍ହେ ଯଦିରେ
ପ୍ରାମଳ ଏମିତିବେଳ ଶୋଭିତା ବାଜରେ କେ କୁଣ୍ଡ ସବୁ
ବାଢାଇଥିଲା କାହାଟ ? କହୁ, ପ୍ଲାନ୍‌ର ଭାବଗ୍ରୂହ କରେ ଅଛି
ନଗାରବେଳେ । ଅଗ୍ରେ ପାଞ୍ଚଶିଲ ଧରିବାରୁ ପ୍ରାମଳ ହେଉ
ସାହସବର ଦାଳ ଧରିବାରୁ ମନେ ରାହଁ ଏହ ସେ ହେଉ
ପାଢା ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ତାଙ୍କାର ଏହଁ କିମ୍ବା
ପକାଇଲେ । ଏବୁଲେ କଥେ କି ତମିତି ସୁରକ୍ଷା କରିବାକାର
ହୋଇଗଲେ । କଥେ ବାରିକା ପାଞ୍ଚଶିଲଗୁଡ଼େ ଓ ଫର-
ରିଖେ କି କରୁବାକୁଠିପେ ଥାବା ପ୍ରସ୍ତୁତିବେ । ଅବେଳୀ-
ପରେ ଏହଁ ଗୋଟିଏ ବାଜକ ପାଇଁ ଗୋଟିଏଗାନ୍ଧୀ ବାଜ-
କା ଗୋଟିଏ କୁଳକୁ କରେ ପଣ୍ଡିତ ସମ୍ମାନ ବର୍ଣ୍ଣିତିପେ ବର୍କ
ହୋଇବାକୁ + ଏହୁମାକେ ହୁଏବ କଥା ବାଜିର ଦୋଷ
ପିଲାର କେବେମୋଟି ଅଛି ଏହୁମା ହୋଇବାକୁ ।

ତାଙ୍କରେମନ୍ଦିର ପଥର ହେ ଏହାଟେଣିମାତ୍ରେ କବି
ଦେଖେଇ କାହିଁ ଅଧିକର ବସନ୍ତରୁ ଯାଇ ଦେଇ ଫେରାଇ
କର୍ମଚାର ମାହରେତେଗଲା ଅଧିକର କର୍ମଚାର ଉପରେ ମନ୍ତ୍ର
ଅଛିଛି । ଭାଗଳ ଅଧିକ ଗୋପ ଦାତା ମାତ୍ର । ମନ୍ତ୍ର ଶାଶ୍ଵତ
ପଥର ସମାଜରେ ତାହା ।

ବୋଦ୍ଧାର ଶାକରେ ଏହି ପୁଷ୍ଟି ବିନାସ୍ତ ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା
ଏଥାର ରକତା ଫୁଲ ଓ ମାଂଗାରାଜୀ ପୁଷ୍ଟି ପ୍ରେସ୍ ପରିଚାଳନା
ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି ।

ମୋଟାଏ ଯଥେ ଦଳ ଉଠାଇ ତନ୍ଦ୍ରା ହାଇ ମୁହି ଶାତକ
ଶାର ଲଗଦୁ ଲକ୍ଷଣ ପରିମାଣ । ସହସ୍ରା ଜି ୧୯୫
ମିନ୍ଦେ ହେଲା ମେହିନୀ କି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ତଳୁ ଏହି ମନ୍ଦିରକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇ ଦିଲ୍
ସଥାରୁ ହଜାରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତିତତ ହୋଇ ଦିଲ୍
ଦେଇଗନ୍ତି । ଏହି ଦେଖିଯି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦିନରେ ମାନେ ଏହି
ହୋଇଥି ଦିନାଟ କି ସଥାର ଫଳେ ଦିଲ୍ । — ହାତର
କି ଥିଲେବ କିମ୍ବା ଏହି କାହିଁ ମାତ୍ର ହୋଇ ଥିଲେ ଆମେ
ଜୀବନ ଦ୍ୱାରା ଉଠିବାରୁ କି ହେଲା କୁଠାର ତଥା । ଯେତୁ
ମାନେ ଆପଣ ମଧ୍ୟରେ ସଳାହ ଦିଲ୍ ଚିନ୍ତାରୁ ଦିଲ୍
ଅଧିକର୍ଷ ବେଳାମନ୍ଦ ପାଠକୁ ଅସଂଖ୍ୟାନକ ହେଲା ଦିଲ୍
ଅଧିକର୍ଷ ବେଳାମନ୍ଦ ।

ମିଶର ଦେଖିଲେ କେବଳପର ମହା ନ ମାଟେକ ଦତ୍ତ
ଦେବରେ ପଢ଼ି ଅଛି । ବାହାନ୍ତ ସେହିହି ଆମ୍ବିନ କରି
ଦରି ଜୀବାନ ଦରି ଘରେଥିବ ଯାଇ ୨୦୦୦ ରାତ୍ରି ଦରିବାନ୍ତ
ଦେବାନାନକ କଣେ ଦିନପର ମହାନ ଦେଖିଲୋଠାକୁ ଗାର୍ଜ
ମାତ୍ରାକୁ ସାଧାରି ବସାର ଅର୍ପିବାକୁ ଚାହେ ।

ବେଳ ଦୂର ସେ ମନ୍ତ୍ରିବାହାର କଣ୍ଠ ଅର୍ଦ୍ଧର୍ଥ ଛଲିବା
କର ଦିପୋଟ ମେନ୍ଦରଙ୍ଗର ଦୟାପାତ୍ର ଅତ୍ତର
ବୁଝିଲାକୁ ଯଦ୍ଦୀପା ବାଲରେ ସେଠା କରିବାରଠାରୁ
କିମ୍ବା ଏ ବ୍ୟାପକରେ ବାହା ଧ୍ୟାନିଷ୍ଠ ମେନ୍ଦର ରହି
ଦଳକ କରେ ଉତ୍ସବର ଜାନନ୍ତି ଥିଲେ ଏ କଥାକୁ କା
ହେ ହେବାକୁ ତାର ଘାଟମ୍ବେ ୫୫୦୩ କରିମନ କାରେ
ବଚନମୁଦର କିମ୍ବା ଜଳସାହେବଠାରେ ମେମନ୍ଦ
ହେବାକୁ ସେ ଦିପୋଟ ମେନ୍ଦରଙ୍ଗରବଠାରୁ ହେଉଥିବା
ଦଳକ କର ମାତ୍ର । ମାତ୍ରକୁ କି ହେଉଥିବା ଦେବେ ତେ
କିମ୍ବାରେ ଆପିବ । ମାତ୍ର ଅନ୍ଦେମାନେ ପିଲୁରୁ ଏହାର ଲାହେ
କି ତଥା ଏକ କା କାହିଁ ନାହିଁ ?

ଦୁଇ ପରିବେ ନାମାକଳିତା ମାସକ ଉଠାଇବେବାକା
ଏଣ ଫାଲିଅମେକ ମହାମହିର କଟରେବନୀ ହଜୁ
ହିତେବାରୀ ହୋଇ ଥିଲୁ । କଳିପ୍ରତ କହି ଦଶବାହେତୁ
ଧର୍ମପଦବୁ ଏଥର ଆଗରି ହିତରୁ । — ବନ୍ଦ ଧରା
କାର ଦୂରେକଣଙ୍ଗାର ହେଲେବେହି ସେଠାବେ ଏକମୁ
ହଥାପତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ପକର ମାତ୍ର ଦୁଇଣି ଘରର ବାଗାର ଯେ
ମାତ୍ରମ କର ଦୂରା ପଥାଇବି ମାନ୍ସକ କଠାରବନକୁବୁ
କେବେ ପଥି କହିଲ କହିବ ଧର୍ମକ ଧର୍ମକ କହିବ
କହିବ ?

ଦେବତରେ ସହ କଢ଼ିବେଳ ସମ୍ବନ୍ଧର ମୋ-
ଦିକମ ହୋଇ ଥିଲା । କଥାର କୁଣ୍ଡ ଯେ ଛପୁ ଜୀବବିମାର
ଦୟା ଦିଲାକି ଛପା କରିବା କରିବା କଥାର କୁଣ୍ଡଗତିମାନଙ୍କ
ନିରେକ କଥା କାହିଁ ଥିଲା ।—ଆମମାନିଙ୍କ ଏ କଥାକି ସୁର୍ଖୀ
ହେଉଥିଲା ଏହାର କଥାକି କାହାର କଥାକି
କଥାକି ଏହା କଥା କଥା କଥା ।

১৮৪৬

ଶାର୍ଜା ଅବୟା ହୋଇଥିଲା । ଏ ଫଳରେ ଆମ ଯଥିବ ପାଦ୍ମ
ଶାର କାହିଁ ପୁଣ୍ୟ ଏହି ହରିବ ହୋଇଥିଲା । ଅମିତାବାନ
ତେବେଳୀ ମନଟେଣ କଠିତ ମାନ୍ଦରେ କାହିଁକି ମଧ୍ୟରେ
କୁମର ଅବୟା କହିବାକ ଉପା ବନ୍ଦହାତର ନାହିଁ କଥ୍ୟକୁ
ପ୍ରାଚୀ କର୍ତ୍ତାମାର ହବୁଳକ ହେଉଥିବାର ମନକଳନ ପ୍ରଦୂଷକ
ପରିରେ ଏ ଗମ୍ଭେକ କଥା କଥ୍ୟକ କଥିବାକ ହେବ ।

ପ୍ରସାଦ

ପ୍ରେରିତଥିର ମତାମତ ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ବୁମା
ନେ ଦାୟୀ କୋହଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଗ୍ରାସକୁ ଉତ୍ତଳପରିହା ସଖାଦିଲ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷ
ମହାଶୟ !

ଇହିୟୁଦ୍ଧ କାଳି ଗଲଟନ ସତତ ଅଜ୍ଞାନୀୟ
ବିଷୟରେ ଆପଣ ସାରିବାରେ କିମ୍ବା ପ୍ରସାଦ
ଲେଖିଥିଲେ ଏହି ସେ ସଂ କିମ୍ବା କୋଣାରେ
ଯେହି ପ୍ରେରଣାପଦ୍ଧତି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା କାହିଁ
ମରୁ ମାନ୍ୟବଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ମୁଖ୍ୟ ଥାହାର ମହେ
ଦୟା ପାଠ କରି କାଳିଲେ ସବୁ ତେଷଟିର
କଲେପିଯୁଛି ଭଲବ ଭଲାଷିତରେ ମୁଖ୍ୟ ସାହେବ-
ନର ସ୍ଵକୀୟ ସମାଜପଦତତ ଆଶ୍ରା ପ୍ରକାଶ
ଦେଖି ଅମ୍ବେମାନେ କାହାକୁ ଶତ୍ରୁ ଧର୍ଯ୍ୟକାର
ଦେଉ ଅଛି । ସମ୍ବାଦପତ୍ର ରାଜ୍ୟବଳକୁ

ଅନ୍ତରେ ସହାୟତା କରେ । ପରେବେଳେ ଦାନା
ଏ କଥା ହିଁ ପାଇ ସମାଜପତ୍ରର ଲିଖିତ ଛି
ଯୁଗମାନଙ୍କର ପରି ଦୁଃଖାତି କରୁଥିଲେ ଦେଶରେ
ଅଛିଥିରୁ ସଂଖ୍ୟା ସେ କମ ଦେବ ଏ
ବୋଲିବା ଦାକ୍ତଳ୍ୟ ଅଛେ । ଯାହାରେହିଲେ
ଧ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଯୁଣ୍ଟ ତଥା କନେ
କହନ୍ତିଥାରେ ସମ୍ଭାଷଣୀ କରିଯୁଣ୍ଟ ଦେଶେ
ମାତ୍ର ଦୁଃଖ କର୍ଷୟ ସବରେଷ୍ଟାଳ ଏହିପ୍ରା-
ପୃଷ୍ଠ ଯୋଗୁ ଆବେଦ ମାକଣ୍ଟୁଚିକି ସମ୍ମାନରେ
ପେଶ ହେଲା ମାରିବୁଣ୍ଟ ଭାବ ଦେବତା ବାମୀ
ଦିଲେ । ମଞ୍ଚରେ ତମ ଦୁଃଖରେ ଏବେଳକରି
ଆପାଶ୍ଵର ଦେଲା ତହିଁର ଭୋଗାବେ ତଦନ
କ କର ମାକଣ୍ଟୁଚି ଆବେଦ ଦେବଳ ସମ୍ମାନ
କରିପାଇବା ଉପୋର୍ତ୍ତର ନିର୍ଭର ଦର କାରାର
ପତ ସାଇଦ ଦେଲେ । ଏହା ଅନ୍ତରେ ତରିକା
ରମ୍ଭାରଣାତି । ଆମେମାରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମେଘରାଜ
ମହିତରି ପାଥର କରୁଥାଏ ସେ କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର

ବନ୍ଦମାର୍ଗ ଥାଇବ କଷ୍ଟଧୂମାଳ ଅଛଇ ତଥା
କରିବାରୁ ଥିବେଳ ସମାଜ କରିବୁ । ଗୋପ
ହାୟବ ଚିର ଅକାଶର ମହୁର ମହୁର ଆମ
ଶର୍ଵଶାୟୀ ହୋଇଥି, କୃଷ ଦେବେଶର

ଦୀର୍ଘାବେ ହେମନ୍ତ କୁଠୋର ଲିଙ୍ଗ ପ୍ରଦାନ
କଥା ଯାଇଥିବୁ, ସ୍ଵର୍ଗାମାଦିକର ଶତ ଟଳାର
ଜୀବିଷ ଉପର ଲାଟ୍ ହୋଇଥିଲୁ ଏଥିର ଗବହୀ-
ମେଳ ଲ ଦେଖିବେ ଛଣ୍ଡାଲେ ପ୍ରଜାର ଦୂରେ
ଆଇ କିମ୍ବା ମୋତଳ କରିବ ।

ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ଏହାକୁ ପାଇବାରେ

୩୮

四

ସବୁମାନେ “ପିଲଗେଲ” ରହିଥାଏ ପଦମାରେ ସବୁ ନାମ କାହିଁ କରଇ ଜରାମାର ଏବଂ ବାଷାଧାର ହେବା ବ୍ୟୁତର ଶଥମରୀ ଅପାରୀ ମନ୍ଦବେ ଜାହା ପିଲ କାଳ ଥିଲେ କେ